

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes újság belföldön és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szerkesztő
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 783. Kiadóhivatal 707.

A horvátok felfuvalkodása

Irta: Herczegh Mihály,
egyetemi jogtanár.

Köztudomású tény, hogy Horvátország 1848 előtt nemcsak jogilag, de tényleg is egyik kiegészítő alkatrésze volt Magyarországnak.

1868-ban Deák Ferencz fehér lapot nyitott nekik és megkérte szépen az akkor is haragos horvátokat, hogy írják rá arra óhajtaikat.

A horvátok engedelmessé váltak és ráírták: hogy nekik először is Szlavonia kell, ennek három megyéjével; másodsor szüségük van Fiuméra is; harmadszor pedig országos autonómiát is követelnek, hogy így aztán Horvátország Magyarországgal szemben önálló társállamnak tekintessék.

Igy jött létre az 1868: XXX. törvény-cikk s ezzel az a remekbe készült egyezség, mely nyolcz századdal ugrott vissza a múlt idők forogatógába. Megajándékozván a nagyralátó és fennhéjázó horvátokat a Szlavóniának nevezett drávántuli megyékkel, Szerém, Pozsega és Verőczével, melyek már a honfoglalástól kezdve mint valóságos magyar megyék szerepeltek; lakosai még 1848-ban is tulnyomó részben magyarok voltak; követeiket is a magyar országgyűlésre küldték; Zvojnimir király országához pedig sohasem tartóztak s földjeik is termékenyebbek, értékesebbek voltak Horvátországnál.

Deák Ferencz fehér lapjára írott ezen remek egyezség valóságos botránya az akkori magyar kormányának, magyar törvényhozásának. Meghunyászkodását, alázkodását, hogy ne mondjam, gyávaságát bizonyítja.

Ezen remek egyezségben nemcsak, hogy egy hü és velünk mindig igaz magyar érzellemmel együtt tartó ország-részről mondtunk le poltron nagylelkűséggel, de több mint 500.000 szlavonszerbet is martalékul dobtunk oda a horvátoknak, hogy ezáltal mintegy akaratlanul segélyükre legyünk: megfosztogatni a szerbeket nemzetiségi jogaiktól.

És vajlon kiknek a kedvéért, kiknek a szép szemeiért tette a megijedt magyar törvényhozás 1868-ban ezt a lelketlenül pazarló, óriási nagy áldozatot?

Nem ám a horvát nép kielégítésére, mely nyugodtan őrizte nyáját, nehezen fizette adóját és a melynek kisebb gondja is nagyobb volt, mint a régi történelmi multat visszaidézni vagy az illir birodalmi délibábok után ábrándozni vagy éppen a pánszlávizmus paripáján lovalgolni.

Nem is a horvát földbirtokosokért, mert ezek büszkéek voltak azon zászlóra, mely alatt 800 éven keresztül örömben, búbánattal éltek, hősi vérrrel együtt harcoltak és szenvedtek magyar bajtársaikkal.

Hanem csinálták ezt a remekbe készült egyezséget az akkori nagy hazafiak

egy nagyravágó horvát püspöknek és néhány demagóg papnak, írónak, ügyvédnek kedvéért, kik előbb a bécsi, utóbb pedig a szentpétervári udvar zsoldjából, alamizsna-morzsalékaiból uraskodtak; akik épügy, mint mostan is, a városi proletárokat Magyarország ellen uszították.

Már-már Fiumét is odadobták volna az akkori derék hazafiak Horvátországnak, ha a nemzet haragos közvéleménye meg nem mozdul és tiltakozólag föl nem zudul ezen országpazarlás ellen és „megállj!”-t nem kiált az akkori nagylelkű, helyesebben mondva könnyelmű magyar törvényhozóknak és kormányférfiaknak.

Fiume-megyét azonban a nemzet tiltakozása dacára is megkapták a horvátok, valamint a jogczimet is arra, hogy annak idején Fiume városát is tartozékaival együtt Horvátországhoz csatolhassák.

A mostani horvát képviselők ma már még többet akarnak a régieknél. El akarnak szakadni, el akarnak válni Magyarországtól.

Rést akarnak ütni az 1723. évi pragmatika szankción és az erre alapított 1791: X. törvény-cikkben, melyek Magyarország egységét, területi épségét, integritását vannak hivatva biztosítani.

Ezen egységes integritásnak csonkíthatatlan fenntartására a hivatkozott pragmatika szankció értelmében, ha Magyarország ereje nem volna elég: az

A Sátán tanításából.

Irta: Benda Jenő.

(Utánnyomás filoz.)

Késő enyel — hazafelé tartottam már, amikor egy utcásarkon megállított egy köröen kitért, reszkető tenyér. Rongyokba burkolt sápadt, didergő asszony remegve szólított meg:

— Uram! könyörüljön rajtam! Éhes vagyok!

— Éhes vagyok!

Szívembe nyílt az a szó! És sietve nyultam a zsebembe, hogy adjak neki valamit. Az egyik zsebenben semmi... A másikban... megint semmi... A harmadik... itt van valami... egy krajczár! És bárhogyan keresem, sehöl semmivel sem több!

Lázasan kutatom át megint valamennyi zsebet. Nincs, nincs sehöl! Tanácstalanul nézek körül. Elöttem áll egy asszony, aki még ma nem evett és aki éhes és akinek én vagyok az utolsó reménye. Az utca üres. Sehöl senki. Csak közvetlenül mellettünk, hosszú alabárdiára támaszkodva áll egy torzonborz bolti ör, aki benünket néz — és nevet. Isten engem! néz és nevet! Csufondáros fény villan a szemében — miért ismerősök nekem ezek a szemek? És mi nevetni való van azon, hogyha az ember adni akar egy éhezőnek és üres a zsebe?

A szegénytől, a tehetetlen megaláztatástól lángvörösré gyult az arczom.

— Sajnálom! — dadogtam — igazán sajnálom! Nincs nálam semmi!

A mohó, reményegtől csillogó szemekből kihuny a fény, megtörten, lemondóan hajtotta le fejét az éhes asszony. S elindult, nehezen

vonszolva maga után a lábait. Ah! soha sem felejttem ezt el! Mintha a föld valamennyi nyomora és kinszenvedése az én lelkiismeretemet terhelné, úgy néztem utána. De most nevetést hallottam. A torzonborz boltiör nevetett. Akkor ismertem rá! A sátán! Csakugyan ő az, a lelket méltelyező gonosz, akinek minden alkalom jó arra, hogy engem — pokoli kedvteléseire kiválasztott szerencsétlent — gyötörjön és kísértetbe csiens.

— Mit nevezsz, te átkozott! — kérdeztem tőle haragos szóval — hát olyan neveltség az, hogyha valakinek nincsen mit ennie?

— Nem! — felelte a Sátán — az éhségből nincs kedvem csufozni. Az minden tragédia közt a legszörnyűbb tragédia! Hanem azon nevetek, hogy ime itt egy város, telve minden jóval! Ragyogó paloták, amikben gazdag, jóllakott emberek aluszszák hajnali álmukat. Boltok, megrakva ennivalóval, drága ruhával, ékszerrel, finom itallal. S a házsorok közé zárva, ime megtört lélekkel, rogyó inakkal még is itt botorkál egy asszony, akinek nincs mit ennie!

— Hát mit csináljon? — kérdeztem haragosan.

— Lopjon! Vagy raboljon! Törjön be a legelső üzletbe! Mit tudom én!

— Hallgass gonosz! Ezek a te jótanácsaid! — Talán nem okosabb lenne, mint te, aki az agyad véres vonaglását, a lelked tüzeit, az izmaid rugékonyságát váltod föl aprópénzre, hogy meg legyen a holnapi kenyered!

— Inkább semmi, mint becsufelt kenyér!

— Tanuld meg, hogy a kenyérnek nincs becsülete! És hogy ne haragudj rám, eidicseszem veled: ma este cselekedtem valami jót!

— Te? jót? Tréfálsz velem Sátán?

— Nem, igazat mondom! Jöjj, menjünk a ron-

gyos asszony után! Ő az, akivel valami jót cselekedtem!

— Nem látszik meg rajta! — feleltem haragosan, de elindultam a Sátánnal, mert ő akarta és sajnos, mindinkább nagyobb hatalmat nyer fölöttem a Gonosz.

Mentünk az asszony után és a Sátán így folytatta beszédét:

— Minden esetre többet ér az én jótéteményemmel, mint a te tehetetlenségeddel. Különbön hallgass meg és ítélj! Az imént a külteken egy nyomorult pinceoduban találtam ezt az asszonyt. Egy fagygyugyertya világánál, a pinceodú tiszta téglapadlóján térdelt a nő s a háját tépte egy poshadt szalmazsák előtt. A szalmazsákon viaszárgán, összeaszva fektült egy kis fiú, az asszony egyetlen gyermeke s nehéz lázálomban vergődött a rongyos takaró alatt. Az irtózatos nyomor képe volt így együtt: ez a beteg gyermek és a rongyos asszony! Megsajnáltam őket. Láttam a szegények orvosát azon a vidéken, a pinceodú felé csaltam. Az orvos meghallotta a pinceodúból a sirást, bekopogtatott. „Mentsd meg uram az én egyetlen gyermekeimet!” — imádkozott hozzá az asszony. — „Ha megmenhethető, akkor megmentem!” — felelt a szegények orvosa s vizsgálni kezdte a beteget. „Semmi baj!” — mondotta végre. — „A kicsike éhes, ennyi az egész! Éhes, az éhségtől lázas és kimerült. Gyenge csibehust kell adni neki és jó huslevest, továbbá egy pohár erős, vérmozgató bort! Ismerek egy szivelhajasodásban szenvedő bankárt, aki fél vagyonát adná azért, hogy ha csak ennyi baia volna!” — A szegény asszony az örömtől zokogott és megcsókolta az orvos kezét.

— Sátán! Nem ösmerek rád! Ez igazi jótétemény volt!

osztrák örökös tartományok is kötelezve vannak és pedig nemcsak a külellenség ellen, hanem a belső, u. n. nemzetiségi vagy horvát támadásokkal szemben is.

Midőn tehát a horvát pártutók Magyarország egységét kifogásolják és területi integritását bontogatni akarják: ezen hazaáruló törekvéseikben nemcsak Magyarországgal, hanem a pragmatika szankció világos rendelkezéséhez képest Ausztriával is szemben találják magukat. Mert a közös védelem folytán, mely ezen alaptörvényben foglaltatik, nemcsak Magyarország köteles Ausztriát megoltalmazni, hanem viszont Ausztria is Magyarországot, úgy a külső, mint a belső háboruban, úgy a kül-, mint a belső ellenség ellen.

Éppen azért ideje volt már egyszer, végre-valahára egész erélyvel és teljes határozottsággal föllépni a horvát lázadók ellen. Ideje volt már megtenni a megtorló törvényes lépéseket: a horvát országgyűlés összehívását és esetleg annak feloszlását, legvégső esetben pedig a teljhatalmu királyi biztos kirendelését.

Az ilyen megtorló törvényes lépéseket a király sem kifogásolja. Sőt ellenkezőleg Magyarország alkotmányos királya mindenkor helyeselte, mindenkor helyesli, ha a kormány erélyesen bánik el azokkal, kik állambontó célokat követnek s az ország rendjének, békéjének megzavarására törekcsenek.

A kormány további türelme, elnézése itt a horvát demagóg képviselők irányában: egyértelmű lenne azok önkényességének és vakmerőségének támogatásával.

A kormánynak nem szabad most már sem visszalépni, sem visszarettenni.

A kik a magyar nemzettel és a magyar törvényhozó testülettel oly rakoncátlanul, kihívóan, mondhatnám arczátlanul viselkednek: azokat a törvény szorosabb korlátai közé kell szorítani; azo-

kat erélyesen, példásan kell megtanítani (hogy el ne feledjék) a Zrinyieknek közmondásos jelszavára, hogy „Ne bánts a magyart!”

A horvát obstrukció ellen.

— Rakodczay bán Budapesten. —

Budapest, december 6.

A horvát obstrukció ma ismét teljes erővel tört ki. A képviselőház elnöki székében, miután Justh Gyula néhány napig Makón időzik, Náva y Lajos alelnök ült, a horvátok tehát ismét megpróbálkoztak a technikai obstrukcióval. A házszabályokhoz kértek egymásután szót és valamennyien horvátul akartak beszélni. Náva y alelnök azonban következetes maradt és ma sem engedte meg nekik, hogy horvátul szóljanak a házszabályokhoz. Ebből aztán takaros vihar is támadt, amelynek csak az erélyes elnöki figyelmeztetés vetett véget, hogy a renitenskedőket a mentelmi bizottság elé utasítja.

Ezt a botrányt éppen a legalkalmasabb időben rendezték a lázadó horvátok. Ma délután ugyanis a kormány minisztertanácsot tartott, amelyre Wekerle Sándor miniszterelnök Rakodczay horvát bán is Budapestre hívta. Ezen a minisztertanácson terjesztette elő Rakodczay bán eddigi munkájának eredményét és ekkor állapították meg véglegesen a bán egész programját, amelyet a december tizenkettedikén összeülő horvát országgyűlés első ülésén fog kifejezni. A horvát országos kormány az indennitási javaslatot és a költségvetést már előbb átküldi az országgyűlés elnökségéhez, de ha az országgyűlés nem ezeket akarja tárgyalni, hanem bizalmatlansági indítványt nyujtanak be, nyomban felolvasásra kerül egy második királyi kézirat, amely a horvát országgyűlést föloszlatja.

Igy alakult ma a horvát lázadók ügye, akik egyébként Náva y ellen táviratilag panaszt emeltek Justh Gyulánál.

Mai hireink a következők:

Rakodczay bán a helyzetről.

Rakodczay Sándor horvát bán ma reggel Budapestre érkezett. A horvát minisztériumban fölkereste Josipovich Géza horvát minisztert, akivel Eggersdorfer egyetemi tanár társaságában hosszabb tanácskozott. Innen mindketten a képviselőházba hajtottak, ahol a bán a kormány több tagjával érintkezett. Az a Zágrábból érkezett hír, mint hogyha a horvát bán a nemzeti párttal folytatott sikertelen tárgyalások miatt jött volna Budapestre, hogy lemondását bejelentse, mint illetékes helyről értesülünk, teljesen valótlan. A bán azért jött Budapestre, mert a kormány meghívására résztvett a ma délutáni minisztertanácsban.

A konferencia után a bán együttesen fogadta a napilapok tudósítóit és előttük ekképen nyilatkozott:

— Nagy meglepetéssel olvastam egyes reggeli lapokban, hogy a bán méltóságáról lemondtam volna és hogy az unióistákkal való kísérlet teljesen tárgytalan. Én nem mondtam le, de nem áll az sem, hogy az unióistákkal való tárgyalások eredménytelenül végződtek volna. Ellenkezőleg. Ernyedetlenül dolgozunk azon, hogy a helyzetet kibogozzuk. Sikerülni fog, hogy unióista többséggel megalkossuk a rendet. A horvát országgyűlést is a helyzet megoldása érdekében hívtuk egybe. Maga a politikai helyzet ez idő szerint változatlan. Itt tartózkodásomnak célja kizárólag az, hogy a magyar kormányt a Horvátországban uralkodó hangulatról informáljam. Ha a horvát országgyűlésen nem mennek a dolgok rendben, akkor én mindjárt egy második királyi kéziratot is olvastatok fel.

Dr. Rakodczay Sándor horvát bán ezután Wekerle Sándor miniszterelnökkel tanácskozott.

Minisztertanács.

A miniszterelnöki palotában ma délután Wekerle Sándor miniszterelnök elnökletével minisztertanács volt, amelyen a kissé gyengékedő gróf Andrássy Gyula belügyminiszter kivételével résztvett a kabinet valamennyi tagja. A minisztertanács mai ülésén folyó ügyek kerültek megvitatás alá. A minisztertanács öt órakor kezdődött és este háromnegyed nyolczig tartott. Háromnegyed nyolczkor a miniszterek ebédhez ültek, amelyen résztvett Rakodczay Sándor horvát bán is. A miniszterek az estebéd után is együtt maradtak.

Dr. Rakodczay Sándor horvát bán ma délután résztvett a miniszteri tanácskozásban,

— Dehogy! Ez a fölvilágosítás a legborzasztóbb rossz cselekedet volt. Az orvos elment s a szegény asszony az első örömmámor elmúltával még jobban kétségbeesett. Gyenge csibehus! Erős leves. Vért mozgató bor! Honnan vegye? Éheznek a gyermek! Az ő gyermeke! És éhen hal, ha nem segít rajta! Körülnézett a pinczeoduban. A hideg kövekről vigasztalan nyomor vigyorgott rá. És reménytelen kétségbeesésében hangosan sirt az asszony: „Éhen hal a gyerekek! Éhen pusztul, mint az erdei vad!”

— Oh, Istenem!

— A szegény asszony is az Istenhez fohász-kodott, ám az Isten úgy látszik nem ért rá, hogy törődjék vele. De ott voltam én. Most következett az igazi jótétemény!

— Félni kezdek! Mit cselekedtél?

— Azt cselekedtem, hogy kézen fogtam az asszonyt, behoztam ide a gazdagok városrésze felé. Pszt! vigyázz!

Az előttünk botorkáló rongygombolyag ebben a pillanatban megállt, azután tétovázó, bizonytalan lépésekkel átindult az uttesten.

— Hova megy ez az asszony?

— A Sátán fölkapzgat:

— Megy és most mindjárt megszerzi beteg gyermeke számára a jó huslevest, erős bort és gyöngye csibehus! Látod azt az egyemeletes palotát? Egy duggazdag, vagyonos főurnak a háza az! Ennek a háznak az egyik ablakát fölőre kinyitottam . . .

Megirtózva hökkentem vissza:

— Lopni fog!

— Dehogy! Megmenti a beteg gyerek életét!

— Becstelen lesz!

— Dehogy! Boldog anya lesz! Mert a fiu életben marad!

— De ilyen áron!

— Egy életért semmi ár sem magas. Honnan tudod, hogy nem-e ez a veszendő kölyök lesz az, akit vártok, aki megváltja szenvedéseitől a világot?

Nem feleltem rá, hanem lélekzetem visszafojtva lestem az asszonyt.

Néptelen volt az utcza, sehol egy lélek. Csak hárman voltunk itt; az asszony s ennek a nyomában én és a Gonosz. Az asszony most ér oda ahhoz az ablakhoz. Megáll. Körül néz. Habozva próbálja kinyitni az ablakot. Az ablak hirtelen kitérül. Szabad az út! A bűn, a lopás útja! Az asszony egész testében remegve bátortalanul áll előtte.

Elkeseredett harag fog el hirtelen:

— Romlásba viszed, te gyalázatos! — így támadok a Sátánra. — Te lelket ronító kárhöz-atba rántó Gonosz!

De az czinikusan vigyorgog:

— Megint okosabb akarsz lenni, mint én vagyok?

— Ha nem is okosabb, de jobb!

A rám meredő parázs szemekben különös, csufondáros tűz gyul ki erre a mondásra.

— Ugy?! Még nem késő! Akarod, hogy legyen minden a te kívánságod szerint? Hogy az asszony a becsület útján maradjon?

— Persze, hogy akarom!

— Legyen! És most lásd, mit cselekedtél!

A rongyos asszony, mintha álomból ébredne föl, egyszerre összerázkódik, azután eltakarja az arcát. Futva szalad el a nyitott ablaktól, alig győzzük nyomon követni a néptelen utcán. Már elmaradoztak tőlünk a fényes paloták, gyárfalak közt sietünk tovább. Üres telkek következnek. Barátságatlan elhagyott táj! Az asszony alakja néha egészen elvész előttünk a sötétben: lihegye tör előre. Egyszerre eltűnik.

— Megérkeztünk! — mondja a Sátán és egy magányosan álló komor, vakolatlan házra mutat. — Most lásd, hogy mit cselekedtél!

Világosság gyul ki az egyik pinczeablakban s a világosságot nyomon követi egy velőtrázó sikoly.

— Csak jöj! csak jöj! — hívogat kárörvendőn a Sátán, — ez a te műved! Gyönyörködji benne!

Remegve lépek közelebb a pinczeablakhoz. Az asszony ott guggol a pincze földjén, a poshadt szalmazsák mellé rogyva. A szalmazsákon pedig elnyulva fekszik egy kis meggémberegett, sárga gyerek-testecske.

— Meghalt! Meghalt! — sikoltja az asszony és kínjában a pusztta téglaföldhöz verdesi a fejét. — Oh én nyomorult, gyalázatos! Én öltem meg! Éhen hagytam pusztulni a gyermekemet!

— Mit szólni ehhez? — kérdezi kacagva a Sátán. Te vagy a gyermek gyilkosa, mert te okoztad, hogy nem kapott erős levest és gyenge csibehus!

Meg tudnám ölni ebben a pillanatban, de haldandó embernek nincs hatalma a Gonosz fölött.

— Hamar el! vezess el innen! — mondom fulladozva. — A velőmet hasogatja ez a kiáltás!

A Sátán int és a sötét ház, a viaszszárga gyermekhulla a síró asszonynyal egyetemben eltűnik előlünk, mint egy rossz vízió. Megint ott vagyunk a nagy palotasor árnyékában, a gazdagok városrészében. Talán álom volt az egész? Csak egy gonosz, gyötrő, lidércnyomásos álom! De nem! mert csufolódva fölkapzgat mellettem a Gonosz:

— Nos, te erkölcsös ember! Nem becstelebb-e a te erkölcsöd, mint az én becstelenségem?!

mely ma mind kizárólag a horvát bonyodalom kérdésével foglalkozott. A miniszterelnök táviratilag felkérte a bán, hogy Budapetre jöjjön, hogy a tanácskozásokban részt vegyen. A bán beszámolt az uniónista párt alakítása érdekében kifejtett eddigi tevékenységének eredményéről. A felfogások e tekintetben teljesen megegyeznek a bán és a volt nemzeti párt vezértagjai közt. A nemzeti párt azonban még nem látja elérkezettnek az időt, hogy akcióba léphessen. A nemzeti pártiak felfogása szerint a koalíciónak előbb itt fent, a magyar országgyűlésen kell, hogy megszilárdítsa, jól-e, vagy sőt teljesen teljesít-e kötelességét, az mellékes, mert ennek a működésnek a nemzeti párt utját nem akarja állani és akadályt sem akar a koalíció működése elé gördíteni, nehogy bármikor is azon szemrehányással illethessék a nemzeti pártot, hogy közbelépésével megakadályozta a koalíciót abban, hogy sikereket elérjen. A koalícióval tehát első sorban a magyar parlamentben kell végezni, majd ha annak helyzete teljesen tarthatatlanná válik és a koalíció ennek folytán úgy Budapesten, mint Zágrábban elveszti lábait alól a talajt, érkezik majd el ideje annak, hogy az uniónista elemek a kiegyezési törvény alapján állva, ismét csoportosuljanak és a kormányzatot átvegyék. Ezen taktikai szempont az egyedüli oka annak, hogy a pártalakulás ezideig még nem történt meg. Ebből folyólag az osztályfőnöki állások sem fognak most betöltetni. Ez annál kevésbé sürgős, mivel a bán elismert nagy munkabírása mellett az ügyek vezetése mi késedelmet sem szenved.

A horvát országgyűlés megnyitása.

A horvát országgyűlés megnyitó ülésén a bán és Josipovich miniszter meg fognak jenni a tartománygyűlésben. Majdnem bizonyosra lehet venni, hogy egyes lármás közbekezdésektől eltekintve, botrányos jelenetektől nem kell tartani, mert erre nézve is a bán már birtokában van azoknak a felhatalmazásoknak, melyek szükségesek, hogy a korona és a magyar kormány képviselőinek tekintélye minden körülmények közt megóvassék. Hogy a bán az ülésben miképp fog eljárni, az az események fejlődésétől függ.

A szociálista párt december 12-ére, a horvát országgyűlés összehívásának napjára tudvalevően körmenetet tervez, hogy az általános választói jog mellett tüntessen. A bán erre az engedélyt megadta. A tüntetésen a polgárság is részt fog venni.

A horvátok panaszkodnak.

Az országgyűlésről adott tudósításunkban olvasható részletesen, hogy a képviselőház mai ülésén elnöklő Náva y Lajos a horvát képviselőknek a házszabályokhoz való főlshozatalukhoz nem engedte meg a horvát szót.

A horvát képviselők erre a következő táviratot küldték a Tornyan időző Justh Gyula elnökhöz:

Nagyméltóságú Justh Gyula urnak, a képviselőház elnökének, Torna, Csanádmegye.

Návay alelnök az első szónokunktól, Babics-Gjalszkitól csak azért vonta meg beszéde elején a szót, mert azt magyarázta, hogy a tárgyaláson levő magyar-osztrák egyezség kötésénél nem vétezt figyelembe Horvátország közjogi helyzete. Babics ezért szót kért a házszabályok 215. pontja alapján. De alig hogy beszélni kezdett horvátul, az elnök megvonta tőle a szót. Ugyanazt tette mindazokkal a szónokainkkal, akik horvátul kezdtek beszélni a házszabályokhoz. Végül kijelentette Návay elnök, hogy ha a jövőben is horvátul fognak beszélni a házszabályokhoz, azt provokációnak fogja tekinteni és hogy ezért minden egyes szónokunkat a mentelmi bizottság elé fogja utasítani. Az alelnök ezen kijelentésében mi provokációt látunk, mert ezzel kötségbe vonatik, hogy mi ezen országgyűlésen Horvátország képviselői vagyunk. Ezen törvénytelennek és erőszakosnak csak nagyméltóságod vethet véget, mint a magyar képviselőház elnöke. És azért tudomására hozzuk ezt.

Medakovics Bogdán és huszonhat társa.

Návay Lajos alelnök egy újságíró előtt kifejtette, hogy miként vélekedik a horvátoknak Justh-hoz intézett sürgönyéről és annak tartalmáról. Návay alelnök azt mondotta, hogy az ő álláspontja abban a kérdésben, hogy megengedhetők-e horvát felszólalások a házszabályokhoz,

nem változott és ismeretes. Ami azt a kérdést illeti, vajon összeegyeztethető-e a parlamenti illemmel a horvát képviselők eljárása, az elnök megjegyezte, hogy az egészet nem kell komolyan venni s ő semmit sem törődik eljárásukkal.

Kossuth Ferencz nyilatkozata.

— A status quo és a függetlenségi párt. —

Budapest, december 6.

A kiegyezési javaslatok tárgyalásánál a képviselőházban elhangzott ellenzéki beszédek és néhány napilap vezető cikkeiben a kiegyezés kritikájánál abból a felfogásból indultak ki, hogy nem kell elfogadni a kiegyezési javaslatokat azért, mert a kiegyezés nélküli állapot, a recziprocitás alapján fentartható status quo az ország gazdasági érdekeire nézve kedvezőbb a kiegyezésnél.

Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter erre nézve megkérdeztetvén, a Magyar Tudósító munkatársa előtt a status-queról, valamint általában a függetlenségi párt helyzetéről a következőket mondotta:

— Mikor a jelen kormány az uralkodóval szemben azt az álláspontot foglalta el — amely álláspont az uralkodónak helyeslésével találkozott — hogyha nem lesz rendezhető Ausztriával a vám- és kereskedelmi ügyek kérdése, akkor a recziprocitás alapján a status quo tartassék fenn, a kormány ezzel határt akart szabni a háboruskodásnak, amely előreláthatólag kiűt Ausztria és Magyarország között arra az esetre, ha nem jönne létre megegyezés. Midőn ezt a határt meg akarta szabni, belátván, hogy nagy különbség van a guerilla-harcz és a nyílt vámháboru között, akkor távolról sem foglalt állást a magyar kormány amellyel, mintha a status quo fentartása üdvös lenne az országra nézve. Megmondottam már felszólalásomban a Házban, hogy a status quo fentartása mellett lehetetlenné vált volna 1907-re az önálló vámterületre áttérhetésnek szerződési biztosítása, aminek óriási fontossága van, mert ez nem olyan biztosíték, a minő az 1899:XXX. t.-cz.-ben rejlött, amely tudvalevőleg Magyarország jogait egyoldalúan biztosítja, amiről azonban sem Ausztria, sem a külállamok nem vettek tudomást, hanem olyan biztosíték, amely az internacionális tisztesség és becsület garanciája alatt áll és amelynek részleteit Ausztria is saját törvényei közé iktatja. De ettől eltekintve sem lehetett volna a status quo fentartásával megvalósítani 1917-ben az önálló vámterületet, már csak azért sem, mert husz olyan lejártnélküli vám- és kereskedelmi szerződés van, amelyek a közös vámterület alapján lettek kötve és amelyek Magyarország részéről fel nem mondhatók, ha csak e felmondáshoz Ausztria hozzá nem járul. Eppen ezt a hozzájárulást kellett biztosítani. Ha e husz szerződés nem lett volna egyoldalul felmondható, akkor azért lett volna lehetetlen az önálló vámterület felállítása, mert el sem képzelhető az az állapot, amely tényleg beállt volna, hogy t. i. 1917-ben lettek volna az országnak az önálló vámterület alapján kötött szerződésai és ugyanakkor lett volna husz szerződése a közös vámterület alapján. A status quo fentartásával tehát elvesztette volna az ország mindazt, amiért érdemes volt nagy árt fizetni, hogy t. i. Magyarország önrendelkezési joga érvényesíthetőségének teljes birtokába jusson és hogy ezt Ausztria is szerződésileg elismerje, úgy az önálló vámterület, mint a magyar nemzeti bank tényleges felállíthatására nézve. De lettek volna a status quonak más hátrányai is. Első sorban az a nagy krízis, amelyre rámutattam és amely bekövetkezhetett volna, ha Ausztria megkezdte volna ellenünk a guerilla-harczot, mint ahogy ezt a hosszú tárgyalások alatt az osztrák kormány jelezte is. Vannak, akik hibáztatják, hogy ennek a harcznak néhány részletére rámutattam. Ezek az urak szem elől tévesztik azt, hogy míg magyarzataimmal Ausztriának semmit sem fedeztem fel, amit már nem tudott és amit az osztrák kormány hosszú tárgyalások alatt nekünk maga több ízben el nem mondott, addig másrészt hazafias kötelesség volt felvilágosítani a magyar közvéleményt arról, mi lehetett volna a következménye egy esetleges guerilla-harcznak a status quo terén. Az

a további nagy hátránya is lett volna még a status quonak, hogy az ország közgazdasági helyzetére óriási fontossággal bíró egyezmények egész sorozata jár le ez év végével, amelyeknek fentartása a status duoval semmiféle összeköttetésbe nem lett volna hozható és a melyekre nézve már előre tudatta velünk az osztrák kormány a hosszú tárgyalások alatt, hogy ezeket az egyezményeket nem is tartaná fenn és hogy arra meggyőződése szerint senki által nem volna kényszeríthető.

Mindebből Magyarországra nézve oly bonyodalmak fejlődhetek volna ki, amelyeknek elkerülése hazafias kötelesség volt, kivált akkor, amikor lehetséges volt egyrészt az ország állami önállóságát nagyobb mértékben kidomborítani, másrészt önrendelkezési jogunknak érvényesíthetőségét szerződésileg biztosítani.

A függetlenségi párt helyzetére áttérve, Kossuth Ferencz a következő kijelentéseket tette:

— Midőn a mostani ellenzék az én régi beszédeimből részleteket olvas fel, nagyon téved, ha azt hiszi, hogy engem azokkal ellentétbe hoz. Amennyiben e beszédek az önálló vámterület felállításának elvét és kívánatos voltát hirdetik, ha volna időm és alkalmam, azokat akár szó szerint is elmondanám újra a miniszteri székben. Ami pedig az akkori helyzetre vonatkozó kritikát illeti, arra nézve nem mondhatok mást, mint azt, hogy az akkori helyzet szembenem sem hasonlított a mostanihoz és akiben nincs elég belátás arra, hogy ezt meg tudná ítélni, vagy nincs elég szakismerete, hogy a különbségeket, bár szemet szurnak, észrevegye, az sokkal jobban teszi, ha hallgat. Elégséges volna már az az egy különbség is a mostani szerződés és az akkori szövetségi tervezetek között — amelyek egyébiránt papiroson maradtak, a papiros pedig türelmes és mindenféle iót vagy rosszat rá lehet írni, hogy az említett tervezetekben semmi kísérlet sem tétetett arra nézve, hogy egy adott időben az ország az önálló vámterületet és az önálló nemzeti bankot felállíthassa, a mostani szerződésben pedig, ismétlem, hogy nemcsak kísérlet tétetett erre nézve, hanem ez a tény szerződésileg biztosított is. Már maga ez a különbség elég volna arra, hogy a közgazdasági téren legegységesebb ismeretekkel bíró egyén is belássa, hogy amit én az akkori helyzetéről mondtam, az ilyen összefüggésben a mai helyzetre nem vonatkoztatható. Nem is említem meg azt, hogy annak idején semmiféle kényszerhelyzet nem volt, most pedig van, továbbá, hogy az említett vámszövetségi tervezetekben a magyar állami önállóság kidomborítását egyáltalában nem kísérelték meg, most pedig ez a leghatározottabban keresztül van vive.

Ami a függetlenségi párt állásfoglalását illeti, ez ebből a helyzetből folyik, amely a koalíció hatalomra való lépésének szükséges, lojális és becsületos következménye. A koalizált pártok egy tisztán körvonalazott programnak megvalósítására vállalták el a hatalmat, annak megállapításával, hogy mindenik párt megtartja a maga elveit. Természetes, hogy a kormányzást csakis a meglévő alapon lehetett volna folytatni, ami egyébiránt még akkor is, ha a függetlenségi párt egymaga vállalna kormányt, így lenne mindaddig, amíg a meglévő törvényes alapot alkotmányos uton meg nem változtathatná. Midőn tehát a függetlenségi párt, mint a képviselőház többsége, a meglévő törvények végrehajtására és a kormányzásra eszközöket nyújt, nem elvét adja fel, hanem egyszerűen lojálisan teljesíti azt a megegyezést, amelynek létrehozatalát az országnak igen súlyos helyzete tette hazafias kötelességgé és amelyet megértett és szankcionált az egész ország. Aki gáncsolja a függetlenségi pártot azért, hogy nem szegi meg a szövetséges pártokkal kötött megállapodásokat és nem érvényesíti tulsúlyát, mint képviselőházi többség, hanem lojálisan közreműködik abban, hogy a kitzított cél elérjék, az megfélemez az arról, hogy milyen helyzet tette szükségessé a kormányzás átvételét és nem akar tudomást venni arról, hogy mily óriási bonyodalmak állanak be, ha a kitzított cél eléérése előtt a függetlenségi párt szétrobbantaná a megegyezést. Ha pedig emlékszik amarra és van tudomása arról, akkor gáncsolásával azt bizonyítja, hogy nem törődik hazafiának sorsával, hanem egyetlen célja az, hogy a mai helyzettel szembe szálljon. A függetlenségi párt tehát bölcs és hazafias magatartásáért nemcsak nem gáncsol-

ható, hanem ellenkezőleg, dicsőretet érdemel, mert ezzel bizonyította be legjobban, hogy mint az országnak többsége, nemcsak elveinél, hanem higgadtságánál, mérsékleténél és belátásánál fogva is hivatott arra, hogy az ország kormányzatának gyepöljét kezében tartsa.

Budapest, december 6.

A képviselőház holnap délelőtt 10 órakor folytatja a felhatalmazási javaslat tárgyalását.

A költségvetés tárgyalása. A képviselőház pénzügyi bizottsága december 11-én, délután 5 órakor az Országházban, a saját termében ülést tart, melynek tárgya az 1908. évi állami költségvetés tárgyalásának megkezdése; és pedig: 1. az I. füzetben foglalt tárczák költségvetése; 2. földmívelési, 3. a kereskedelmi, 4. a belügyi, 5. a vallás- és közoktatásügyi, 6. az igazságügyi, 7. a honvédelmi, 8. a pénzügyi tárczáé.

A képviselőház bizottságaiból. A zár számadást vizsgáló bizottság december 11-én, délután öt órakor az országház II. számú bizottsági termében ülést tart. Tárgy: az 1905. évi földmívelésügyi tárcza számadása. — Az összeírehetetlenség állandó bizottság december 10-én, délután négy órakor az I. számú bizottsági teremben ülést tart. Tárgy: a földmívelésügyi miniszter bejelentése Szentiványi Gábor orsz. képviselő és a magyar kincstár között kötött vásárlási szerződésről, továbbá dr. Kaszlik Gyula által Meltzer Géza orsz. képviselő ellen tett összeférhetetlenség bejelentés.

A főrendiház pénzügyi bizottságának ülése. A főrendiház pénzügyi bizottsága ma délelőtt 11 órakor Samassa József egri bíboros-érsek elnöklelte alatt ülést tartott, amelyen az indemnitást tárgyalta. Samassa József elnök az ülést megnyitása előtt meleg szavakban mondott köszönetet a bizottság elnökévé történt megválasztásáért. Ezután a bizottság az indemnitásról szóló törvényjavaslatot az elnök, továbbá Wekerle Sándor miniszterelnök, Laszkó Gyula és Hertelendy Ferenc bizottsági tagok felszólalása után általánosságban és részleteiben egyhangúlag elfogadta. A Hertelendy által bemutatott jelentéshez szintén hozzájárult a bizottság és azt hitelesítette.

A polgári törvénykönyv. A magyar általános polgári törvénykönyv tervezetét előkészítő állandó bizottság e hó 4-én és 5-én folytatta tanácskozásait az igazságügyminisztériumban. A bizottság lefolytatta azt a kérdést, mely elvek szerint szabályoztassanak az oltalmazandó személy szerződés-képességét nem érintő gondnokság elrendelésének esetei; ezzel egyszerre befejezte a tervezet családügyi részéből vett elvi kérdések tárgyalását. A bizottság a jövő hét csütörtöki és pénteki napján, e hó 12-én és 13-án tartja meg legközelebbi üléseit, amikor a dologügyi elvi kérdések kerülnek tárgyalás alá.

Lukács László mandátuma. A képviselőház IV. bíráló bizottsága tudvalegleg foglalkozott dr. Lukács László képviselő panaszszal megfutamodott mandátumával, amelyre vonatkozólag a következő határozatot hozta: Az 1906—1911-re összehívott országgyűlés képviselőházának IV. bíráló bizottsága dr. Lukács László, a belényesi választókerületben megválasztott orsz. képviselő megválasztása ellen beadott panasz érdemleges tárgyalására 1908. év január hó 17-ik napjának délután négy óráját, a képviselőház IV. számú tárgyalótermében kitűzte, arról dr. Lukács László képviselőt értesíti és a tárgyalásra dr. Erdélyi János budapesti ügyvédet, mint a választást védők ügyvédjét, valamint, tekintettel azon körülményre, hogy a panaszosok képviselője, dr. Tétényi Ármán ezen tiszterrel lemondott, a panaszosokat, névszerint: Waldau János, Zsák Mihály, Ausländer Lipót, Goldstein Manó belényesi, Gyulai István, Mikló Perencz, ifj. Benedek Péter, Antal László Laczi, Izsák János és Messer József tárkányi, végül Jordán Dénes rézbányai lakosokat idézi meg azzal, hogy a házszabályok 40. §-a értelmében kötelesek a panasz védelmében egy, vagy két megbízottat meghatalmazni, a házszabályok 75. §-a értelmében ezen megbízottak helyett újabb egy, vagy két meghatalmazást adni, de minden ilyen meghatalmazás a házszabályok 43. §-a értelmében az aláírások hitelesítésével állítandó ki.

Gaál Gaszton mandátuma. A képviselőház állandó igazoló bizottsága ma déli egy órakor Bernáth Béla elnöklelte alatt ülést tartott, melyen Gaál Gaszton megbízó-levelét vették vizsgálat alá, amelyet rendben találtak és a szokásos 30 napi fentartással igazolták. Az ügyről a képviselőház holnapi ülésén Okolicsányi László előadó fog jelentést tenni.

Visoki sabore!

— A képviselőház ülése. —

Budapest, december 6.

Rövid magyar ciklus után ma már megint horvát szó dominálta a magyar képviselőház tanácskozási idejét. Leszámítva egy elkésett fecskét, Csépany Gézá, aki az egyszakaszos kiegyezést támadta és Maniu Gyulát, aki magyarul vitt segítséget délszláv fegyverbarátainak, csupa horvát szónok szerepelt az ülést napirendjén. A Ház többsége már meglehetősen ideges, hogyha horvát szót hall s így természetes, hogy ez a felemás tanácskozás nem mehetett egészen simán. Több ízben zajos jelenetek szakitották meg a horvát szónokokat és sürin röpdösött a levegőben elnöki rendreutasítás. A horvátok egy alkalommal újra kísérletet tettek arra, hogy horvát nyelvű házszabályvitát provokáljanak, de Návay gyors egymásutánban leiltette őket.

A képviselőház mai üléséről szóló tudósításunk a következő:

A képviselőház ülése.

Návay Lajos elnököl. Délelőtt tíz órakor megnyitja az ülést.

Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét, amelyet gróf Thorotzkay Miklós jegyző olvasott fel.

Napirenden van az egyszakaszos kiegyezési javaslat tárgyalása.

Babics-Gjalski Ljuba horvátul szól a javaslat-hoz, de már beszéde elején intést kapott. S később, minthogy részt vett a tárgytól, részint közölgellenes fejtegetésekbe bocsátkozott, újabb figyelmeztetés után az elnök megvonta tőle a szót — a baloldali elnök helyeslése és a horvátok zajongása közben.

Modrusán Gusztáv gyors egymásutánban három figyelmeztetést kapott, mert eltért a tárgytól s közölgellenes fejtegetésekbe bocsátkozott. A figyelmeztetések nem használtak. Az elnök erre megvonta tőle a szót. A Ház, a horvátok kivételével, osztatlanul helyeselt és tapsolt az elnöknek.

A horvátok azonban csapkodni kezdték a padokat s dühösen felugráltak. Babics, Lukinics, Mazuranics egyszerre a házszabályokhoz kérték szót. A jegyző azonban már előzőleg felszólította Csépany Gézá, aki a javaslat-hoz iratkozott fel. Balfelől türelmetlenül kiabáltak a horvátok s a még mindig hevesen gesztikuláló Modrusán felé:

— Üljenek! Az elnök megvonta a szót!
— Csépany Géza van felhiva szólásra! — jegyezte meg Lovász Márton.

Mindez nem használt. A horvátok tovább is zajongtak.

— Micsoda oroztáltság! — méltatlankodott Hellebronth Géza.

Még tartott egy ideig a horvát zajongás s csak nagynehezen jutott szóhoz a következő szónok:

Csépany Géza: Nem fogadja el a javaslatot, mert ellenkezik a függetlenségi programmal. Kényszerhelyzet nem volt, mert a horvátokkal elbárható volna a Ház másképp is, mint ezzel a közölgellenes formával, amely hirtelenül jött létre s csupán az osztrák kormány akaratát tükrözi vissza. Hatásaiban egyenesen káros a javaslat. Az önálló bank megvalósításának nincsenek akadályai, csak képzelt nehézségei. Csodálkozik a kvótaemelélen. Földes előadó tudományos számításai után, melyben kimutatta, hogy az ország nem bírja el a kvótaemelést.

Földes Béla: Én nem szavaztam meg!
Csépany Géza: Fájdalommal látja, hogy a szégyenteljes kiegyezés folytán a nemzet vezérei — mint Shakespeare Oféliája, maguk tapossák koszu-ruik rózsáit! (Egy hang balfelől: Ez szép volt! Derültség.) Nem szavazza meg a javaslatot.

Házszabályvita.

Babics-Gjalski a házszabályokhoz kér szót, magyarul, de beszédét már horvátul folytatja. Az elnök erre megvonia tőle a szót. A Ház helyeselt, a horvátok azonban felugrálnak helyeikről s zajongani kezdenek, úgy, hogy alig hallani az elnök nyilatkozatát:

— T. Ház! Ismétlem, hogy a házszabályokhoz való horvát hozzászólást gyakorlati szempontból nem engedhetem meg. Ez régebbi állásponantom, amelyet most is fentartok. Ezért vontam meg a szót a képviselő urtól!

Az elnök nyilatkozatát a Ház lelkes tapsal és helyesléssel fogadta, a horvátok azonban tovább zajongtak és elégedetlenkedtek a szövegvonás miatt. Ahányan csak jelen voltak, egyszerre kérték szót a házszabályokhoz. Végül Popovics jutott szóhoz, de mivel horvátul kezdett beszélni, az elnök tőle is meg-

vonta a szót. A horvátok zajongása fokozódott. Az elnök ismételte, hogy gyakorlati szempontból csak magyarul engedhet a házszabályokhoz szólni.

— Törvénytelenség! süvit közbe egy éles hang, Supiló volt, akit az elnök emiatt rendreutasított.

— Még szemtelenkedni mernek! — méltatlan, kodtak balfelől.

— Komédiáznak! Nem kell szóhoz engedni őket! Mindez nem használt, a horvátok tovább lármáztak.

A házszabályok tekintetében elfoglalt állásponantom továbbra is fentartom. A horvátok viselkedése az elnöki intézkedés ellen irányul s ezért, ha abba nem hagyják a zajongást, a mentelmi bizottsághoz való utasításukat fogom javasolni, — jelentette ki Návay elnök.

A horvátok komédiás viselkedése azonban ekkor sem ért véget. Pribicevics, Lorkovics, Lukinics, Banjanin, Brilics, Mazuranics, Grahovac, Novoszel, Surmin egymásután kérték szót a házszabályokhoz, magyarul, de ahogy megadta az elnök az engedelmet, rögtön horvát szóba kezdték s az elnök ezért egymásután vont meg tőlük a szót. Mindez természetesen fülsértő zajban történt, amelytől alig lehet érteni az elnök nyilatkozatát:

— A házszabályokhoz a Ház minden tagjának, tekintet nélkül arra, horvát, vagy magyar, megadja az engedelmet, hogy a házszabályokhoz szól. Amde ez csak a magyarul beszélőkre érvényes, minthogy régebbi állásponját változatlanul fentartja. Állásponját a Ház többsége is osztotta és helyeselte s konstatálja, hogy a mostani incidens csak arra volt alkalmas, hogy a horvátokat a maguk valóságában állítsa a Ház elé... Lehetetlenné akarják tenni a tanácskozást.

— Gazemberek! — kiáltja közbe balfelől Fried Lajos.

Ez kellett csak a horvátoknak. Az előbbi zajos jelenetek ismétlődnek. Egy részük a padot csapkodja. Lukinics és egy csomó más horvát képviselő pedig felugrál s dühösen követelik az elnöktől, hogy utasítsa rendre Friedet. Az elnök eleget is tett ennek s Friedet rendreutasította sértő közbeszólása miatt s folytatta az enunuciációt:

— A horvátok arra törekszenek, hogy a magyar parlament tekintélyét és méltóságát lejárassák! (Ugy van! balfelől. Nagy zaj a horvátoknál.) Én elnöki jogomból kifolyólag szigorúan fogom alkalmazni a házszabályokat, de jogom tudni is fogom akként alkalmazni, hogy a horvátok binős tendenciáival szemben a magyar nemzet ezeréves jogait megvédelmezzem. (Élénk helyeslés, éljenzés és taps minden oldalon.) Mindezt, akár helyes, akár nem, tiszta meggyőződésből, a Ház helyesléstől kísérve teszem. A szónokok viselkedését mesterséges akadémikuskodásnak tekintem s ha tovább tart, a mentelmi bizottsághoz való utasításukat fogom a résztvevőkre nézve javasolni.

Az elnök erélyes és korrekt kijelentéseit a Ház osztatlan tetszéssel fogadta. A zaj kezdett alábbhagyni s folytatták a napirendet. Az incidens után kevés hallgatóság előtt beszélt:

Maniu Gyula: Hogy a kiegyezési javaslatok károsak az országra, a kormány az oka. Foglalkozik a kiegyezés egyes részeivel. Az önálló vámtérület káros lenne a nyerstermelő Magyarországra nézve, (Ellentmondások) különben is azon időtartam, melyre a kiegyezést kötik, nem elegendő 40 év mulasztásának helyrehozásához és az önálló vámtérületre való átlépéshez. A gazdasági okokon felül egyéb motívuma is van a nemzetiségieknek a javaslat ellenzésére. Ez a kormány helytelen nemzetiségi politikája, melynek következtében a nemzetiségieknek csak elnyomatásban van részük...

Az elnök: Tessék a tárgynál maradni!
Maniu Gyula Polit határozati javaslatát fogadja el. (Helyeslés a nemzetiségieknél.)

Popovics Dusan horvátul szól a javaslat-hoz s közben kétszer is eltér a tárgytól s közölgellenes fejtegetésekbe bocsátkozik. Az elnök mindannyiszor figyelmeztette, Lorkovicsot és Lukinicsot pedig, akik zajongással fogadták az elnöki intézkedést, rendreutasította. (Élénk helyeslés és taps balfelől.) A szónok össze-vissza beszélt s így újból figyelmeztetést kapott.

— Tessék megvonnai a szót! — tanácsolja egy hang balfelől.

— Meg is fogom vonni! — válaszol gyorsan az elnök, nagy derültséggel kelve.

A szövegvonás egy félóra múlva — természetesen a horvátok hangos tiltakozása közben — be is következett. Babics a házszabályokhoz szólv próbált tiltakozni, de hasztalan. Az elnök tőle is megvonta a szót.

Magdics Péro negyed háromkor kezdett beszélni. Mivel sokszor elkalandozott a tárgytól, ezért több figyelmeztetésben volt része.

Három órakor az elnök kétszer figyelmeztette, hogy fogja rövidebbre beszédét, mert a tárgyalási idő letelt.

Magdics beszéde végén határozati javaslatot nyújtott be.

Ezuán az elnök negyednégy órakor a következő ülés idejének és napirendjének megállapítása után, bezárta az ülést.

A t. Házból.

I. Bandás és elbánás.

Elment Justh Gyula. Csendes a reggeli folyosó. Csak a disszidensek perlekednek. Ők is csupán egymással nem tudnak megegyezni, a kormányval már kibékülnének. Az elnöki emelvényen a fekete táblára felírják a szónoklásra jelentkezők neveit s akad közte egy magyar: Csépany, aki szintén kilépett a kormánypárti függetlenségek köréből. Horvátok és oláhok sorakoznak a magyar disszidens mellé. Ellenben tül felől senki se beszél. Maga Kossuth Ferencz szolgált példát, hogy miképpen kell cselekedni, ha mondanivalója van valakinek: betette a véleményét egy könyomatos laptudósítóba, ahonnan kivesszik a lapok és az egész ország megtudja, hogy mi a nézete például a Lengyel Zoltán támadó argumentumaival szemben. Általában köztudattá vált, hogy a parlamenti idő drága. Ez az első eset, amikor a parlament a külvilággal lépést tart és idő dolgában felveszi a versenyt a péksüteménnyel: az is megdrágult, ez is.

Elment Justh Gyula. Nem egyszer és nem kétszer, de háromszor is ismétlik ezt a reggeli gyülekezés közben, amíg afelől tanakodnak, hogy most aztán mi lesz a horvátokkal. Návay Lajos fog elnökölni, a két horvátellenes alelnök közül az udvariasan szigorú, míg a másik, a szigoruan szigorú Rakovszky István szombatra tartogatja az erejét. Mi a különbség köztük: az alelnökök közt és a főelnök Justh Gyula között? A mindig logikus és precíz Lindner Gusztáv professzor így határozta meg:

— Justh Gyula jól bánik a horvátokkal, az alelnökök meg elbánnak a horvátokkal.

A száraz Josipovich, a horvátok elegáncziában felülmulhatlan minisztere, fázódva húzódik össze a bársonyszékben. Ő a magyar kormányhoz tartozik és a kabinettel szolidáris. A kabinet viszont kimondta a multkor, hogy Justh Gyulával egyetért. Ugyanekkor pedig a függetlenségi többség, amelyikre a kormány támaszkodik, folytonosan azt bizonyítja, hogy inkább azt szereti, ha elbánnak a horvátokkal, mintsem ha jól bánnak velük, tehát inkább az alelnökök felé huz.

Ez a félig-meddig tudományos bevezetés arra szolgál, hogy az olvasó megértse a mai képviselőházi jeleneteket.

Az elnöki emelvényre felült Návay Lajos és hozzáfogtak az egyszakaszos kiegyezési javaslat tárgyalásának folytatásához és jelentkezett egy horvát szónok: Babics-Gjalszki Ljuba.

— Visoki sabore! — kezdette, a miképpen minden horvát.

A függetlenségek az elnöki emelvény felé fordultak, hogy valóban nincs-e ott Justh Gyula. (Mert az már a legrégebbi vigjátékokban is benne van, hogy a férj, aki gyanakszik a feleségére, kimegy a vasúthoz, mintha elutaznék, de aztán nem ül fel, hanem visszatér és meglepi a hűtlenent.) Megnézték és konstatálták, hogy az Návay Lajos, tehát azonnal rákezdték:

— Magyarul!

Nemsokára aztán Návay csengetett és le szólt a horvát szónoknak:

— A képviselő ur helytelen közjogi fejtegetéssel tölti az időt.

— Nekem ez kiili — válaszolta Gjalszki Ljuba és folytatta:

— Megint helytelenül fejteget — akasztotta meg Návay.

Már keveset fejtegethetett, ő exczellenciája szépen leültette.

Hasonlóképpen járt Modrusán Gergely, akinek szintén közjogi fejtegetései miatt kellett leülnie.

A horvátok zugolódtak, lármáztak, ugrándoztak. A helyzet egészen új volt előttük. Az öregek emlegették, hogy az éjszaka csakugyan rossz álmuk volt, azt álmodták, hogy a közjogból kellett vizsgáznok és a tanár sorra leültette őket és valamennyit megbuktatta. Kinjokban nagyokat ordítottak, persze horvátul. A magyarok átszóltak:

— Ne ugassatok!

Valahogy szóhoz jutott Csépany Géza és elmondta a maga magyar beszédét. A horvátok csak ezt várták és nyomban csináltak egy elsőrendű horvát mozit. Egymásután ugráltak fel, hogy a közjogi leültetések miatt házszabályvitát rendezzenek és pedig — horvátul.

— Ettől döglök a légy — ismertette a helyzetet Supilo horvátul.

— Ti fogtok megdöglenni — felelt vissza Fried Lajos magyarul.

(Mivelhogy vannak hangsúlyozások, amelyek miatt a legidegenebb nyelvet is meg lehet érteni.)

Ha Návay amellett van, hogy házszabályvitát horvátul nem lehet csinálni, Justh pedig azt hirdette ki, hogy szabad, tehát bizonyos, hogyha most Návayt belekergetik a horvátokkal szemben a házszabályvita betiltásába, akkor újból felidézük az elnökválságot.

Az egyik része így sikerült. A horvátok egymásután felállottak és Návay egymásután leültette őket. Felállottak, leültek. Olyan volt ez a mozi, mint a harmonika. A lárna hozzájárult. A horvátok éleneztek Kossuth Lajost és a szólás szabadságot, felülések és leülések közötti szünetekben pedig Návay mondott szentenciákat a perüdiáról. Fried Lajos végre a horvátok felé utalványozott egy vezérmotívumot tormával:

— Gazemberek!

Ezért kijárt neki egy darab elnöki rendre utasítás az emelvényről, míg a horvátok átküldtek egynéhány „zsidó” kiáltást jelzőkkel együtt, de nagyon félték, hogy megemlegettetik velük a magyarok istenét.

Még egy darabig jöttek-mentek, lármáztak, mozogtak. Aztán minden viharok, ennek is vége lön egyszer és ebédszünet következett. Szünet közben a horvátok összegyülvén, tanácskozáván, határoztak és táviratot küldtek Justh Gyulának Makóra:

Kegyelmes ur! Jöjjön vissza! Bajban vannak — Drága horvátjai.

Egyelőre további beszédekre készültek, de mielőtt következne, maguk elé engedték az oláh Maniu Gyulát, kinek beszéde végeztével Horváth József eképpen gratulált:

— Maniu, si tacuisses, filosofus mansisses.

* * *
II. Apró tréfák.

Ebéd után Popovics Dusán emelkedett fel és humoros előadást rögtönzött horvátul. Körülből ezeket mondotta:

— Visoki sabore! Ha én kijelentem, hogy az egy paragrafusból álló kiegyezési javaslatot helyeslem, akkor önök csodálkozni fognak. Tehát mégis kijelentem, hogy helyeslem. Á—á—á—á—h! Ugy-e csodálkoznak? Csakhogy két vége van ám a botnak. Most ezennel beismerem, hogy az imént tett kijelentésemet megbántam és egész terjedelmében, minden következményeivel együtt visszavonom. E helyett, határozottan bocsánatot kérve, konstatálom, hogy az a Popovics Dusán, aki az imént az egyszakaszost helyeselte, egy egészen közönséges számár. Ellenben ez a Po-

povics Dusán, aki visszavonja az előbbi állításokat, ez a Popovics, aki én vagyok, egy igen okosan gondolkozó államférfiu, mivelhogy a tény az, hogy én amaz egy paragrafusos törvényjavaslatot nem fogom megszavazni. De önök nagyon csalódnak, ha azt hiszik, hogy most már megbékültem önmagammal. Dehogy. Hisz alig telt el egy perc, vagy két perc, vagy tíz perc s máris újból viaskodom önmagammal, hogy vajjon mi a helyesebb: az, amit előbb mondtam, vagy az utóbbi gondolatom. Viaskodom, visoki sabore, töprengök magas elnökség és tisztelt tolmács ur, úgy kinlódom, mint hogyha két ember állana önök előtt: az egyik Popovics Dusán, aki úgy gondolkodik, a másik, aki így gondolkodik. Ha önök igazán érdekes birkózást akarnak látni, nézzék meg ezt az öntusát.

Igy folytatta, folytatta egy fél órálg. Ekkor végre Návay lecsengetett:

— Kérem a képviselő urat, sziveskedjék precízebben beszélni . . .

— Precízebben?

— No igen. Mert a képviselő ur egyebet nem tesz, mint egyik mondatával czáfolja a másik mondatát.

— Véleményeimet mondom ei.

— Tudom, kérem. De az tisztán a szóláslog kijátszása, hogy azzal tölti az időt, hogy önönmagának folytonosan ellentmond.

— Tessék megvonni tőle a szót — szólnak balfelől.

— Meg is togom — feleli Návay.

— Oh, Dusán, Dusán — sóhajtott Hédervári — te ilyen csunyát csinálsz.

Popovics Dusán csak folytatta. Návay ismét figyelmeztette. A következő félórában Marikos Gyula felkiáltott:

— Jaj, elnök ur, vonja meg már tőle a szót, mert ki akarok menni.

Erre aztán megvonta.

A többi időt Magdics Pero töltötte el horvátul. Három óra elmúlt, már az obstrukció szabályai szerint se lett volna köteles vele, de mégis tovább beszélt. Egyegyed négykor fejezte be. Az elnyújtás miatt a horvátok is bosszankodtak és nem éljenek. Ugyannyira, hogy balfelől átkiáltottak az utolsó mondat után:

— Szónokot számosan pofozzák.

Budapest, december 6.

A rudolfsnadi árvizkárosultak. Rudolfsnad község küldöttsége tisztelgett ma délelőtt Dániel Pál képviselő vezetésével Darányi Ignác földművelésügyi miniszternél. A küldöttség nevében Ferich Ödön községi jegyző adta elő kérelmüket, mely abban áll, hogy az esetleges árvizek ellen építendő védművek költségeit az állam vállalja magára. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter igen szívesen fogadta a küldöttséget és kijelentette, hogy a rudolfsnadi árviz benne a legnagyobb részvét érzését kellette és már akkor feltette magában, hogy minden tőle telhetőt el fog követni a nagy szerencsétlenség enyhítésére. Megemlítette, hogy a földművelésügyi miniszteriumban egy törvényjavaslat áll már készen, amely éppen a kérelmükben foglaltak végrehajtására vonatkozik. Biztosította a küldöttséget legmelegebb érdeklődéséről és megígérte, hogy kérésüket a legapróbb részletekig át fogja vizsgálni. A küldöttség megeléjenezte a földművelésügyi minisztert.

AZ EGYETÉRTÉS
szerkesztősége és kiadóhivatala
VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van.

A szerkesztőség telefonja: 788. szám.
A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

KÜLFÖLD.

A kiegyezés a Reichsrathban. A képviselőház Choc képviselőnek a cukoradó leszállítására vonatkozó sürgősségi javaslatát tárgyalja. A Ház után az összes szónokok a cukoradó leszállítása mellett szólaltak fel, elfogadta Choc sürgősségi javaslatát és tulnyomó többséggel a cukoradó leszállítására vonatkozó összes javaslatokat a költségvetési bizottság elé utalta azzal, hogy nyolcz napon belül tegyen jelentést.

A Ház ezután Chiari képviselőnek az osztrák-magyar kiegyezésre vonatkozó sürgős javaslatát veszi nagy helyesléssel közt tárgyalás alá.

Chiari sürgős javaslatát indokolva kifejti, hogy csak két eshetőség van: Vagy elfogadjuk a kiegyezési javaslatokat, a mivel az összes nagy gazdasági kérdések rendezése jár, vagy elvetjük azt, a mivel vacuum jön létre, minek következményei felette mély hatást gyakorolnának az összes hivatali ágazatok gazdasági jólétére. Új tárgyalásokra nincs idő. Ép ezért a szóbanforgó javaslat ügyében kell állást foglalni. Mindenkinek elég bátornak kell lennie, hogy kimondja a javaslat mellett szavaz-e, avagy sem, de álnok halasztó taktika mögé bújni méltatlan a parlamenthez és a kormányt esetleg abszolutisztikus kényszer-eljárásra bírni. Az osztrák parlamentarizmust jobban semmi sem diszkreditálhatná, mint a gyengeség azon jele, hogy a parlament nem volt képes e kérdést maga megoldani. Sokkal könnyebb konok álhatatosságot mutatni felfelé, de ezen álhatatosságnak lefelé is bizonyosságát kell adni és a választók előtt indokolni azt a szavazatot, amelyet a képviselő leadott, mert különben kitűnik, hogy a parlament nagy feladatok megoldására alkalmatlan.

Malik képviselő tiltakozik az ellen, hogy a kiegyezést sürgős javaslattal becsempészik. Hangsúlyozza, hogy a nagynémetek, mint a néperdekek igaz képviselői, úgy a sürgősség, mint a javaslat ellen fognak szavazni. Beszédét úgy fejezi be: El a kiegyezéssel! A gyűlés erre véget ért. Legközelebbi ülés hétfőn.

Taft hadügyminiszter Berlinben. Taft amerikai hadügyminiszter ma este Pétervárról Berlinbe érkezett és az amerikai nagykövetségen ebédelt. A hadügyminiszter az éjjel Hamburgba utazott.

A német birodalmi gyűlés. A birodalmi gyűlésen a ház a cenzurnak a kézműves osztály és a kereskedői középosztály fenntartására és előmozdítására vonatkozó javaslatát tárgyalja. Trinbogn (cenztrum) képviselő megokolja a javaslatot és a következőket mondja: A magas birodalmi bankkamatláb különösen a középosztályt sújtja. Sürgősen kéri a kormányt, hogy lehetőleg mielőbb orvoslásról gondoskodjék. Különösen azt kívánja, hogy állami munkálatok és szállításoknál, különösen a kézműves-szövetkezeteket és a mester czimmet bíró kézműveseket vegyék figyelembe és azt mondja, a birodalomnak, államnak és községeknek mindent meg kell tenniük a szövetkezeti ügy előmozdítására és ezt éppen azzal érhetik el, ha ezeknek munkát adnak. Ausztriában a hadsereg lábelszükségletének negyedrészt immár kézműves-szövetkezeteknél rendelik meg. Pauli képviselő (Potsdam, konzervatív) azt hiszi, hogy nemcsak a középosztály, hanem a kereső-osztály általában szenved a magas kamatláb miatt. Finkel képviselő (nemzeti liberális) kijelenti, hogy pártja jóakarattal viseltetik az indítvány iránt. A közmunkák terén még igen sokat lehetne tenni a kézművességért.

Schmidt berlini szociáldemokrata képviselő kijelenti, hogy a szervezeteknek árlejtési tárgyalásoknál való figyelembevételét pártja is óhajtja. Kulersky lengyel pártíveinek nevében helyesli a javaslat fölveit. Az ülés erre véget ért.

Campbell-Bannerman betegsége. Biarritzból érkező távirat hírül hozza, hogy Campbell-Bannerman miniszterelnök még mindig beteg és aligha fog januárban a parlament megnyitására Londonba mehetni. Ha kénytelen lesz elmaradni a megnyitásról, akkor Asquith pénzügyminiszter fogja helyettesíteni az alsóházban a kormány pártjának vezetésében egyelőre ideiglenesen, de esetleg később állandóan.

A francia kamara. A kamara mai délelőtti ülésében folytatta a költségvetési törvényjavaslat fölötti általános vitát. Caillaux pénzügyminiszter kijelenti, hogy az 1908. évi pénzügyi helyzet olyan jó, amilyen csak lehetséges, és az 1909. évre szóló költségvetésben az egyensúly végleges helyreállása várható. A jövő évben tényleges költségvetési egyensúly lesz. Pénzügyi helyzetünk egészben véve teljesen kielégítő úgy az államkincstár, mint a nemzeti vagyon és az aranytartalék szempontjából. A póthiteket, amelyeket egyes szónokok kifogásoltak, a dél-franciaországi események és a külpolitika tették szükségessé. Geralt képviselő a nagy bankok konzorciuma ellen fordul, amely a francziák takarékoságát 3 milliárddal károsítja meg, amennyiben a külföldi ipart kedvezményezi. (Helyeslés.) Ribot képviselő (szélsőbal) helyesli Caillaux pénzügyminiszter legtöbb intézkedését, kifogásol azonban egyes kisegítő eszközöket, mint pl. a kereskedelmi tengerészet számára a prémiumok kifizetésének elhalasztását. Szóla szerint lehetőleg elkerülendő, hogy a költségvetés kedvezőtlen legyen. Dejeante (szociálista) képviselő kijelenti, hogy a költségvetési törvényjavaslat ismét a proletáriátus kiszákmányolásáról tesz tanúságot. Caillaux pénzügyminiszter a következőket válaszolja Geralt megjegyzéseire: Ha a külföld a mi pénzünket kéri, akkor jögnak van igazságos és kiegyenlítő intézkedéseket kívánni. (Helyeslés.) Dejeante képviselővel szemben tagadja a miniszter, hogy a népet a gazdagoknak feláldozzák. (Helyeslés.) Az általános vitát ezzel berekesztik és az ülést elnapolják.

A kamara délutáni ülésén a kormány, valamint a pénzügyi bizottság a birtokjövdelem becsülésére vonatkozó törvényjavaslatának a pénzügyi törvénybe való becsikkelyezését tárgyalta. Végül 506 szavazattal 48 ellenében a becsikkelyezés mellett foglalt állást.

A montenegrói összeesküvés. A „Bosnische Post“ nevű lap főszerkesztőjének dr. Tomasic miniszterelnökkel folytatott interjújáról különböző közléseket hozott napvilágra, amelyekkel szemben illetékes helyről a következő czafolatot tették: A miniszterelnök sem a „Bosnische Post“ egyik szerkesztőjével, sem bárki mással szemben nem vádolta Szerbiát forradalmi proklamáció terjesztésével vagy bombáknak Montenegroba való csempészésével, hanem csupán csak konstátálta azt a tényt, hogy a proklamációk és bombák Belgrádból eredtek.

Német válság. A Lokalanzeiger egy nyilván Bülow herceg által sugalmazott cikkelyében a válság megoldásáról a következőket írja:

A kancellárnak az a reménye, hogy a block és a kormány között teljes lesz az egyetértés, beteljesült. Bülow herceg az elhangzott bizalmi nyilatkozatokra nem fog most válaszolni, de valószínű, hogy egy későbbi alkalommal még visszatér a mostani válságra. A többségnek feladata lesz most, hogy behívonyítsa, hogy pozitív munkára képes. Így az egyesületi törvényjavaslatnál, amelynek nem a legfontosabb rendelkezése a nyelvkérdés megoldása, hanem inkább azt kell majd szem előtt tartaniok a pártoknak, hogy az új törvény meg fogja javítani az e téren tapasztalt állapotokat. — Illetékes helyről megerősítik azt a hírt, hogy a block-pártok állandó bizottságot fognak alapítani, amely esetrel-esetre megállapítja a többségben szövetkezett pártok egyöntetű eljárását.

A Kongó-állam és Belgium. A Kongó-államnak Belgiumhoz való csatolására vonatkozólag kiadott hivatalos jegyzék kiemeli, hogy a koronauradalmak a Kongó-állam többi területével együtt Belgium szuverenitása alá kerülnek. A kolóniába befektetett magántőke száznegyven millió frank, a passziva pedig 114 millió. Az előterjesztett javaslat kiemeli a királyi intenczióit, amelyeket Belgiumnak méltányolnia kell. A javaslatot parlamenti körökben pesszimizmussal tárgyalják.

Újabb harcok Marokkóban. A francia csapatok tegnap elfoglalták Ahrball helyiséget, melyet számos marokkói védelmezett, akiket a tűzéréség önkretett. Francia részről két katona megsebesült. A csapatok, miután Moktar kaid házát felgyújtották, este visszatértek a martimpreyi táborba. Visszavonulásuk alkalmával a Beni Saenasszek támadást kíséreltek meg, kénytelenek voltak azonban veszteséggel visszavonulni. A harc reggeltől délután a

késő órákig tartott. Lalla Marniából jelentik, hogy azok a marokkói törzsek, amelyek Liautey tábornok ellen sikraszálltak, naponkint erősbödnék és csapataik jelenleg 12.000 emberből állanak. Egyes fölkelő törzsek küldöttet Udjidába érkeztek, hogy felajánlják meghódolásukat. Liautey tábornok azonban elutasította őket és kijelentette, hogy meghódolásukat csak akkor fogadja el, ha a törzseket előbb példásan megbüntette. Újabb jelentések szerint Muley Hafid ismét elfoglalta Mazagant és Kazablanka felé vonul, ahol hir szerint pánik van a lakosság között.

Bucusz az élettől.

Az ugynevezett utolsó ut előtt az emberek nagy kegyesen megbocsátanak ellenségeiknek, hogy ezzel is érdemesebbek legyenek a menyországra, amelyre annyira áhítoznak. Kegyes pózzal mentik föl ember-társaikát, még azok is, akiknek nincsen megbocsátani valójuk, mert úgy éltek a földön, hogy jó fölük nem származott és életük utja szegélyezve volt bánattal, mit másoknak okoztak. Sőt az ilyen még makacsabban ragaszkodik a megbocsátáshoz, mert ijedt lelkének a legnagyobb szüksége van valami megkönnyebbülésre, mielőtt lebukik az ijesztő, feneketlen sötétségbe.

Vannak azonban, akik úgy mennek el, hogy utójára merészen megmondják véleményüket: erős lelkű grand seigneurök, akik lenéző, gunyos pillantással bucsuznak ettől a világtól. Akik úgy fizetnek a végleszámolásnál, mint az igazi urak az őket kifosztó csaló játékosnak: könnyed kézmozdulattal, gyilkos megvetéssel a szemükben.

Nemrégiben egy tudós ember ment el így: dr. Antal Gyula, a budapesti tudományegyetem tanára. Amíg köztünk járt, a maga világát élte és védekezett az Élet ellen, amely polykarijaival folyton feléje nyulált és ott öklözte, ahol érte. Amikor már nem győzte a sok kitérés, védekezést, ellentámadást, leeresztette kariját, hidegen és gunyosan végignézett a világon és ezzel a megvető ajkbiggyeszéssel távozott az élők sorából. Végrendeletét — a legczinikusabb és leghidegebb gunynyal megirt végrendeletet — nemrégiben olvasták föl a járásbiróságon és az emberek megdöbbenve hallgatták a sirból jövő félelmetes hangokat. Egy rettenetes élet minden keserősége, minden csalódása volt belekomprimálva abba a pár gyilkos sorba, amit a távozó hátrahagyott.

... Amerikában élő dr. Antal Jenő fiamat kitagadom, mert számos esetben megcsalt, váltókat hamisított a gazember.

... Antal Gyula gyógyszerészfiamat kitagadom, mert nem volt elég, hogy összerugdosott, meggyomrozott, hanem folyton lelővéssel fenyegetett, ami bizonyítva van a Sárkány Ármín pécsi rendőrfőkapitány által a szőlőmben tőle elvett forgópisztoly által.

... Kedves Lajos fiam! Neked ajándékozom Tisza Kálmán arczképét, kegyelettel őrizd, mert ember volt, államférfi, példás férj és családifi, igaz hazafi és hü barát. Soha ne feledkezz meg családjáról! De ne feledkezzél meg báró Fejérváry Géza, boldogult gróf Hunyady Imre, Szögyén-Marich László és dr. Székely Ferencz koronauigyező családjáról sem, akik ritka, igaz barátaim voltak...

Ennél maróbb szavakkal nem bucsuzott övétől ember, aki nagyon erős lelkű kellett, hogy legyen, mert az ismeretlen ut előtt nem szállta meg a félsz, hanem úgy ment el haragosan, megvetve és kinevetve a világot.

És amikor így bepillantunk egy olyan életbe, amely rettenetes szenvedésekkel volt tele, szinte jól esik, hogy a megtört ember a végén nem osont ki meghunyászkodva az élettől.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Trencsénben a szövetkezett pártok végrehajtott bizottsága Baross Jusztin országgyűlési képviselőt jelölte az alispáni állásra, melyet, mielőtt képviselő volt, már egy ízben elfoglalt. A jelölés egyhangulag történt. A törvényhatóság jelölő bizottsága a december 12-én tartandó rendes téli közgyűlés után értekezletet tart a jelölés ügyében.

EGYETÉRTÉS.

December hó 1-ével új előfizetést nyitottunk az Egyetértésre. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése lejárt, sziveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Minden előfizetőnk teljesen díj-talanul kapja a magyar család számára kiváló gonddal szerkesztett „Magyar Szalon” című folyóiratot.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy hónapra . . .	2 kor.	40 fill.
Negyedévre . . .	7 kor.	— fill.
Félévre . . .	14 kor.	— fill.
Egész évre . . .	28 kor.	— fill.

TÁVIRATOK.

Válság a cukoradó miatt.

Bécs, december 6. (Saját tudósítónktól.) Ma sem sikerült az ellentétet elsimítani Korytowski pénzügyminiszter és egy némely nagy parlamenti párt között a cukoradó leszállításának mértéke körül. Beavattott helyről közlik, hogy a pénzügyminiszter abban az esetben, ha a parlament a 8-4 koronás leszállítást fogadja el, azonnal lemond. Egyébként a cukoradó leszállításának kérdése holnap a költségvetési bizottság elé kerül, mert a képviselőház ma odaült a Chok sürgős indítványát s ennek kapcsán szó lesz a bizottságban a cukoradó-novelláról.

Franciaország adója.

Páris, december 6. A november havi indirekt adókból folyó bevétel 10,169,000 frankkal nagyobb a költségvetésben előirányzott összegnél és 7,552,000 frankkal nagyobb a múlt év novemberében befolyt összegnél.

Az amerikai pénzválság.

Washington, december 6. Gortellyou államtitkár évi jelentésében többek között a következőket mondja: Ha majd meg fogják írni a kereskedelem és ipar legutóbbi megzavarásának történetét, meg vagyok győződve, sok félreértést fognak megvilágítani és az összes országrészeknek egymástól való függését teljesen meg fogják érteni. Hogy részleteiben mily alapot fog ölteni a kilátásba vett törvényhozási intézkedés, az a kongresszus munkálataiból fog kintenni. A rendszer kérdésében nem ragaszkodom minden áron az én nézetemhez. Leghőbb vágyam, hogy az eredmény tényleg jó legyen. Az egyedüli, amit ez idő szerint kiválóan ajánlhatok, hogy a kérdésekkel az illetékes fórum mielőbb foglalkozzék és ne várja meg, amíg valamely kiegészítő eszköz törvénynyé válik.

Lengyelország Németország ellen.

Lemberg, decz. 6. (Saját tudósítónktól.) Hat lengyel nőegyesület azzal a felhívással fordult a kereskedőkhöz, hogy bojkottálják a német, különösen porosz árucikkeket s így vegyenek boszút Poroszországban élő lengyel testvéreik illdözéseért. A városi villamossági társulat s huszonkilenc villamossági cég közös egyetértéssel elhatározta, hogy ezentul németországi anyagot és gépeket nem vásárol.

A svájci alkotmány revíziója.

Bern, december 6. A nemzeti tanács az elvi kérdésekben a rendek tanácsával egyetértőleg elhatározta a szövetségi alkotmány oly módon való revízióját, amely lehetővé teszi, hogy a szövetség a vizerők használhatóvá tétele felett főfelügyeletet gyakorolhasson.

Közgazdasági táviratok.

New-York, decz. 6. Terményidősz. Gyapot. New-Yorkban 12.05, decz.-re 11.71. márc.-ra 11.34. New-Orleansban 11.80, Petroleum stand wilhe New-Yorkban

8.75 Filadelfiában 8.70, raffined in cases 10.90, Cred-Balances of oil City 178.—. Zsir. Vestern Steam 8.75 Rohe testvérek 9.—. — On 30.12—30.50 Réz 13.37—13.62.

Csikagó, decz. 6. Gabonaidősz. Zárlat. Buza irányzata állandó, decemberre 93.25—93.63 K., májusra 101.25—101.63 K. Fengeri állandó, decemberre 55.—K.

Csikagó, decz. 6. Terményidősz. Zsir januárra 7.90, tegnap 7.97, májusra 7.90, tegnap 7.92, Szalonna short clear 7.37, tegnap 7.49. Sertésus májusra 12.07, tegnap 12.35.

Mozgó képek.

Jön a bán.

Egy kávéházi asztal mellett ül két ur és njságot olvas. Megszólal az egyik:

- Jön a bán.
- Bánom. Mondja rá a másik.
- Mért bánja?
- Dehogy bánja! Bánom.
- Hisz azt kérde: ön bánja?
- Én se vagyok bánja: ő a bánom.
- Ja szó! Most már értem. De még se értem.
- T. i. az én szülővárosom is Zagreb.
- Nem úgy mondiák.
- Nem vagyok német; nem mondom: Agramnak.
- Hát a gramnál többet nyom.
- Magyar se vagyok; tehát Zágrábnak se mondhatom. Még kevésbé úgy, hogy: „Mondd-Győr.”
- Ja szó! Maga kraváti!
- Sértés akar ez lenni?
- Dehogy. Olvastam, hogy a nyakkendőt egy horvát találta föl, erről nevezték el a francziák cravatte-nak.
- És most maga röviden . . . ?
- A kravátirol nevezem a horvátokat . . . tegye Bali bácsi a nyakukra. Jeszte csuli?
- Köszönöm.
- Miről volt szó?
- Azt mondta, hogy jön a bán.
- Nem bánom.
- Persze, hogy nem bánja, hiszen maga magyárszki.
- Ugy értem, hogy: bánom is én.
- Hát nem szereti?
- Nem tudom.
- Hogyan? Hiszen a magyar kormány embere?
- Meglehet, hogy holnap már nem ő, hanem Br. Auch . . .
- ?
- Akarom mondani: Bátor Rauch.
- Znám.
- Ha megbukik élénkelhetem Bagóval:

Nem bánom, nem bánom,
Csak szivből sajnálom . . .

- És mi lenne akkor?
- Bánkbánnal mondhatnám:
- „A teremtsben vesztés csak én vagyok.”
- Látom, hogy magyar létére sokat foglalkozik a lrvatski bánnal!
- Hogyne, hiszen már a nóta is így szól:
Bánatosan zug-bug a szél . . .
- Tako je.
- És ha bármely pályázatnál visszalépek, bánatpénzt fizetek.
- Zsivió.
- A képviselőháznak is volt már bánja.
- Tako?
- Nem emlékszik? . . . Bánóra.
- Ezért a vicczért maga lesz megbánó.
- Ha megharagit, azt mondom, hogy most is van bánja.
- ?
- Persze . . . Ugron.
- ? ?
- Nohát . . . a rabonbán.
- Maga repül még arra bonbán?
- A fia is ott ül a Házban.
- A báné?
- Mhm!
- Magyarázza meg . . . mollim vász . . . ki az?
- Hát az a macskabajszu ur a szélső jobban — Bánffy.
- Zbogom. Megyek telefonálni, merre van az interurbán?

Rosta.

UJDONSÁGOK.

Ledölt bálványok.

Az intimitások mindenkor a pikantéria hal-kan bizsergő ingerével hatnak. Akkor is, ha jelentékeny és akkor is, ha jelentéktelen emberekről rántják le a leplet.

Azok, akik a leginkább takargatták magukat és fülig burkolva a leghazugabb „splendid isolation” biborpalástjában pompáztak a naiv, a hiszékeny, könnyen megtéveszthető mob előtt: minden időkben a királyok voltak. A titkos rendőrök, kémek, palotaőrök és testőrök légiója, a katonaság beláthatatlan falanxia, gályák és pánczélosok mind arra szolgáltak, hogy az Isten kegyelméből lévők életmódjáról a legjelentéktlenebb adat se kerüljön a népek tudomására. Hogy ez az elszigetelés a legragyogóbb pompával, ámulatba ejtő fényűzéssel történt: természetes. Hiszen a czél sohasem az volt, hogy a maguk királyi voltát rejtsek el beavatatlan szemek előtt, hanem csak emberi mivoltuk eltagadása a tömeg előtt, mely felett csak úgy vélték uralkodhatni, ha, mint isteni eredetű lényeket állítják be magukat naiv és könnyen a transzcendentálisba hangolható képzeletviláguk előtt.

A királyi elv mindig a husból és vérből valóság, a lélegzési, emésztési és egyéb szervezeti folyamatok és működések leplezése, eltagadása volt. A fejedelmek élete egy misztikusan borongó homályba oltadt bele, melyből csak a koronák aranyának és gyémántjainak kiáltó, vigyorgászerű, fölényes ragyogása vált ki. Alattuk a királyok testetlen, földfeletti, csaknem szellemi lényekké folytak szét.

Maga Napoleon is még, amikor lelkének legfelsőbb vágya az volt, hogy neve a halhatatlanság tábláján Epaminondasé mellett ragyogjon, mondta:

— A népvezérnek nincs más hatalma a tömeg felett, mint az ideák közössége. Aki az embereket kormányozni akarja, annak nagy témákról épp úgy kell gondolkoznia, mint a tömegnek.

És a nagy korzikai ugyancsak kongeniálisan gondolkozott a tömeggel. A tömeg a császári méltóságban látta a boldogulást és abban látta Napoleon is. Amikor a szunnyadó lodi-i szikra kipattant, a gall kakas pokoli gyönyörrel élvezhette a világ lánglobogását.

Napoleon óta azonban nagyot fordult a világ és hihetetlen fejlődésen száguldott át a tömegpsziche. A Comte-ok, Spenczer-ek és Marx-ok már nemcsak a kiválasztottaknak írtak, de akadtak nagyagyú közvetítők, akik a felvilágosítás és tudomány tüzesóvárával világítottak be a babonába, korlátoltságba és konzervativizmusba fojtott, mohos, patinás tömeg koponyáiba.

A felvilágosult tömeg ma már a királyokbánt is az embert keresi és emberi mivoltuk szerint ítéli meg őket. A kíváncsiságuk előtt pedig megszűnik az elővigyázat, óvatosság, becsület és lojalitás, megváltozik a hűség és szeretet iránya. Szolimánt még halva is a trónra ültették főemberei, hogy presztizsével hassanak, ma pedig a koronás urak náthájáról, már az első tüszentéskor értesülnek a föld lakói.

És ha csak erről és hasonlókról értesülnek. De értesülnek az orosz czár interieuriének legrejtettebb titkairól is, szétrobbantják a német császár korrupt környezetét, a kulcslyukon át élvezik végig Leopold kalandjait és egy pillanattal később, mint XIII. Alfonz maga, tudják, hogy a fiatal spanyol királynak az orra fája.

— De hisz' ezek mind emberi dolgok! — konstatálja a tömeg és ledőlnek a bálványok, melyek Istenek voltak valamikor réges-régen.

Elle.

Napló. Naplár. Szombat, december 7. — Róm. kath. Ambrus. — Protestáns: Ambrus. — Görög-ország: november 24. Kelemen püspök. — Zsidó: Teh. 2. 5. Míkez. — A nap két reggel 7 óra 35 perckor, nyugszik délután 4 óra 8 perckor. — A hold két reggel 9 óra 37 perckor, nyugszik délután 6 óra 16 perckor. — A hold félékötélben-éjél 4 órakor.

A miniszterek nem fogadjak. — A képviselőház ülése délelőtt tíz órakor. — A Magyar Gyermektanulmányi Társaság értekezlete esti 6 órakor az Újvárosban. — A Magyar Zene-pedagógiai Társaság igazgató-választmányi ülése. — A Fővárosi Szegény Gyermekért-Egyesület ruhaosztó ünnepélye délelőtt 11 órakor. — A Budapesti Református Ifjúsági-Egyesület közgyűlése. — Szabad Egyetem. — Dr. Pasteiner Gyula esti fél 7 órakor előadja „Képtárak, Kép hitelessége, Kép bírálata” czimű előadást az egyetem központi épületében. — Az Állami Altisztek és Szolgák Orsz. Nyugdíj- és Segítő-Egyesületének táncvigalma a Gútenberg-palotában. — A Munkások Országos Kölesonos Nyugdíj- és Rokkant-Egyesületének táncmulatsága a budai Korona Vigadóban. — A Makkabea Zionista Egyetemi Hallgatók Egyesületének ünnepélye a Terézvárosi Kaszinóban. — A Hubay-Popper kamaratársaság estélye. — A Budai Dalárda hangversenye esti 8 órakor a budai Vigadóban. — A Kereskedő Ifjak Társulatának Mikulás-estélye 9 órakor. — A Színművészeti Akadémia előadása. — A Józsefvárosi 48-as és függetlenségi polgárok körének Mikulás-estélye. — A Magyar Vasuti- és Hajózási-Klub táncestélye. — A Cseh Betéda Budapesti Mikulás-estélye Szabadság-ter 7. sz. a. — Az Almádi-kör társasvacsorája Váci-körút 68. sz. a. — Az Iparművészeti Iskola csipkésztű tanfolyamának ünnepélyes megnyitása délelőtt 11 órakor Kigyó-ter 1. sz. — A Magyar Zsidó Ifjak Egyesületének ünnepélye esti 7 órakor Bályvány-utca 2. sz. a. — A Magyar Háztartási Iskola-Egyesület növendékeinek táncestélye Eszterházy-utca 4. sz. alatt. — A Budapesti Polgári Dalok hangversenye esti fél 9 órakor a Sas-körben. — A Rákosi-féle színiiskola növendékeinek vizsgálati előadása délután 3 órakor a Király Színházban. — A Máv. Altiszti Körének táncmulatsága Rákóczi-ut 84. szám alatt. — A Képzőművészeti Társulat téli tárlata a Múcsarnokban nyitva 9-3-ig. Belépődíj 1 korona. — A Nemzeti Szalon karácsonyi kiállításának bemutatása a sajtó képviselői előtt. — Uvári Ignác gyűjteményes kiállítása a Könyves Kálmán-műintézetben (Nagy-mező-utca 37-39.) nyitva egész nap. — Belépődíj nincs. — Az Új Művészeti Szalon (Kecskeméti-utca 3. szám alatt) nyitva egész nap. — Belépődíj nincs. — Az Uránia Kigyó-terű szalonja nyitva 9-8-ig. Belépődíj 20 fillér. — Az Amatőr Műgyűjtők kiállítása az Iparművészeti Múzeumban nyitva 9-8-ig. Belépődíj nincs. — Az Iparművészeti Társulat karácsonyi bazarja és a Horthi-kiállítás nyitva 9-8-ig. Belépődíj nincs. — Doby Jenő kiállítása a Szépművészeti Múzeumban nyitva 10 órától fél 2-ig. Belépődíj nincs. — A Nemzeti Múzeum ásványtára nyitva 9-2-ig. — A Szépművészeti Múzeum zárva. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10-1-ig és 3-7-ig. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A Fővárosi Múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9-1-ig. — A Történelmi Képcsarnok zárva. — A Földtani Intézet múzeuma meztelinthető 1 koronáért belépődíjjal. — A Körlekedési Múzeum zárva. — A Szechenyi Múzeum nyitva 10-12-ig. — Az Aquincumi Múzeum nyitva egész nap. — A Technológiai iparmúzeum nyitva 9-1-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9-4-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3-7-ig. — Az Egyetemi Könyvtár nyitva 9-12-ig. — A Pedagógiai Könyvtár és Tanszermúzeum nyitva 3-6-ig.

A német császár betegsége. A Neue Medizinische Wochenschrift mai száma közli, hogy Vilmos császár hurutja elmúlt és teljesen kiheverte a bajt. A baltérd ficzomodása is meggyógyult s a császár minden tekintetben jól érzi magát. Ezt a jelentést az orvosi szaklap a császár környezetéből kapta és fel van hatalmazva, hogy azt közzétegye.

A portugál királyné útja. A portugál királyné délelőtt a déli expresszvonalattal Párisból elutazott.

Ferdinánd fejedelem eljegyzése. Ferdinánd bolgár fejedelem a Krakov melletti Serrahn-kastélyban Eleonora Reuss köstritzi hercegnővel jegyet váltott. A hercegnő féltestvére az elhunyt Albert szász-altenburgi hercegnek, akinek özvegye Serrahn-kastélyban lakik.

Dr. Cudey miniszterelnök bejelentette a szobranjenak, hogy Ferdinánd fejedelem rajskojestrici Eleonora hercegnővel eljegyezte magát. A bejelentést a képviselők élénk helyesléssel fogadták. A szobranje felkérésére az elnök a ház szerencsekívánatait fogja tolmácsolni a fejedelemmel.

Gróf Andrássy Gyula beteg. Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter meghült és így orvosa rendelkezésére, néhány napig lakásán kell maradnia. Éppen ezért a belügyminisztériumban a ma délutánra hirdetett kihallgatást Andrássy Gyula gróf helyett Bezéredj Viktor államtitkár tartotta meg.

Apponyi és az Eötvös-alap. Az Eötvös-alap választmány a tisztelgett gróf Apponyi Albert válás- és közoktatásügyi miniszternél s kérte, hogy a gróf Teleki Sándor lemondása által megüresedett miniszteri biztosi állást töltsse be s a Nemzeti Iskola című tanügyi lapban az „Eötvös-alap”-ot ért támadásokból kifolyólag hivatalos közegei által vizsgálta meg az Eötvös-alap egész ügykezelését. A kultuszminiszter megígérte, hogy nem az Eötvös-alap vezetősége iránti bizalmatlanságból, hanem az alapszabályokban foglalt rendelkezésekhez képest a miniszteri biztost minél előbb ki fogja nevezni, a támadásokat meg fogja vizsgálni s ha szükségét látja, a felülvizsgálatot el fogja rendelni. Ugyanez ügyben tisztelgett a választmány Tóth János és Molnár Viktor közoktatásügyi államtitkároknál; ez utóbbit mint az Eötvös-alap diszelnökét a választmány huszonöt éves tisztviselői jubileuma alkalmából üdvözölte.

A császár retteg. A csári család a merényletek ijesztő szaporodása következtében nem költözködik át a téli palotába. A hatóságok a süriin ismétlődő merényletekben annak jelölték, hogy a tulzó forradalmi irányzat megint felülkerekedett.

A kisjenői vadászatok. A kisjenői udvari vadászatokat ma befejezték. Résztvettek: József főherceg, György bajor herceg, gróf Üxkül-Ghyllenband hadtestparancsnok, báró Révay Simon, gróf Esterházy Móricz, Keltz Gyula cs. és kir. kamarás, báró Vécsey Miklós és Libits Adolf udvari tanácsos. Ferencz Ferdinánd trónörökös közbejött meghíllése következtében ezuttal lemondott és nem vett részt a vadászatokban. A négy napi eredmény: 3708 darab fácán, 2146 darab nyul, 248 darab fogoly, 5 darab különféle vad. A vadászatoknak igen jó idő kedvezett. Kisjenő és vidéke nagy sajnálattal vette, hogy a trónörökös tisztelgére tervezett meleg fényes fogadtatás ezuttal elmaradt. József főherceg nejevel és kíséretével ma elutazott. 16-án a vadászatokat folytatják.

A csanádi püspök temetése. Dessewffy Sándor v. b. t. t., csanádi püspöknek holttestét, amely a Hegedűs Sándor-utcai palotában volt felravatolva, ma délután három órakor szentelték be. A termet, amelyben a ravatal áll, komor gyászpompába öltöztették, a falakra a püspöki czimert aggatták. A ravatalt a pálmák és babérfák egész erdeje vette körül, a ravatal körül nagy tömege a koszorúknak. A beszentelést dr. Várossy Gyula kalocsai érsek végezte fényes papi segédlettel s a pompát meghatóan emelte, hogy a szokott kar helyett a budapesti központi papnevelő-intézet növendékei énekeltek a gyászdalokat. A beszentelésnél megjelentek a közélet előkelőségei csaknem teljes számmal. Ott voltak: Wekerle Sándor miniszterelnök, gróf Apponyi Albert, Darányi Ignác miniszterek, Molnár Viktor államtitkár, Szmercsányi Pál nagyváradai püspök, Graenzstein Béla, gróf Zichy Nep. János, Komlóssy Ferencz pozsonyi prépost, dr. Berzeviczy Albert, a fővárosi papság és ezenkívül nagyszámu gyászoló közönség. A beszentelés után díszes halottaskocsin a nyugati pályaudvarra vitték a holttestet.

A mai esti vonattal Temesvárra szállították a holttestet, hol a székesegyházban ravatalra teszik, hogy szombaton és vasárnap a papság és hívek imádkozhassanak főpásztoruk kihült teteménél. Hétfőn délelőtt 10 órakor ünnepélyes rekviem lesz s utána a kriptába teszik az elhunyt főpásztort. A temetési szertartást az elhunyt püspöknek a végrendeletében kifejezett óhaja szerint Németh József helyettes püspök végzi.

Dessewffy Sándor csanádi püspök elhunyt alkalmából a részvétíratok egész özöne érkezett a káptalanhoz. Németh József püspökhöz a király Schönbrunnból a következő táviratot intézte:

Nagyságos és főtisztelendő székeskáptalanunk Temesvár. Ó cs. és apostoli kir. felsége a főtisztelendő székeskáptalant érdemű főpásztorának halála által ért vesztéségében osztozik és ez alkalommal legbensőbb részvételt nyilváníti. Ó cs. és kir. felsége kabinetirodája.

Wekerle Sándor miniszterelnök a következő részvétíratot intézte Németh József püspökhöz:

Engedje meg Méltóságod, hogy azon súlyos vesztéség alkalmából, mely egyházmegyénket nagyméltóságú Dessewffy Sándor püspök ur elhunytával érte, őszinte fájdalommal adjak kifejezést, egyben kérve méltóságodat, hogy mélyen érzett részvételem a székesegyházi káptalan előtt is tolmácsolni sziveskedjék. Wekerle miniszterelnök.

Apponyi Albert részvétíratot a következő: Ószinte fájdalommal értesültem Dessewffy Sándor püspök urnak elhunytáról. Fogadja méltóságod a megdicsőült halálával az egyházat és hazát egyaránt ért vesztéség alkalmából legmélyebb részvételem nyilváníását. Gróf Apponyi Albert.

Részvétíratokat küldtek továbbá Darányi Ignác, Justh Gyula, Návay Lajos, Dessewffy Arisztid elnöki tanácsos, Leticz György temesvári szerb püspök, Párny szepesi püspök, Molnár Viktor államtitkár, Fialka Károly főispán, Lázár György szegedi polgármester a város nevében, Dálnoky Nagy Lajos alispán, báró Dániel Tibor és még sok százan.

A krasznahorkai gyűjtemény. Az ország egyik legnevezetesebb és sok történelmi emlékekkel körülvett várában, a krasznahorkai várban gróf Andrássy Dénes megboldogult neje emlékére múzeumot rendezett be. Ezt, amely a „Francziska-ereklyemúzeum” czimet viseli, 1905-ben Mihalik József királyi tanácsos, országos felügyelő rendezte be. Gróf Andrássy Dénes kérelmére és a Múzeumok és Könyv-

tárak Országos Felügyelőségének ajánlatára a vallás- és közoktatásügyi miniszter állami felügyelet alá helyezte és a Múzeumok és Könyvtárak Országos Főfelügyelőségének felügyelete alá helyezte.

Szterényi József államtitkár Brassóban. Szterényi József kereskedelemügyi államtitkár ma délelőtt érkezett meg Csikszeredáról Brassóba. Az állomáson nagy néptömeg fogadta az államtitkárt, akit Hiemesch polgármester és Paul, a brassói kereskedelmi és iparkamara elnöke, üdvözöltek. Szterényi József államtitkár meleg szavakban válaszolt. Délután az államtitkár meglátogatta a kaszinót és a polgári kört, ahol ünnepélyesen fogadták. Este gróf Mikcs Ármán adott az államtitkár tisztelgére vacsorát, melyre a város előkelőségei mind hivatalosak voltak. Az államtitkár holnap is Brassóban marad és résztvesz a kereskedelmi és iparkamárának tisztelgére rendezett ebédjén. Az államtitkár holnap Budapestre utazik, míg Ludvig elnökigazgató már ma elutazott.

Elhunyt szerb nemzetiségű vezér. Hétfőn temették nagy részvét mellett dr. Maximovics Miklóst Zomborban, aki a hetvenes években a szerb nemzetiségiek vezetője volt. Báró Bánffy Dezső 1879-ben őt bízta meg egy egységes szerb egyházi statutum elkészítésével. A kongresszus azonban elutasította Maximovics tervét. Amikor az utóbbi években a radikálisok tulsulyra kerültek, Maximovics, aki mindig azt vitatta, hogy a világi elem az egyházi ügyekben nem vehet részt, teljesen visszavonult.

Kossuth Ferencz és a karácsonyi vásár. Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter a Fővárosi Kereskedők Egyesületéhez leiratot intézett, amelyben tudatja, hogy a karácsony előtti vásárra (december 22.) a munkásünetet nem függeszti fel, mert a vásárra és az ünnepnapra közél két hétköznap esik, ami a bevásárlásokra elegendő. A felfüggesztés — mondja a miniszter — csak akkor lenne megokolt, ha az ünnepet közvetlenül megelező nap esnék vasárnapra. Igéri különben a miniszter, hogy az új törvényben ezt a kérdést végleg rendezni fogja.

A budapesti olasz főkonzul távozása. Az olasz kormány értesítette Pasqualini-Mattiolit, Olaszország budapesti főkonzulját, hogy Santiago de Chile állomáshelyre követté neveztetett ki. Duca di Carignani, eddigi chilei követ ugyanis már hosszabb ideje súlyos beteg és emiatt nem tudja ellátni a követség ügyeit. Valószínű, hogy betegségeinek gyógykezelése céljából tér vissza Európába. A budapesti olasz főkonzulátust egyelőre Durazzo Károly márkí, alkonzul fogja vezetni.

Beöthy Zsolt jubileuma. Beöthy Zsolt főrendiházi tag, a Kisfaludy-Társaság elnöke és a budapesti tudományegyetem professzora a jövő esztendőben tölti be életének hatvanadik és tanárságának huszonötödik évét. Az évforduló alkalmából nagyszámu tisztelői, barátai, volt és jelenlegi tanítványai, valamint egyetemi kortársai ünnepséget rendeznek a jubileum tisztelgére. Egyáltalán pedig az évforduló alkalmából irodalmi emlékművet adnak ki, a jubileumi résztvevők dolgozataival. Az emlékmű szerkesztésére és a jubileumi ünnepség rendezésére bizottság alakult, melynek elnöke Berzeviczy Albert v. b. t. tanácsos, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke.

A zanzibári szultán. Bizonyos ideig a zanzibári szultán napirenden fog maradni. Közöltük, hogy — mielőtt Angolországba utazott — testőrsége fellázadt ellene, fogságba is ejtette és élete veszélyben forogott. A „Daily Telegraph” mai száma helyreigazítást tesz közzé, amely nyilván kormánykörökből ered. A közlemény szerint a zanzibári benszüllött katonaság lázadása még tavaly szeptemberben tört ki s akkor a Houssard német hadihajó, a német konzul felszólítására és tisztán a német kereskedelmi érdekek védelmére lépett közbe, de a zendülés nem volt olyan nagy és komoly, hogy amiatt a brit főkonzulátus angol hadihajót kért volna. Nem igaz, hogy Zanzibárban ennek következtében a brit állam tekintélye és kereskedelmi érdekei szenvedtek és az sem igaz, hogy Anglia német fegyveres erőfét vett igénybe a lázadás elfojtása céljából. Ilyen czáfolatok várhatók voltak, de a zanzibári szultán érdekköréből származó czáfolatok sem hitelesebbek, mint más félhivatalos demontik.

— A német császár hazautazik. Vilmos császár hétfőn elhagyja a High Clife-kastélyt, de mielőtt ismét Berlinbe utaznék, előbb még két napot tölt Londonban. Ott újra találkozni fog Edward királlyal, de nem a Buckingham-palotában, hanem a német nagykövetségen fog lakni. Edvárd király hétfőn szintén szintén Londonba érkezik. Még aznap Vilmos császár a Buckingham-palotában együtt fog ebédelni Edvárd királlyal. Vilmos császárt a három heti üdülés teljesen helyrehozta s ismét élénken érdeklődik a német birodalmi gyűlésen történő események iránt, amelyekről naponként táviratban tesznek neki jelentést.

— Tárca Lajos emlékezete. A pápai református kollégium ma szép ünnepélyvel ülte meg kiváló professzora, Tárca Lajos emlékeztét. Az emlékünnepélyen képviseltette magát a Kisfaludy-társaság, az Akadémia és a Természettudományi Társulat is. Az ünnepségeket Antal Gábor püspök nyitotta meg szép beszéddel, üdvözlővén a megjelenteket és méltatva Tárca tanári működését és érdemeit. Utána Sebestyén Dávid tanár olvasta fel Tárca életrajzát, majd Alexander Bernát és Fröhlich Izidor az Akadémia és Beöthy Zolt a Kisfaludy-társaság nevében méltatták Tárca működését. Az ünnepély folyamán a főiskolai énekkar és zenekar több sikerült számot adott elő. Déliben bankett volt, melyen több felköszöntő hangzott el.

— Lujza hercegnő adósságai. Adtunk hírt róla, hogy a brüsszeli „Derniere Heure” című lap gyűjtést indított, hogy nemzeti ajándék gyanánt fizessék ki Lujza hercegnő adósságait s a hitelezők a hercegnőnek anyjától örökölt ékszerét el ne árverezhessék. Lujza hercegnő most, mint Párisból jelentik, a következő levelet intézte a brüsszeli lap párisi levelezőjéhez:

Nagy súlyt vetek arra, hogy megmondjam önnek, mennyire megható az az ajánlat, amelyet hű honfitársaim nevében nekem tettek. A gyűjtés remélhetőleg lehetővé fogja nekem tenni, hogy megmentssem anyámnak, országunk boldogult királynéjának emléket. Ezek az emlékek nekem, mint leányának és mint belga asszonynak rendkívül becsesek. Örömmel várom önt a Westminster-szállóban levő lakásomon.

Lujza belga hercegnő.

— Főherceg és kivándorló. Adtunk hírt róla, hogy József főherceg most Kisjenőn vadászik. Mikor Kisjenőre utaztak, a kétegyháza pályaudvaron a főherceg kiszállt a vasuti kocsiából s a peronon járkált. Egyszer csak egy öt esztendő fiúcska került eléje, aki vékony, hiányos ruhában didergett a hidegben. A főherceg megsajnálta a fázó gyermeket.

— Hogy hívják? — kérdezte a gyermektől a főherceg.

— Prekup Jánosnak. Amerikába megyünk édesapámmal.

Erre maga elé hívatta a főherceg a gyermek apját s így szólott hozzá:

— Egészséges ember létére — szólott hozzá — nem tud megélni ebben az országban?

Prekup nyomorát panasolta el válaszképpen, a főherceg pedig egy 20 koronás aranyat adott a kis fiúnak s ezekkel a szavakkal fordult az apához:

— Aki Magyarországon nem tud gyermekének téli ruhát szerezni, az Amerikában is hiába keresi a boldogulást.

— Gróf Szapáry Pál automobil-szerencsétlensége. Párisból jelenti tudósítónk, hogy gróf Szapáry Pált ma reggel súlyos szerencsétlenség érte. A fiatal gróf titkárával és még egy urral automobilbérkocsin a Fort-uton Toussenoble felé robogott, mikor szembekerült vele egy nehéz szekér. Az összeütközés olyan heves volt, hogy az automobil darabokra törött és a bennülők nagy ivben kirepültek. Gróf Szapáry Pált súlyosan megsebesülve lakására szállították, a titkár és a harmadik utas jelentéktelenül sérült meg.

Éjjeli egy óraker jelentik: Gróf Szapáry Pál ma reggel Párisban automobiljával fölborult. A gróf sértetlen maradt, de a kocsit vezetője halálosan megsebesült. Gróf Szapáry László az éjjeli vonattal Berlinbe utazott.

— Elvesztett igazolvány. Tárján Vilmos hírlapíró, a Magyar Hírlap munkatársa, tegnap elvesztette rendőri igazolványát, amelyben két villamosjegy volt. Kéri a megtalálót, akire néve értéktelen az igazolvány, hogy küldje be a Magyar Hírlap szerkesztésébe.

— Bécsi diákok a magyarok ellen. Ellenségeink külföldön és idehaza nálunk egyaránt vakmerőek s szemérmertlenségük egyre növekedik. Tudvalevő, hogy a bécsi szláv diákok december 9-ére gyűlést hirdettek, amelylyel a magyarországi nemzetiségi mozgalmat akarják erősíteni. A gyűlés rendezői tegnap a következő arczátlan felhívást bocsátották ki:

— Diáktársak, munkások, Bécs polgárai! A halatlan elnyomatás, amely alatt a magyarországi nemzetiségek sínylődnék, a pánádi, pécskai és csernovai véres események, amely helységeknek békés lakói áldozatul estek a hatalmaskodó magyaroknak, arra kényszerítette az elnyomott nemzetiségek Bécsben tanuló fiait, hogy felhívják Bécs humánusan gondolkodó polgárságát egy gyűlésen való részvételre, ahol a magyar rémtettek miatt való fölháborodásunknak kívánunk kifejezést adni. Nem mulik el nap anélkül, hogy a magyar rémuralom újabb szörnyű tetteket el ne követne, újabb gyilkosságokkal ne szaporítaná a mártirok számát, leirhatatlan nyomort okozva a nemzetiségeknek. Jól tudják a gyűlés összehívói, hogy tiltakozásuk nem fogja megakadályozni a hatalmaskodó magyarok terrorizmusát, de nyilvánosan meg akarunk bélyegezni olyan eseményeket, amelyek a XX. században egy kulturállamban történnek s amelyeknek véres borzalmassága felülmúlja az oroszországi pogromok szörnyűségeit is. Hadd tudják meg ellenségeink, hogy Bécs művelt polgársága osztja a nemzetiségeknek az események miatt való gyászát. Az összehívók azt akarják, hogy Bécs város lakosságának széles rétegei ismerjék meg a magyarországi nemzetiségek bajait, hogy a jövőben segítségkiáltásuk ne hangozzék el meghallgatatlanul. A legközelebbi jövőben ismét horasztó veszedelem fenyegeti Magyarországot nemzetiségeit. Bécs lakói, jelenetek meg tömegesen a tiltakozó gyűlésen. A cseh, román, orosz, rutén, szerb, horvát és szlovén diákok nevében: Az összehívók.

— Új tenger alatt járó naszádok. A haditengerészeti parancsnoksága új rendszerű tenger alatt járó naszádot épített. Egy német rendszerűt és egyet az amerikai Lake mérnök tervezete alapján. A hadvezetés azonkívül a kiel Krupp-féle Germánia-hajógyárban két német rendszerű tenger alatt járó naszádot rendelt. Az új naszád háromszáz tonnás, három-négy perc alatt merül alá, a vizen tizenhárom s a víz alatt tíz tengeri mérföld gyorsasággal halad, négy torpedóvető készülékből a víz alatt bármely oldalra lehetnek torpedók. Mivel a hajógyár a két új hajót már a tavasszal szállítja, a két Lake-rendszerű hajón már az új hajók számára is elég tiszt és legényt tanítottak meg a víz alatti szolgálatra s ily módon haditengerészetiünknek tavasszal négy hajóból álló tenger alatt járó flottillája lesz. E flottilla főadata békében az esetleg elmerült hajót fölkeresni és a mentésben segídekezni. Háboruban főfeladata a tengerpart védelme. A flottilla csak együtt működhet s csak együttes vezetéssel érhet el eredményt, de mivel a hosszú magyar-osztrák tengerpart védelmére négy naszád nem elég, a hadvezetés még négy naszád rendelkezését tervezi.

— A legújabb udvari botrány. Olaszország sajtója mostanában igen nagy feltűnést keltő, érdekes és pikáns ügyvel foglalkozik. Arról van szó, hogy Heléna hercegnő, az aostai herceg felesége, váratlanul elhagyta Olaszországot. A „Secolo” szerint teljesen valótlan az a félhivatalos közlemény, hogy a hercegnő egészségi állapota megrendült és emiatt teljes magányra van szüksége. Az „Avanti” ugyanezt állítja és ezzel kapcsolatosan közli, hogy a hercegnő otthagya férjét, akinek ismét egy kellemtelen szerelmi kalandja volt. Egy előkelő családból származó fiatal leányról van szó, aki már a múlt esztendőben nagy szerepet játszott a hercegről terjesztett botrányos hírekben. Az ifjú hölgyet azóta a családja szigorú őrizet alatt tartotta. A leány azonban nemrég titokban megszökött hazulról és Nápolyba utazott a herceghez, aki ott hadtestparancsnok. A múlt héten felfedték a titkos szerelmi viszonyt, mire a hercegnő azonnal otthagya férjét és elutazott Nápolyból. Helén hercegnő az orleansi herceg nővére és két gyermeke van.

— Öngyilkos színésznő. Baltimore egyik előkelő hoteljében ma öngyilkosságot követett el Blodgood Emma, az amerikai színésznő egyik legünnepeltebbike. A művésznő minden vagyonát elvesztette s nyilván ez vezette végzetes cselekedetére.

— Két beteg királyról. Lapunk legutóbbi számaiban adtunk hírt arról, hogy Oszkár svéd király súlyosan megbetegedett, úgy, hogy kénytelen volt a trónörökösét régensnek kinevezni. Betegségéről Stockholmból ezeket jelentik: Az agg király ugyanabban a betegségben szenved, mint tavaly novemberben és decemberben, amikor környezete már el volt készülve a katasztrófára. A legutolsó hivatalos jelentés szerint, amelyet két tanár és az udvari orvos írt alá, Oszkár király hólyagban szenved, amitől álmatlanság gyötri, ereje alaposan megfogyott s kénytelen ágyban maradni. A kormányzati teendőktől a királynak teljesen tartózkodnia kell s ezért tegnapelőtt a trónörökös vette át az uralkodást mindaddig, míg a király fölépül. A király betegségét súlyosbítja az a körülmény, hogy érelmeszesedés is föllépett s két hét óta csak rövid időre kelhet föl az ágyból. A király állapota agg korára való tekintettel felette komoly, de az orvosok azt állítják, hogy közvetlen veszedelem nincsen. — Egyidejűleg érkezik Brestből a tudósítás, hogy Alfonz spanyol király régi betegsége ismét felújult. A király, a királyné és a trónörökös utban vannak s átkeltek a csatornán. A tenger viharos volt s emiatt a királyi család sokat szenvedett. Az orvosok fogják megmondani, vajon a királyi pár tovább utazhatik-e Bordeaux felé. Alfonz király ugyanis még mindig orrbajban szenved és Bordeauxban meg fogja magát vizsgáltatni azzal a speciálistával, aki a nyáron megoperálta.

— Házkutatás és bomba. Odesszában az elmúlt éjjel egy házkutatáskor a rendőrséget revolverlövészekkel fogadták, ami által öt rendőr megsebesült. Egy lakás átkutatásánál bomba robbant fel s az épület egy része beomlott.

— A „Patrie” elveszett. A francziák megint nem tudják, örvendezzenek-e, vagy busuljanak. Közöltük, hogy a „Patrie” nevű kormányozható léghajót, mely szombaton elszabadult, látták Irországban. A francziák örvendtek is, hogy a léghajó megkerült, de busultak, mert külföldön került meg és így a külföldiek mintát vehettek róla. Most az a hír érkezik, hogy a „Patrie” megint csak megszökött. Bally-Sallagh ir városka mellett esett a földre. Azután megint fölemelkedett és egy föltéshez ütődött, amelyen gépezete majdnem egy méter magas rést ütött. Ezen a helyen nagymennyiségű acél géprészeket találtak. Innen ismét fölemelkedett a levegőbe és a szomszédos földre szállt le, ahol egyik szárnya és egy acélbordája tört le és így megkönnyebbülve, ismét a levegőbe emelkedett és Belfast felé szállt, onnan pedig elrepült Skótszág felé. Azóta nem hallatszott hír felőle. A francziák most már azt kívánják, hogy soha se kerüljön elő megint. Ők majd készítenek másikat, de legalább mintát senki sem vehet róla.

— Gyilkos tüzijáték. Cancelló pirotechnikus San Felice faluban hatósági engedély nélkül tüzijátékanyagokat készített és ezeket egy paraszt házában rejtette el. Ezek az anyagok tegnap este félrobbantak és ennek következtében hat ember életét veszítette.

— Lynar gróf. Németországban szenzációszámra megy az, hogy Lynar gróf, az első Harden-Moltke-pőr egyik főalakja, visszatért Németországba. Lynar gróf, mint annak idején részletesen megírtuk, megszökött és Svájcban telepedett le. Sokat kommentálták akkor a gróf eltávozását s a közvélemény biztosra vette, hogy bünnösnek érzi magát és ezért nem akar megjelenni a tárgyaláson. Most, hogy az ügyesség a vád képviselőt elvállalta, Lynar is bátorságot merített s visszatért. Jelentkezett az első testőrdivízió hadbírójánál Potsdamban és vallomást tett. Ugyancsak jelentkezett a pőr másik nevezetes alakja, gróf Hohennau is és őt is kihallgatta a hadbíró. Ezek után csak természetes, hogy az új tárgyalást még fokozottabb izgalommal várják.

— Vasúti összeütközés. Ma reggel a Palota-Ujpesti vasúti állomáson vasúti összeütközés történt. A 142. számú helyi vonat hibás jelzés következtében neki ment az állomáson vesztelő személyvonatnak. Az összeütközés folytán a tehervonat csomagoló-kocsija összetört. A személyvonatnak komolyabb baja nem történt. Utas sem volt rajta. A személyzetből Pleskó József vonatvezető sebesült meg könnyebben. A gróf Károlyi-kórházban ápolják.

— **A visszavándorlók.** A földmívelésügyi minisztérium munkásügyi osztályához és a követségi kirendeltségekhez a visszavándorlók munkásközvetítése céljából eddigél közel 10,000 munkaalkalom jelentett be. Elhelyezést találhat 6—700 gazdasági cseléd és munkás, több mint 2000 földmunkás, 5300 erdei munkás, 220 gyári és ipari munkás, 1000—1200 bányamunkás. A földmívelésügyi minisztérium munkásügyi osztálya a belügyi és a kereskedelemügyi miniszterekkel történt megállapodásokhoz képest mindennemű munkásokat közvetít és hogy milyen széleskörű tevékenységet fejt ki, mutatja az is, hogy volt nap, amikor kétezerhatszáz táviratot adott ki. Tekintettel a visszavándorlók munkás közvetítésének közérdekű voltára, kívánatos, hogy a munkaadók munkás szükségleteiket bejelentsék. A bejelentés nincs semmiféle bürokratikus formákhoz kötve; minden munkaadó szóval, levélben, táviratban vagy telefonon is közölheti a bejelentést. — A folytonos tömeges visszavándorlás Észak-Amerikából legközelebb az osztrák kormányt arra fogja indítani, hogy országszerte körendeletben és hirdetményeken óvja a lakosságot az észak-amerikai kivándorlástól. A Nordbahn igazgatósága nagy tevékenységet fejt ki, hogy a visszavándorlók elszállítására fennakadást ne szenvedjen. Oswiesinben és Oderbergben állandóan tartalék-vonatok állanak készen és nem eshetik meg, hogy vagonhiány miatt a visszavándorlók összetorlódjának. Ha késedelmeskedés áll be a visszavándorlók elszállításában, annak az az oka, hogy a vámvizsgálat és az egészségügyi vizsgálat osztrák területen megy végbe s ez a hivatalos eljárás meglehetősen időt vesz igénybe. A kivándorlók és a visszavándorlók elhelyezésére szánt barakok építése az utolsó napokban gyorsan haladt és holnapra már át lehet adni rendeltetésüknek a barakokat, amelyek 400 ember befogadására és az egészségügyi követelmények tekintetbevételével vannak berendezve.

— **A forradalmi Oroszországból.** A forradalom szelvése zug végig az orosz birodalmon s a csári hatalom, bármily buzgóan funkcionálnak is a vértörvényszékek, tehetetlen a mélységben dúló forradalommal szemben. Összeesküvés követ összeesküvést. Tíz forradalmárt kivégeznek, száz meg ezer kél nyomában. A legújabb összeesküvésekről érkezett tudósításokat az alábbiakban foglaljuk össze. A rendőrségnek tudomására jutott, hogy egy elegáns házban éjszakánként a legjobb társadalmi körökhöz tartozó gyanús egyének gyülekeznek. Tegnap éjszaka körülzárták a házat. A rendőrfőnök segítségére egy tiszt és több kozák kíséretében karhatalommal behatolt a lakásba és az egész társaságot letartóztatta. Az összeesküvők számát még nem tudják. A rendőrségnek kezébe került magasrangú tisztviselők névsora, akiket az összeesküvők halálra ítélték, valamint több teljesen kidolgozott lázadási terv. — A moszkvai főkormányzó ellen elkövetett merényletről is érkeznek újabb hírek. A merénylő nő személyazonossága még nincs megállapítva. Mintegy 26 éves, karcsu, szőke nő, aki szegényesen van öltözve. A rendőrség azt állítja, hogy nem moszkvai származású és hogy nyilván valami idegen forradalmi bizottság meghagyásából cselekedett. Azt hiszik, hogy a merénylő nőnek, aki egyik szemét vesztette el és fején két helyen is súlyos sérülést szenvedett, életét mégis megmenthetik. A merénylő nő a merényletkor oly fejkendőt viselt, amilyent parasztasszonyok szoktak hordani. A rendőrség szerint az asszony egy forradalmi bizottság megbízásából követte el tettét.

— **Dráma a tengeren.** A Dél-Brazília kikötői között közlekedő Guasco nevű gőzös Paranaqua közelében összeütközés folytán elsüllyedt. A szerencsétlenségnek hír szerint harmincz áldozata van.

— **Házasság.** Szacsvai és eszterneki Szacsy Sándor magyar királyi államvasuti ellenőr december 3-án tartotta esküvőjét a terézvárosi plébánia-templomban özvegy Parragh Gyuláné, született Vargha Mariskával. Az ünnepélyes aktusnál Bogosch Endre törvényszéki bíró és Radó Ágoston honvédszázados szerepeltek tanúként. A szertartást Stieber apátplébános végezte.

— **Hau a fegyházban.** Az életfogytig tartó fegyházra megkegyelmezett Hau Károly amerikai ügyvédet ma szállították Karlsruheból a bruchsali fegyházba. Minden feltűnést kerülendő, az ügyészség Karlsruheban zárt bérkocsit fogadott s azon vitette el Haut Bruchsalba. Az elítéltnak békó volt kezén és két rendőr kísérte. — Dr. Dietz ügyvéd ellen az ügyvédi kamara fegyelmi vizsgálatot rendelt el.

— **Az elárult hivatalos titok.** A főkapitányság tegnap a sajtóiroda útján már közölte, hogy egy estiben megjelent állítólagos anarchistákra vonatkozó bizalmas főkapitányi rendeleteknek a nyilvánosságra hozása valamely közeg súlyos beszámítás alá eső bűncselekménye útján történt és a főkapitányság azonnal szigorú és széleskörű nyomozást indított. Ennek a nyomozásnak az eredménye gyanánt közölik, hogy a tettet Lázár Ottó 88-ik számú őrszobára beosztott rendőr személyében kinyomozták. A nevezett beismerése szerint a rendeleteknek általa lemasolt példányát fivérének, Lázár Antal bécsi orvosnövendéknek rábeszélésére e hónap 3-án délután három órakor az őrszobán újabb lemasolásra sziveségből átadta s ezt azután Lázár Antal orvosnövendék Bécsből küldte meg az esti lapnak. A főkapitány Lázár Ottót állásától felfüggesztette, letartóztatta s a nyomozás befejezése után a holnapi nap folyamán a budapesti kir. ügyészséghez átkísérteti. Magára az anarchista merényletre vonatkozólag a főkapitánysághoz beérkeztek ugyan információk, de a rögtön megindított nyomozás eredményeként az tűnt ki, hogy itt csupán egy kizsákmányolásra számító szélhámós manőver forog fenn, a minők tapasztalás szerint sűrűn szoktak felmerülni és a melyeknek semmi alapjuk nincs. Különösen kiemelendő, hogy a szóban forgó ügygel sem a konstantinápolyi cs. és kir. nagykövetség, sem Mexikónak bécsi és genfi képviselői bármilyen vonatkozásban nem állanak.

A bécsi rendőrség is vizsgálatot folytatott a titokzatos összeesküvés ügyében, mert szintén megkapta a bizalmas jelentéseket. Az eljárást azonban hamarosan abbahagyta, mert megállapította, hogy az egész merénylethistória nem egyéb, mint szélhámós manőver, amelynek zsarolás a célja. A vizsgálatot a rendőrség ilyen irányban folytatja.

— **Nincs többé drágaság.** Sok éhenkórász firkász, meg örökké jajgató adóalany egyebet se tesz, mint nyögi: Nagy a drágaság, óriási a drágaság, rémes a drágaság, összeszerkadunk, ha nem változnak a viszonyok. Erre írják a hangzatos vezércikküket, a kávéházban leszik egymás szívet s aki hallgatja, az azt hiszi, hogy Budapest a legdrágább város, amelyikben minden szippantás levegő pénzbe kerül. A nagy keseregések után pedig jönnek a tények, amelyek ugy czáfolnak, hogy meg kell hajolni előttük. Hát drága város az, amelyikben hat pofon négy korona? Hiszen másutt ennyi pénzért a reggeli kávéhoz való süteményt se szolgálják ki, nemhogy drága pofont. Minden piszok kis helyen öt forint egy pofon és aki magának jó napot akar csinálni, egy-kettőre elpofoz ötven koronát s valójában akkor jön meg a kedve a mulatsághoz. Szép és fiatal városunkban pedig mindössze négy korona hat pofon, úgy hogy a legszegényebb ember is megengedheti magának azt a luxust, hogy embertársait fölkelje. S ez a négy korona nem afféle alkalmi ár, amit bazárosok állapítanak meg, ezt az árt büntetőjársbíróóság állapította meg egy Stefanovits nevű vendéglős esetében. Ugy történt a dolog, hogy nevezett Stefanovics némi spriczernek irányában betért Jajcsay Mihály vendéglőjébe, ahol alig tudták meg, hogy horvát, máris pofozták. A testedző sportban előjárt maga a vendéglős, aki három nyaklevest nyújtott át a meglepett idegennek. A megpofozott horvát kissé sértődötten távozott a vendéglőből, de később visszament az esernyőjéért. A sportkedvelő korcsmáros az esernyőt újabb három pofon társaságában nyújtotta át a horvátnak, aki erre már belátta, hogy a korcsmáros egyáltalában nem tréfál és a pofozkodásról egyenesen a bíróságra sietett. Ma ítélték az ügyben s a bíró négy korona bírságot sózott a szaporakezű vendéglősrre. Tudniillik valami enyhítő paragrafusok is csökkentették a pofonok árát. Mindegy azonban, mert fő az, hogy a nyakleves valóban olcsó áron kelt. Végül is hatvanhét fillért kértek egy darabért. Ez pedig olyan olcsóság, amelyik konkurrenzia nélkül áll és dicsőségére válik városunknak. A hivatalos zokogók pedig megnyugodhatnak: Budapesten nincs drágaság.

— **Életunt cseléd.** Knobovics Teréz cseléd ma reggel a Pipa-utca 6. számú szolgálati helyén marólugot ivott. A mentők a Rókus-kórházba vitték.

— **A nagy sztrájk.** Newadaban régóta tart az aranybánya-munkások sztrájkja, mely most iszonyu vérengzéssé fajult. A sztrájkoló aranybányászok és a bányatársaságok által alakított őrség között valóságos harcra került a dolog és a nawadai hatóságok tehetetlenek a rengeteg munkástömeeggel szemben. Ezért Washingtonból sürgősen kértek segítséget. Hounstown tábornok San-Franciskóban tegnap távirati utasítást kapott Washingtonból Roosevelt elnöktől, hogy ezer embert tartson készen s azonnal induljon Newadaba. Ma reggel Kalifornia fővárosából azt táviratozzák, hogy két gyalogezred géppuskákkal vasuton elindult és ma délután fog az aranybányák vidékére érkezni. Az izgatottság a sztrájkoló aranybányászok között leirhatatlan. A munkások nemcsak puskákkal és revolverekkel vannak fölfegyverkezve, hanem bőségesen van dinamit-patrónjuk is, amiket a bányavidékeken könnyű szerezni. A veszedelem igen nagy. A kereskedők bezárták boltjaikat, az üzleti forgalom már régen megszűnt, mert a munkások, amióta a pénzhány beállt, sztrájkba léptek, mivel készpénz helyett nem akartak utalványokat elfogadni. A sztrájkmozgalom napról-napra terjed s most már nemcsak a newadai aranybányászok, hanem más gyárvállalatok munkásai is ezrével sztrájkolnak. Washingtonban is aggodalommal néznek a newadai események elé.

— **Orvossztrájk a rossz élelmezés miatt.** Bécsben ma délelőtt egy nagy kórház orvosai léptek sztrájkba a rossz élelmezés miatt. A bécsi Közkórház orvosai ugyanis ma reggel visszautasították a reggelit és egy kávéházból hozattak maguknak kávé. Ugyanígy tesznek az ebéddel is. Az orvosok kijelentették, hogy az ételek élvezhetetlenek és hogy sztrájkjuk által a betegek részére is jobb élelmezést akarnak elérni. Kijelentették azonban azt is, hogy a betegek egyáltalán nem fogják megszínlenni mozgalmukat, mert kötelességüknek azért változatlanul eleget tesznek. Ime a híres kultúr városban ilyen botrányos állapotok vannak. Az utcai lámpákat virággal díszítik, de a betegeknek kutyának való éltel adnak. Ez az igazi szemfényvesztés.

— **Ápolónők kiképzése.** A „Gondviselés” ápolónőket képző egyesület megkezdte gróf Batthyány Lajosné elnökségével a X. Szapáry-utca 20. szám alatt levő otthonában működését, ahol általános műveltséggel bíró hölgyek az eddigieknél magasabb képzettségű ápolónőkké képeztetnek ki. Az egyesület növendékei, nemkülönben a majdan kiképzett ápolónők az otthonban ingyenes lakás és teljes ellátás- és ruházatban részesülnek; kiképzésük után havipénzt és emelkedő fizetést huznak, végül az egyesületből való kilépésük után megfelelő nyugdíjat élveznek. Az egyesület vezetősége elhatározta, hogy — mivel az összes helyek még nincsenek betöltve — december végéig elfogad jelentkezéseket.

— **A bánya.** A feronti (Nyugat-Virginia) Coal-Company bányájában szénporrobbanás következtében az aláhulló törmelék száz bányászt eltemetett. A bányagazgatóság az eltemetett munkások számát ötszázra teszi. Már több holttestet hoztak felszínre. Egy ottani lap jelentése szerint a robbanásnál négyszázötven ember vesztette életét. A bánya körül a szerencsétlenül járt munkások hozzátartozói között szivertűpő jelenetek játszódnak le. A bánya ég.

— **A megtagadott katonai eskü.** Olmützből érkezik a tudósítás, hogy Nemrava osztrák Landwehrujonczot, aki nem akarta letenni az esküt, tegnapelőtt a katonai törvényszék két évi váragságra ítélte. Most a felülvizsgáló bizottság megállapította, hogy Nemrava teljesen képtelen a katonai szolgálatra s ezért elbocsátották a hadsereg kötelékéből.

— **Hamis névvel.** Egressy Akos, a Nemzeti Színház nyugalmazott tagja a következő sorok közlésére kért fel: Értésemre esett, hogy valami család irasomat és aláírasomat hamisítva, ismerőseimtől, sőt idegenektől is, pénzbeli segítyeket kér. Figyelmeztetek mindenkit, hogy szélhámossal van dolga s kérem, adja át az illetőt a legközelebbi rendőrnek. Egressy Akos.

Reggelizés előtt fél pohár
Schmidthauer-féle
Hasznalata valódi áldás gyomor-
bajoknak és székaszorulásban szenvedőknek

Igmándi

Keserűvíz

az elrontott gyomrot
2—3 óra alatt telje-
sen rendbe hozza.
Kapható mindenütt
kis és nagy üvegekben

— **Rablók a zárdában.** A Pleskau közelében levő kriptósi kolostorba az este husz rabló betört, hat barátot lemészárolt s néhányat súlyosan megsebesített. A rendőrség rajtuk ütött s erre a rablók egy házban elszáncolták magukat s a rendőrökre lövöldöztek. Egy század katonaság sietett a rendőrség segítségére. A katonák nem tudták a rablók közelébe férkőzni s ezért menekülés közben három rablót a katonák lelőttek, a többiek megugrottak.

— **Az anya vádjá.** A minap a rendőrség letartóztatta Hackspacher Józsefet, akit az édesanyja azzal vádolt, hogy ki akarja irtani a családját. A vizsgálat során kiderült, hogy az anya alaptalan vádat tett s Hackspacher senkit sem fenyegetett megéllel. Erre a rendőrség ma Hackspachert szabadlábra helyezte.

— **Hamis bukás.** Szatmárnémetin Jakobovics Márton fűszerkereskedőt az ügyészség hamis bukás miatt letartóztatta. Megállapították eddig, hogy a passzívák a 100.000 koronát meghaladják. Jakobovics apósát, Kolb Hermant, mivel veje üzemeit elősegítette, szintén letartóztatták. Több helyi pénzügyet van érdekelve.

— **A csernovai zendülés áldozatai.** A csernovai zendülés áldozatai tudvalevőleg nagyszámu kiskorú árvaat hagytak hátra teljes inségben. Az ártatlan gyermekek felségélyezésére Beniczky Ödön, a rózsahelyi kerület országgyűlési képviselője gyűlést kezdett, melynek összege a legutóbb között kimutatások óta a mai napon elérte és meghaladta a tízezer koronát. Ez összeg szétosztására a gyűlő képviselő Liptóvármegye egyházi és világi notabilitásából álló bizottságot kért fel, mely bizottság Palugyai Móríc főispán elnöklésével holnap tartja meg ülését Rózsahelyen. A bizottság, melynek Beniczky Ödön beszámol gyűléstéről, annak idején értesíteni fogja az adakozókat a begyűlt összegek felhasználásáról.

— **Halálozás.** Rapoll Szentgyörgyi Nagy Gyula, valóságos belső titkos tanácsos, a külügyminisztérium volt osztályfőnöke tegnap Meránban 77 éves korában meghalt.

Duha János ügyvéd, Szamosújvár város 25 éven át volt főkapitánya, 62 éves korában meghalt. Temetése szombaton, e hó 7-én lesz Szamosújvárt. Az elhunytat nagy és előkelő rokonság gyászolja.

Id. Kucsera Ferenczné, szül. sztrányai Sztranyovszky Mária, hetvenegy éves korában meghalt Debreczenben. Az elhunytat a debreczeni állomási épületben tegnap délután beszentelték és Budapestre szállították, ahol ma délután 3 óra körül helyezték örök nyugalomra a Kerepesi-úti temetőben. Az elhunytban dr. Kucsera Ferenc hajdukeri plébános édes anyját gyászolja.

Kriszka János alsórépási 92 éves gyémántméses gör. kat. esperes meghalt. A nagy népszerűségnek örvendő főpapot 23 unokája és 5 dédunokája siratja.

Özv. Konta Ignác, szül. Bernstein Hermína, 75-ik évében elhunyt.

— **Tolvaj udvarló.** Molnár Bella színésznő ma feljelentést tett a rendőrségen, hogy egy Schott Vilmos nevű ember, akivel a Kedélyes Színházban ismerkedett meg, ellopta ékszereit. Schott napok óta udvarolt a színésznőnek, akit azzal áztatott, hogy elveszi. Schott állítólag Amerikának vette utját.

— **Ruth St. Denis.** Táncosnőnek akkora sikere még sohasem volt Budapesten, mint a Fővárosi Orfeum illusztris vendégének, akit a kritika képviselői egyhangy lelkesedéssel fogadtak. A művésznő nemcsak azokat ragadja el csodás művészetével, akik a magasabb táncművészet elméletét ismerik, hanem azokat is bámulatra készíti, akik táncot színpadon még sohasem láttak, vagy pedig a táncot nem is sorolják a művészetek közé. Egyhangy zajos lelkesedés tör ki minden este, mikor Ruth St. Denis csodás tánczait befejezi és rendszeren tíz-tizenötöt kell a kárpit előtt megjelennie, hogy az óvációt megköszönje. A decemberi műsor különben is elsőrendű különlegességekből áll. A Fővárosi Orfeum igazgatója, Waldmann Imre megint remekelt a műsor összeválogatásában. Vasárnap délután négy óra körül kezdődik a rendező délutáni családi előadás, a decemberi műsor legjobb számaiból összeállított műsorral. Gyermekek, felnőtteknek egyaránt szórakozást szerez ez az előadás, különösen december havában, hogy a műsor többnyire csupa kómikus elemekből áll.

— **Balesetek.** Klement Jánosné takarító ma reggel a Székely-utca 4. számú ház padlásáról leesett. Súlyos zúzódásokkal az irtalmasok kórházába vitték. — **Bók Sándor** harminczkilenc éves napszámos az ó-budai rakparton levő István téglagyárban leesett az első emeletéről, súlyos sérüléseivel a mentők költözték be. — **A Zsigmond-utczában** az 545. számú közúti villamos kocsi nekijárt egy szenes kocsinak, amelyen Ádám Gyula és Szalay Ferenc napszámos ült. Szalay leesett a kocsiról és jobb karján meg a fején megsebesült.

— **Arcképleplezés a VII. ker. Polgári Kaszinóban.** A VII. kerületi Polgári Kaszinó volt elnökének, Sennyei Ferencnek arcképét e hó 7-én, szombaton este 8 órakor leplezik le ünnepélyesen. A kitűnően sikerült képet Pentelci Molnár István művész festette. Az ünnepélyt társaslakoma követi.

— **Aki az apját meglopja.** Ily czim alatt lapunk mai számában megjelent közlemény egyes részletei tévesek. Róth Miksa nagybodolyai kereskedő ugyanis a sikkasztás elkövetése után nem szállott meg Graf Márton lakásán, hanem Róth Antal, a sikkasztó édes atyja, fia keresésére Budapestre érkezett és ez szállott meg rokonánál, Graf Mártonnál. Eppen azon tanakodtak a rokonok, hogy mitévők legyenek, amidőn Róth Miksa benyitott az ajtón. De megpillantván a szobában édes atyját, szó nélkül elfutott. Végzetes tette elkövetése óta egyáltalán csak e pillanatban látták a rokonok.

— **Fratelli Daisinger** fiúmei czég Budapesten a királyi bérpalotában árulja a létező legjobb kávét 3 korona 90 fillérért.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ
páratlan
HASHAJTÓSZER

x **Fodor-léle vivóterem** a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna és vivásra.

x **Bőrbajok, hajhullás és kopaszság** sokszor évekig makacsul daczolnak minden orvosi kezeléssel. Dr. Hönnig Izso elektroterapeutai intézetében (Károly-körút 24.) magas feszültségű árammal (D'Arsonvalisatio), kék fényvel és Röntgen-sugarakkal leszen ezen és hasonló természetű betegségek teljesen fájdalomtalan és kényelmes módon (mert az áram a ruhán keresztül is hat) sikeresen kezelve.

x **Felhívjuk olvasóink figyelmét** a Surányi czukorkagyár mai számunkban megjelent hirdetésére.

x **A távirat rövid legyen, de velős.** Ne írjunk sokat, ha bajban vagyunk, éppen elég ennyi: „Cognac-gyár Kecskemét, küldjenek kitűnő felérkeresztes sós-borszeszt”.

x **Zászlók, czimerek, minden kivitelben** kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x **Bob-hashajtó a legkellemesebb.** 10 fillér.

SARBOCIPÓ KÜLÖNLEGESSÉGE
Koronaherceg-utca 5.
TELEFON.

Nyilt-tér.

E szóvalban közlőkért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉMA LEGJOBB

Gyengélkedő, tanulás miatt vagy bármilyen okból fejlődésünkben visszamaradt gyermekek, ugyszintén vérszegény, túlfeszített munka folytán ideges, izgékony és korán kimerült felnőttek mint erősítő szert a legnagyobb eredménnyel használják a **Dr. Hommel-léle Haematogen-t.**
Es javítja az étvágyat; fokozza a testi és szellemi erőket, erősíti az egész idegrendszert.
De határozottan valódi **Dr. Hommel-léle Haematogen-t** kell kérni, az utánoztoktól pedig gondosan óvakodni kell. Kapható a gyógyszerárakban.

ÓVSZEREK
Gummi és halból, 30% engedmény tucatszámra 1-10 forintig. Capot-American rövid, 2-3 forintig. Mintagyűjtemény (25 db) a legfinomabb minőség urak részére 5 ft. Irrigator, felszerelve 2-5 ft-ig Diana-övek, legfinomabb 2.50, 8.-, 3.50 ft. Minden megrendelésnél 30% engedmény. Árjegyzék ingyen.

Rothauser M. Ignác és Fia
Budapest, VI., Deák-tér 6. sz.
Anker-udvar (Király-utca sarkán.)

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Gretchen.

(Tréfa 3 felvonásban. Irták Daviz és Lipschütz, fordította Hajó Sándor. Rendezte: Beóthy László. A Magyar Színház mai bemutató előadása.)

Arra a hirre, hogy egy bécsi malaczság kerül színre, megtelt a Magyar Színház nézőtere. Kár, hogy Aalberg Ida nem jött el, megtanulhatta volna: „Mi kell a magyarnak”.

A „Gretchen” — hogy úgy mondjam — „veszett hire” eljött hozzánk a bécsi Burgertheaterbeli sikere után. A darab nem rosszabb a — hírenél. Egy német hercegségben játszik, melynek fiatal uralkodója a szokott módon látogatja meg a köztintézeteket. Ellátogat a bűnbánó Magdolnák befogadására emelt „hajlék”-ba is, melynek von der Plein Szilvia grófnő a védnöke. Nagy a zavar, mert az új intézetnek még nincsenek lakói. A Magdolnák azt üzenik, hogy — majd husz év múlva.

Nagy nehezen sikerül három megtérő-jelöltet fogni, akiket ő fenségének bemutatnak. Csakhogy a hercegséget jobban érdekli a védnök és még ez a csécsap uralkodót jobb utra óhajtáná terelni, ez viszont a grófnőt egy ballépésre szeretné csábítani. Mert ő is azt tartja, hogy: „Il n'y a que le premier pas qui coute.”

Alkudozásuknak fogadás a vége: A herceg enged a grófnő óhajának, ha védencei között egy is akad, aki komolyan bánja bűneit; míg a grófnő hajlandóságot mutat az engedékenységre, ha minden Magdolnája — visszaeső.

Ő fensége próbára teszi a szerencsétlen leányokat és őszinte hoszuságára azt tapasztalja, hogy Grette Gloom minden kísértésnek ellenáll. Beismeri, hogy vesztett, három új alapítványt tesz és javulási ígérettel visszavonul.

Csakhogy a kis Grette komédiázott. Eszeágában se volt börcsuhát ölteni s vezekelni. Neki egy kis házikóra fáj a foga, melyet meghalt nénikéje a grófnő birtokán bérben bírt s melyet most ő fensége, a siker fölötti örömeiben, teljes berendezéssel és készpénzzel egyített neki átengedett.

Az a házikó Mallvitz községben van. Gretchen oda vonul vissza, hogy csipkeverő-üzletet nyisson. A nagyravagyó község előjárói erkölcsi felháborodásukban már-már szinte kiutasítják, midőn ő fenségét a község feneketlen utain automobil-baleset éri. Betér a polgármesterhez, találkozik Gretchenel; érdeklődik csipkeverés ipara iránt, meglátogatja a kis házikóban, ott a grófnő meglepi és kénytelen tapasztalni, hogy csalódott a hercegségben is, pártfogoltjában is s hogy mégis ő vesztette el a fogadást.

A darab, melyet a magyar színpad „tréfának” mond, maró szatirája a német duodez hercegségek mukkeres erkölcsösségének, a nyárspolgári korlátolt-ságnak, a neveléses tullojlátásnak és az egyleti fonák-ságoknak. Bizonyos érdességtől eltekintve — minden borsos volta mellett is — a napi fogyasztásra zánt színpadi gyári ipar egy igen számottevő, mulatságos terméke.

Az említett érdességeket Hajó Sándor — különben sikerült — fordítása sem iparkodott enyhíteni, az előadás pedig alaposan kiélezte. Mintha csak a rendező utasításából történt volna: — Gyerekek! Csak hangsúlyozzatok, nyomjátok meg a szót, hogy egy disznóság se vesszen kárba.

Pedig felesleges volt az aggodalom. A páhiolyók és a földszint ragyogó szemü asszonyai minden cochonerián úgy sikongtak neveltükben, mintha csiklandozták volna és a serdülő leánykák — mert ezek is fölös számban voltak ám — önértetlen mosolyogtak: hogy ők is megértették. Óh, kétséget se szenved, az a világ, ahol pirulni szeretnek, nagyon sok előadást biztosít a „Gretchen”-nek és a Magyar Színház drámái új érája most már megtalálta a biztos keréknyomot.

Pedig az előadás nem volt egészen kifogástalan. Legelőször is a két új tagról emlékeznünk meg, akiket Beóthy László — a nála már megszokott routine-nal — szerződésesség utján hódított el a Népszínháztól. Ezek Csontos Gyula és neje, Mészáros Giza. Övék volt a két főszerep. Mindkettőjüknek nagy volt a sikere. Csakhogy Csontos, úgy látszik, csupán a Simplicissimus-ból ismeri a német stramm

fenségeket és azt hiszi, hogy ezek szép nőkel szemben is olyan nyersegek, mint a kaszárnyában. Mészáros Gizát pedig a párisi Metivet rajzai tévesztették meg és minden cocotte-tot feltétlenül affektáltak képzel.

A többi hölgyeknél furcsa megfigyelést tettünk: A Magdolnának a való életet látszották, a polgármester kisvárosi leányai ellenben sehogy se tudtak polgári naiváknak látszani. Mig a nagyon szép és nagyon tehetséges Lóránt Ilma kevésbé mutatkozott autentikus grófnőnek.

A kisebb szereplők közül Forrai Rózi és Boross Endre valódi, pompás kabinet-alakot állított be. Előbbi a Magdolna-hajlék igazgatónőjét játszotta, s minden mozdulatával, minden szavával és remek arczjátékával bámulatos megfigyelő és reprodukáló tehetségének újabb jelét adta. Utóbbi pedig a polgármester szerepében ragyogtatta humorát. Réthei jó maszokban kellemetlenül tulozott, Körmendi durva volt, Rátkay jól játszott. K. E.

(*) Opera. Egy kiváló újságíró kollégánk szerencsés terve sikerült ma este, amikor Svárdström Valborg asszonyt, a zseniális nagy dalénekesnőt az Opera színpadán hallhattuk. Faust Margarettáját énekelte és belevilágított a Goethe igazi, ideális Margarettájának egész lelki világába. És ez a Margit nem a hangverseny-pódiumról jött. Valamilyen nagy drámai színpadról jöhetett, mert úgy játszott, sifilizált, olyan plasztikus, poétikus és finom volt, hogy szinte azt kell hinnünk, hogy az ének az ő sokoldalú művészetének csak egy mellékága és a dráma az ő igazi otthona és hazája. Hangja kisebb, mint színjátszó képessége, de ének-művészete az utóbbival egyenlő szinten áll. De a művésznő Margittájában csak homályosan érezzük az organum némi fogvatékoságait és csak a negyedik, ötödik felvonás nagy drámai részleteiben kívántuk volna a kitörés hódító erejét. Ez a mi kívánságunk azonban semmit sem von el abból a csodálkozásból, amelylyel a művésznőnek mai alakításáért adozunk és amely alakítás egy raffináltan és a legapróbb nuanceokig kidolgozott eszményi alakot állított elénk. A vendégművésznő nagy sikert aratott és a közönség, amely zsufolásig megtöltötte a házat, meleg, tüntető ovációban részesítette. A többi szereplők közül Arányi széphangu, művészi Faustja, Beck grandiózus Mefistója és Szemere érdemelnek említést. Márkus Dezső a zenekar élén, mint mindig, ezúttal is finom érzékű, elsőrendű mesternek bizonyult.

(*) Megváltás. A Nemzeti Színházban legújabb darabja, dr. Szalay Mihály Megváltás című társadalmi drámája a legközelebbi napokban már a nagyobb vidéki városokban is előadásra kerül. A sort Szeged városra nyitja meg, ahol Makó igazgató a jövő színdarabján és csütörtökön mutatja be a nagysikerű darabot.

(*) Slezák és a bécsi Opera. A Slezák-ügy a bécsi udv. Operában még nincs elintézve. A híres tenorista kijelentette, hogy a főintendaturával való tárgyalások megszakadtak. Ő csak úgy maradhatna meg az udv. Operánál, ha 70.000 korona évi fizetést, a téli hónapokban két ízben 14 napi, ősszel pedig tíz év alatt négy ízben hosszabb szabadságot kapna, hogy Amerikába mellessen vendégszerepelni. Azt is elmondta Slezák, hogy a párisi Nagy Opera hét hónapra 100.000 frankot ajánlott neki, hosszú szabadságidővel egyetemben. A jövő évben a művész Párisba megy, hogy francziául tanulja be szerepeit.

(*) Az Aczélikirály. A Vigszínházban a jövő héten mutatják be az „Aczélikirály”-t, Suito Alfréd négyfelvonásos színművét, a londoni szezon leg-szenzációsabb újdonságát. A „Jericho falai”-nak szerzője ehhez a művéhez is az előkelő angol társaságból merítette tárgyát és rendkívül érdekesítő módon tárja a közönség elé John Claydenek, az aczélikirálynak drámáját. A czimszerepet Hegedűs Gyula fogja játszani, akinek Varsányi Irén lesz a partnerje. Az újdonságot Sebestyén Károly fordította és Szilágyi Vilmos rendezte.

(*) Népszínház-Vigopera. A hét hátralevő három előadása közül kettő a Bákirálynő. A diadalmas sikerű darab Küry Klárával a czimszerepben, szombaton és vasárnap este kerül színre. A vasárnap délutáni előadáson Blaha Lujza asszony lesz a Népszínház vendége a Falu rosszában. Ez utóbbi előadás helyárai mérsékelték.

(*) Király Színház. A Varázskeringő a jövő hét műsorát is lefoglalta. Főszerepeit természetesen állandóan Ötvös Gitta, Petrás Sári, Örley Flóra, Ráthonyi Ákos, Németh és Papir játszzák, de az igazgatóság, nehogy az operett sorozatában az ensemble valamelyik tagjának kibetegedése zavart okozzon, már most gondoskodott második kiosztásról. A vasárnap délután a Vig özvegnyek jut, amely ez alkalommal jubilál: ötvenedszer kerül színre, ezáltal is Z. Bárdy Gabival a czimszerepben. Szombaton délután is lesz előadás a Király Színházban és pedig Rákosi Szidi színészkolájának vizsgálati előadásában a Nagymama kerül színre, rendkívül mérsékelt helyárrakkal.

(*) Francia mesterek a Nemzeti Szalonban. A Nemzeti Szalon rendes karácsonyi kiállítását egy francia impresszionista és naturalista művészek festményeiből álló kollekczió teszi rendkívül érdekessé, amelynek kapcsán a modern francia szobrász-művészet legnagyobb mesterének, Rodinnek nyolcvan darab rajza is bemutatásra kerül. A nagyérdemű gyűjtemény kétszázát meghaladó festményből áll s ebben különösen erősen van képviselve Puvis de Chavannes, Millet, Renoir, Manet, Jongkind, Pissaro, Degas, Florain, Maufray, Claude, Monet stb. A magyar művészek karácsonyi kiállításának vonzóereje Ligeti Miklós szobor-gyűjteménye, aki több portréja mellett kiállítja Rudolf trónörökös szobrát is. Külön termet tölt be az Éremkedvelők egyesületének kiállítás, melynek keretében a modern érem és plakettművészet leggyönyörűbb alkotásait élvezhetik a műbarátok. A nagyszabású kiállítást a sajtó képviselői szombaton tekintik meg, míg az ünnepélyes megnyitás folyó hó 8-án, vasárnap délelőtt lesz.

(*) Népszerű hangversenyek a munkás-szakegyetekben. A szociáldemokrata párt a munkások művészi érzékének nevelése és nemesítése céljából s hogy a munkásokat elvonja a kevésbé nemes szórakozásoktól, a télen át hetenként több ízben népszerű, de mégis magas színvonalú hangversenyeket rendez a munkás-szakegyetekben. Az előadás teljesen ingyenes lesz, csupán a programért kell husz fillért fizetni.

(*) A kormány művásárlása. Az Országos Képzőművészeti Tanács hátról Forster Gyula és Beniczur Gyula elnöklésével ma ülést tartott a Képzőművészeti Társulat teli tárlatán, a városligeti Múcsarnokban s kijelölte azokat a műveket, melyeket a kormánynak megvételre ajánl a Szépművészeti Múzeum számára. A kijelölt művek listáját a tanács Apponyi Albert vallás- és közoktatási miniszter elé terjeszti jóváhagyás végett.

(*) A Nemzeti Szalon. A Nemzeti Szalon Erzsébet-téri otthonában a modern francia nagymesterek alkotásaiból tárlatot rendeztek, ezzel együtt mutatják be a magyar művészek karácsonyi tárlatát és az éremkedvelők egyesületének kiállítását is. A hármass kiállítás e hó 7-én, szombaton mutatják be a sajtó képviselőinek. Az ünnepélyes megnyitás e hó 8-án, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz.

(*) Varieté-Színház. (Nemzetközi Orfeum.) A decemberi műsor nagy sikere folytán, napról-napra telt házak vannak. A mulató igazgatója Lakner Lajos nem kímél semmiféle anyagi áldozatot, hogy a közönség igényeit, minden tekintetben kielégítse. A műsor elejétől-végig mulatságos és szórakoztató. Különösen említést érdemel a Grebineff, orosz ének és tánc-csoport, bámulatra méltó, rendkívül gyors forgószél-tánczokkal. A Sheldon, a kiváló illuzionista, szemkápráztató hüvész mutatványaival, valósággal ámulatba ejti a közönséget. A Morelló, némajáték társaság pedig jóízű mókáikkal könnyekig kacagtatják a közönséget. Azonkívül Solti Hermin, előadó-szobret és Antal Erzsé, Ricza Giza énekesnők, valamint Gerő, Sarkadi, Erdélyi, Pápai, Solti D. komikusok új szülő műsorukkal mulattatják a közönséget. Elő-készületen van „Utazás egy kalap körül” Erdélyi, Dalnok bohózata, mely már a közeli napokban színre kerül. Azonkívül a műsor, minden 8 napon bővül egy-egy érdekes számmal.

(*) Gyermekszínház. Általános nagy érdeklődéssel várja a közönség a Révay-utca 18. szám alatt lévő új Gyermekszínház vasárnapi megnyitó-előadását. Ez alkalommal — mint már jelcztük — a „Hőfehérke és a hét törpe” című gyönyörű mesejátékot adják.

VITA FORRÁS
SÓSKUT
VÁSÁR

A KAL KUSNATRON-LITHIONGYÓGYVIZ
A veszi az onyia húgysavas diathesis, hórvény, ozukor-betegség, gyomor, vese- és húg-hólyagbántal nátnál stb.
Mint üdítő és borvíz páratlan.
Bővebb felvilágosításat szolgál a
Központi iroda: Bpest, V., Váci-körut 54.
Főraktár: EDESKUTY L. urnál Budapest, Erzsébet-tér 8.

EGYESÜLETEK.

(—) Választás rendőri felügyelet alatt. A Fogtechnikusok Országos Szövetsége tegnap este tartotta közgyűlését. Megjelent azon a hatóság képviselőiben Andraga Károly rendőrfogalmazó, hogy a vasárnapi közgyűlésen leíró ellenséges támadással ezúttal meg ne akadályozhassák a gyűlés lefolyását. Mintegy száz tag jelent meg. A fogtechnikusi kart érdeklő ügyek megvitatása után, elfogadtak egy memorandumot, melyet az országgyűléshez és a kereskedelmi minisztériumhoz beteriesztettek. Hartmann Armand korelnök elnökielte alatt megejtették a választásokat. Elnök lett: Barna Izidor, alelnökök: Gaál Ignác, Hartmann Armand. Jogtanácsos: dr. Füredy Mór. Titkár Zinner Jenő. Pénztárnok Blau Benjámín. Ellenőrök: Jánosy Szilárd és Bíró Sándor. Könyvtáros Singer Gyula. Háznagy Taub Arthur. Jegyző Róna Lipót. Választottak 24 választmányi és 14 pótagot.

(—) Előadások a szociológiáról. A Társadalomtudományi Társaság e hó 7-én, szombaton este fél hét órakor ülést tart, amelyen dr. Madzsar József: Vannak-e állati társadalmak? ezímen előadást tart. E hó 14-én pedig Dániel Arnold: a „Nagybirtok és mezőgazdasági termelés”-ről tart előadást.

(—) Gyermek-felruházás. Az Engel Dávid elnöklése alatt működő Arvay Ottó Ede jótékony asztaltársaság e hó 7-én, az asztaltársaság helyiségében (Arvay-kávéház, Aréna-ut) husz szegény gyermeket lát el téli ruhával.

(—) Előadás a francia forradalomról. A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesületében december 8-án, vasárnap délután 5 órakor a „Szabad Lyceum” megbízásából dr. Gárdonyi Albert fővárosi könyvtáros folytatolagos előadást tart vitetett képekkel „A francia forradalomról”.

(—) A Nagybecskerekeli Keresztény Nőegylet (ref. nőegylet) tegnap művészeti és irodalmi estélyt rendezett saját pénztára javára. Az estély igen szépen sikerült és résztvettek azon Szabolcska Mihály, Vértessy Gyula, Torontál vármegye kir. tanfelügyelője és mások.

(—) Felolvasás Mexikóról. Bánó Jenő mexikói főkonzul tegnap este a Józsefvárosi Népkörben felolvasást tartott Mexikóról, nagy és díszes közönség előtt. A felolvasó százötven vitetett képpel kísért előadását. Az érdekes előadást, melyet a hallgatóság zajos tapsal honorált, lakoma követte, melyen dr. Havass Rezső, a Népkör elnöke mondott köszönetet Bánó Jenőnek.

(—) Pályázat. A „Báró Hirsch Mór” Jótékony-sági és Önszolgáló Egyesület elnöksége az egyesület kebelében fennálló „Faludi Gáborné-alapítvány” kamataiból esedékessé váló 3 (esetleg 4), egyenként 100—100 koronás kiházasítási díjra pályázatot hirdet. E segélydíjra csakis oly kifogástalan előéletű hajadonok tarthatnak igényt, akiknek szülői, vagy ezek egyike legalább 5 év óta megszakítás nélkül tagja az egyesületnek. A pályázati kérvények bezárólag 1908. január 20-ig terjedő időben az egyesület központi titkári hivatalában (Budapest, VI. ker., Teréz-körut 3. szám.) nyújthatók be, ahol bővebb felvilágosítással készséggel szolgálnak.

SPORT.

(—) A vasárnapi uszóverseny. A Magyar Testgyakorlók Körének vasárnapi uszóversenye a téli versenyek egyik legsikerültebbjének ígérkezik. A tizenhatszáz fős álló program a nagyszámú nevezések folytán érdekesítő küzdelmeket helyez kilátásba Halmay Zoltán a százméteres főversenyben Hajóssal és Zachárral fog mérkőzni. A százméteres melluszásban főversenyében Kiss István, az osztrák rekorderek fogja ezúttal igazi képességét bemutatni. A hátonuszás főversenyében az osztrákok legjobb hátuszója találkozik a legjobb magyar hátuszóval. A vegyes uszás egyéni versenye lesz hivata eldönteni, hogy jelenleg ki a legjobb magyar allround uszó.

(—) Disztorna. A Budapesti Budai Torna-Egylet f. hó 7-én szombaton tartja egyesületi tornacsarnokban ezidei disztornáját a következő műsorral: I. Felvonulás. II. Szabad gyakorlatok fabottal. III. Csapatvívás, 6 csapatban. IV. Csapatvívás, iskolavívás, assaut-vívás. V. Mintacsapatvívás: a) ifjúsági csapat, b) egyleti tagok csapata. VI. Gyakorlatok a bordás falon. VII. Összetett verseny képzett tornászok részére: a) magas nyújtó, b) ló szélben, c) helyből távolugrás. VIII. Ugrásgyakorlatok a lovon, ugró-asztalon és bakon rugódeszkával. IX. Az eredmények kihirdetése. X. Elvonulás. A disztorna után az egyesület csarnokában (I. ker. Attila-u. 2.) közös vacsora lesz, melyre vendégeket az egyesület szívesen lát. A disztornát a helyiség szűk volta miatt csak belépő-jegy mellett lehet megtekinteni.

FŐVÁROS.

A telekadó.

Saját tudósítónktól.

Budapest, december 6.

A főváros pénzügyi bizottsága ma délelőtt dr. Vasziliévits János alpolgármester elnökle mellett tartott ülésében folytatta a pénzügyi osztálynak az üres háztelkeknek érték szerint való megadóztatása és az értéknövekedési adó behozatala tárgyában tett előterjesztését. A bizottság a tanácskozást be is fejezte, s a telekadót három szótöbbséggel elvben elfogadta, az értéknövekedési adót azonban még elvben is elutasította.

A mai ülésen az első főlészóló báró Herzog Péter volt, aki a tervezett adójavaslatot a lehető legrosszabbnak mondja. Tagadja, hogy általános telekspekuláció van Budapesten. Egyes szerencsés helyen fekvő telekkel lehet esetleg spekulálni, de általánosságban nem. Azt sem tudja, hogy egyáltalán szükség van-e új adóra. Egyes bizottsági tag tiltakozik a takarékoság ellen, pedig meggyőződése szerint csak komoly gazdálkodással és takarékosággal lehet a háztartást rendben tartani. De természetesen nem szabad minden kalandos ideát közpénzen megvalósítani. Így még sokkal gazdagabb várost is tönkre lehet tenni ilyen pénzügyi politikával.

Jenes Vilmos azt látja, hogy a javaslat a kényszerépítkezést akarja megvalósítani, de czélját nem éri el, mert ennek a javaslatnak kizárólag a közönség zaklatása lenne az eredménye. Azért tiltakozik a javaslat ellen.

Heltai Ferencz Harcourt angol pénzügyminiszter nyilatkozatát czitálja, amely képtelennek, igazságtalannak, logikátlanak és haszontalannak mondja az értéknövekedési adót. Becslésre alapítani adót egyáltalán nem lehet. A tervezett adó, ha megvalósulna, kifosztaná a főváros közönségét. Seholy világon nincsen úgy kiképezve a járulékok, mint Budapesten. Kimutatja, hogy Angliában a házbirtok ugyeszlóval semmivel sincsen megadóztatva, Poroszországban pedig nem a tényleges házbérléértéket adóztatják meg, mert a házbérléértéket tizenöt évenként revidicálják. De seholy világon nincsen az ingatlan olyan mértékben megadóztatva, mint Budapesten, mert a fővárosban az ingatlan adóterhe meghaladja bérléértékének negyven százalékát s nálunk az ingatlan további megterhelést meg nem bír. A tervezett üres telek megadóztatása azért is helytelen, mert a kezelése megemésztene az összes jövedelmet, sőt ha becsületesen akarják az értékbérlést végrehajtani, még rá is fizethetnek. A telekadónak ott van jelentősége, ahol szükség van arra, hogy az üres háztelek beépítését mesterségesen is előmozdítsák. Sokkal célszerűbb és egyszerűbb a tervezett javaslatnál az átírás díjának fölemelése. Az állami adóreform első sorban a főváros lakosságát terheli s ha csak az adóbevételt akarják emelni, forduljanak a törvényhozáshoz s kérjék, hogy a tervezett jövedelemadó után engedje meg a községi pótdó kivételét.

Felicki Béla tiltakozik az ellen, hogy a nagyobb takarékoságot hirdessék. Azután rátértek a záróbeszédre. Preyer Hugó az adójavaslatot kizárólag lakáspolitikai szempontból tekinti s azért az üres telek megadóztatását elfogadja, de csak a nagykörut által határolt területen belül. Vaszoni Vilmos megint azt vitatja, hogy takarékoskodásból megélni nem lehet, különben a takarékoskodáshoz is pénz kell. Azt állítja, hogy ha nem emelik az adóbevételt, akkor kormánybiztost kap a főváros. Tagadja, hogy az üres telek megadóztatása kapcsolatban lenne a hozadékadóval. A javaslat nagyon szerény kérés alapján akarja megadóztatni a vagyont. Minden házat meg kell adóztatni, a mely nem az építészabályzat által megengedett módon épült s így a javaslatból legalább két millió korona bevétel lesz a fővárosnak. A míg ezt az adót meg nem szavazzák, a községi adó fölemelés ellen tiltakozni fog.

A pénzügyi bizottság tizenegy szóval nyolcz ellen kimondotta, hogy kívánja az üres háztelek megadóztatását, de az adókulesát s az övezeteket majd egy szabályrendeletben fogják megállapítani. Az értéknövekedési megadóztatás azonban a bizottság nagy többséggel elutasította.

(A középítési bizottság ülése. A főváros középítési bizottsága ma délután Rózsavölgyi Gyula alpolgármester elnökle alatt ülést tartott, amelyen az elnök mindenekelőtt szép szavakban elparentálta Ray Rezső, tegnap elhunyt bizottsági tagot. Napirend előtt Wellisch Alfréd, a Nemzeti Múzeum átépítése ellen szólalt fel. Ez ügyben tett indítványát a bizottság elfogadta. A napirendre térve, gyorsan tárgyalták le a husz millió koronás burkolási kölcsön végrehajtási sorrendjének megváltoztatására vonatkozó ügyet. A Béke-utczára vonatkozó határozatot dr. Sámuel Lázár, Rózsavölgyi Gyula, Devecsics Ferencz, és Jármai Jenő hogy a Bajza-utczát meghosszabbítják s e czélból

háromszázhetven ezer koronáért kisajátítják özvegy Török Józsefné telkét. Végül a bizottság több telekredezési és folyó ügyet intézett el.

(Dohányzás a pótkocsin. A közlekedő-bizottság tudvalevően dr. Bródy Lajos indítványa alapján azt a javaslatot tette a közgyűlésnek, hogy a villamos vasuton a pótkocsi belsejében is engedje meg a dohányzást. Scerbóvszky Szaniszló tüzoltó-főparancsnok ma előterjesztést tett a tanácsnak, s azt kéri, hogy a kocsi hátsó perronján tiltsa meg a dohányzást. Az első perron s a pótkocsi belsejében a tüzoltó-főparancsnok is hajlandó megengedni a dohányzást.

(A karácsonyi kirakodó vásár. A főváros vásársarnokának igazgatósága tudatja, hogy a karácsonyi kirakodó vásár december 11-től december 24-ig tart. Ezen idő alatt meg van engedve egy vásársarnokokban, mint az idénypiaczokon karácsonyfát és karácsonfadiszeket árusítani. December 24-én (karácsonyt megelőző napon) a kerületi csarnokok délután 2 órától 6 óráig, a központi vásársarnok pedig este 7 óráig lesz nyitva.

TÖRVÉNYSZÉK

§ A Polónyi-Lengyel-pör. Polónyi Géza bíróküldési kérelméhez tudvalevően az ügyészség is hozzájárult. Az ügy iratait az ügyészség Kiss István vizsgálóbíróhoz terjesztette fel, aki ma a bünpör összes iratait a vádtanács elnökének, dr. Langer Jenő táblai bírónak kezébe juttatta átanulmányozás czéljából. A vádtanács elnöke az iratokat a törvényszékhez juttatja s itt az elnökség utján terjesztik majd fel a Kuriához, amely a koronaügyészség véleményének meghallgatása után fog dönteni a bíróküldés tárgyában.

§ Micsinai. Micsinai Mihály, akinek neve postakocsi korában elkötvetett tolvajlása révén ismeretes ismét dolgot adott a bíróságnak. Amikor kitöltötte volt a postatolvajlásért rá mért négy évi fegyházbüntetést, hamisított cselédkönyvvel háziszolgának szegődött Sverteczky Gáspár vendégloshoz. Ebben az állásban sem becsülte meg magát, úgy, hogy Sverteczky mihamar kiadta neki az utat. Micsinai el is ment, de pár nap mulva betört volt gazdájának vendéglojéba, s a pinczéből nagymennyiségű evőeszközt és asztalneműt lopott el. A budapesti büntetőtörvényszék Micsinai Mihályt betöréses lopás büntetéstől és közbiztonság elleni kihágásért egy évi börtönrre ítélte. A kir. ítélőtábla ma helybenhagyta az elsőbíróság ítéletét.

§ Wampetics és a főváros. A főváros Wampetics ellen dr. Szabó Imre fővárosi tisztí ügyész utján kilakoltatási pört indított s a VII. ker. járásbíróság arra való tekintettel, hogy az állat- és növényhonosító-társaság, mint birtokos személy megszűnt, kötelezte Wampeticset, hogy 1908. évi január 1-én a helyiséget elhagyja s a területet a rajta lévő épületeket a fővárosnak adja át. A járásbíróság megállapította, hogy Wampeticsnek az állatker-társasággal kötött bérleti szerződése csak 1925-ben járt volna le, ez azonban a társaság megszűnésével szintén megszűnt. Viszont a társaságnak a fővárossal kötött szerződése értelmében a társaság köteles működése megszűnése esetén a területet és az arra épített házakat a fővárosnak átadni. Épp ezért kellett Wampeticset az átadásra kötelezni. A kir. törvényszék helybenhagyta az ítéletet, amelyhez ma a kir. tábla felülvizsgálati tanácsa is csatlakozott.

§ Bevádolt butorkereskedők. Schönwald Márton és Schönwald József fővárosi butorkereskedők Doring James váczai-utczai ékszerész megbízásából 2800 koronáért üzleti berendezést készítettek. Doring a munkadíj egy részét lefizette, de 2000 koronával adós maradt s ennek megfizetését különféle ürügyek alatt huzni akarta. A két Schönwald azonban állított a szítán s 1902. november 18-án három segédrel és a háziszolgáikkal beállították Doring üzletébe s azt az alternatívát állították a távollevő ékszerész üzletvezetője elé: vagy kifizeti nyomban a 2000 koronát, vagy pedig elviszik az általuk készített üzleti berendezési tárgyakat. Az üzletvezető erőlyesen tiltakozott az elszállítás ellen s hogy ezt megakadályozza, kénytelen volt rendőri asszisztenciát igénybe venni. Zsarolás kísérletének vétségével vádolva került ma a két Schönwald a vádlottak padjára. A tárgyaláson a vádlottak elmondták, hogy Doring maga volt az, aki egyik ürüggyel a fizetés alóli kibuvó gyanánt azt kívánta tőlük, hogy javítsák át a berendezést, akkor majd fizetni fog. Ők ezért jelentek meg az üzletben, hogy a berendezési tárgyakat átalkítsák. Miután ezen védekezésüket a vád megzafoltni nem tudta, a bíróság a két Schönwaldot felmentette a vád alól.

DR. HÖNIGIZSÓ

Elektrotherapiai és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás.

Budapest, IV. Károly-körut 24. sz. I. em. Lift.

Ügygytényezők:	Főbb javallatok:
Elektromágneses gyógyítás.	Általános idegesség (neurasthenia, hysteria.)
Röntgen sugarakkal való kezelés.	Ideggyengeségi állapotok. Almatlanság.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).	Hűdés (Paralysis). Idegfájdalmak, zsábkák, (Neuralgiák, Ischias). Szívbetegségek.
Kék fényvel való kezelés.	Köszvény és csusz (Rheuma, huygysavas lerakódások, izületi és csontbajok).
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).	Székrekedés.
Villamos fényfürdők.	Anyagcserebajok. (Elinzás Bőrbajok. Bőrvizketeg Hajbetegségek (Hajhullás kopaszság).
Villamos massage (Vibratio).	Aranyeres csomók.
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.	
Villamos vízfürdők.	
Szénsavas fürdők.	
— Rendelés d. c. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig. —	
Közelés egész napon át. — Kívánatra prospekt	

KÖZGAZDASÁG.

A vámháboru hatása Szerbiában.

Budapest, december 6.

A magyar és osztrák kormányoknak Szerbiával közel két év óta folytatott kereskedelmi szerződéses tárgyalásai során az európai sajtóban nem egyszer adtak okot téves következtetésekre. A szerb állathatárzárnak Szerbiára nehezdedő súlyos veszteségeit lehet azonban csak a gazdasági mérleg serpenyőjébe dobni, mert egyébként — legalább ezideig — a szerb közgazdasági helyzet megrendüléséről beszélni nem lehet. Az előző néhány év pénzügyi helyzetének megszilárdulása, a szerb törvényhozás komoly törekvése, a közgazdasági élet viszonyainak nagyarányú szabályozása, mely egy komoly kormányprogrammal csucosodott ki már az 1906. év elején: a két éves vámháboru okozta bizonytalanságot Szerbiában nagyban ellensúlyozta. Mindazonáltal a közgazdasági helyzet Szerbiában még sem oly megnyugtató és kecsegtető a jövőre nézve, mint amilyennek a szerb hivatalos sajtó, továbbá kereskedelmi és pénzügyi körök világáig kürtölni igyekeznek. Tíz év óta nem volt Szerbiának olyan termése, mint a múlt évben, mihez járult a százmillió kölcsön is, úgy, hogy Szerbiában eddig nem ismert méreteket öltött volna a kereskedelem, ha a vámháboru be nem következik.

A Magyarországgal és Ausztriával folytatott gazdasági harc, valamint annak föllismerése, hogy Szerbiára e hadi állapotból háramló károk csak növekedhetnek a közel jövőben, arra vezette a mértékadó köröket, hogy az országgráoríási földadatok várnak, melyeknek megoldásától függ az ország jövő sorsa.

A belgrádi cs. és kir. konzulátus múlt évi jelentése szerint ugyanis Szerbiának nagyobb méretű gazdasági politikát kell folytatnia, kereskedelmét és iparát ki kell fejlesztenie, mezőgazdaságát belterjessebbé tennie, tőkét teremtene, új erőket gyűjtenie, gazdasági törvényhozását modern alapokra helyezni és mindenekelőtt a szomszédos Magyarországhoz és Ausztriához való viszonyát méltányos megegyezés utján rendeznie kell. Szerencsének mondható az, hogy ezen munkálatok már fogatba vétettek, mint-hogy a gazdasági viszonyok a múlt évben a világhatalom kedvező konjunkturájának hatása alatt ugyancsak kedvezően alakultak és így a bekövetkezendő károktól való aggodalmak alig tettek hatást.

Szerbiának a lefolyt évben oly termése volt, mint azelőtt soha; az iparvállalatok teljesítő képességük teljes mértékig el voltak látva munkával, a vasutak és hajózási vállalatok szállítóeszközeiket nyereséggel használhatták ki. A szerb gazdasági élet ezen jelenségei, kapcsolatban az ország összes termékei világpiaczi árának emelkedő irányzatával, jellemzik a lefolyt évet.

A vagyonság növekedése nem csupán a fogyasztás fokozódásában, hanem a közélet emelésére és a közlekedési eszközök fejlesztésére fordított közpénzek összegének emelkedésében is megnyilvánul.

A gazdasági megerősödés kizárólag a mezőgazdaság helyzete javulásának kifolyása, minthogy a másodsorban számbajövő kereseti ág, az állattenyésztés, lényegesen kisebb jövedelmet hajtott. Az aratás fényes volt, jobb mint a lefolyt decennium hármely évében. A mezőgazdasági termelés összértéke meghaladja a 250 millió frankot. A kormány különben már a legközelebbi jövőben intézkedéseket fog tenni a mezőgazdaság további fejlesztésére.

Kétségtelen, hogy a kereskedelmi forgalom az 1906. évben, miként az egész világon, úgy Szerbiában is az eddig nem ismert mértéket öltött volna, ha a behozatalt és a kivitelt a szerződés nélküli állapot meg nem hénította volna. Ezen korlátozó körülmény dacára a kivitel nem volt kisebb, mint az élelmi forgalmu 1905. évben és a behozatal csak némi csökkenést mutat fel az előző évvel szemben.

A törvényhozás körében komoly törekvés indult meg a gazdasági élet szociális viszonyainak nagyarányu szabályozására; a szerb kormány gazdasági programja erre nézve több tervet ölel fel, melyek kiterjednek:

1. Egy korszerű vásári törvény és ipartörvény alkotására;

2. közraktárak, elevátorok, kereskedelmi ügynökségek és egy kereskedelmi- és iparkamara létesítésére;

3. a terménytőzsde és a kereskedelmi oktatás újjászervezésére és

4. a vasuti hálózat fejlesztésére, hasznosított ipari engedélyek adására és az iparosztály érdekét szolgáló iparbank alapítására.

A szerb iparnak soha sem volt több oka a megelégedettségre, mint a lefolyt évben. Az állam ugyan csak bőkezűen osztogatta a kedvezményeket, minnek folytán 9 új gyár jött létre, köztük 2 új gyapjúfonógyár, egy kender- és egy lenfonó-gyár, egy cukorgyár, egy hőerőszótelep és egy kötszergyár.

Emellett a szerb autonóm vámtarifa magas védvámjai az egyébként szerény méretek között mozgó szerb ipart oly mértékben támogatták, mint azelőtt soha. Ennek fő oka nagyszámu kérvény érkezett be a minisztertanácshoz iparvállalatok engedélyezése iránt, amelyek még szabályszerű elintézésre várnak.

A közlekedésügy a lefolyt évben hasonlóképen javulást mutat fel úgy az építkezés, mint az új felszerelés tekintetében. Új vasuti vonalak építése indult meg és a jármű álladéka, figyelemmel a mind érezhetőbbé váló vasuti kocsihiányra, megnagyobbított. A vasutépítések folytatására számos terv van; ezek legnagyobb része azon törekvéssel áll kapcsolatban, hogy a közlekedésnek a monarchia szomszédsága folytán előálló megrekedését megszüntessék és akár a Földközi-, akár a Fekete-tenger felé a kivitel részére utat nyerjenek.

Különös figyelmet fordítottak úgy a viziutakra, mint főleg a hajózásra. A román hajózási társasággal és egy francia tengerhajózási vállalattal egy külön megállapodást létesítettek, szerb áruk az Alsó-Dunára és onnan tengeri úton a Földközi-tenger kikötőibe leendő elszállításának biztosítására.

Az állami pénzügyi helyzet általában, a gazdasági viszonyok kedvező alakulása folytán, kielégítő volt. A pénzügyminiszter megszakítás nélkül eleget tudott tenni az állandóan fokozódó igényeknek, sőt jelentékeny összegeket volt képes a gazdasági élet különböző ágainak támogatására fordítani. Egy 95,000,000 frankos kölcsön felvétele segítségével, azonkívül sikerült a hadseregnek régen áhított újonnan való felfegyverzésére és a mellőzhetlenül szükséges vasuti vonalak kiépítésére szükséges összegeket előteremtenie, igaz, hogy ezáltal a szerb államadósság 552,000,000 frankra emelkedett. Így most az államadóssági járuléka 23,641,190 frankról 28,441,190 frankra emelkedett.

Az 1907. évi költségvetés kiadási idősszege 90,467,000 frank, melylyel szemben 90,517,000 frank

bevételek irányoztak elő. Ezen magasabb kiadási előirányzat jogosultságát a pénzügyminiszter az állami bevételek, különösen az egyedárúságok bevételeinek állandó növekvésével igazolja, mely utóbbiak tiszta jövedelme a 14 millió frankot meghaladja. Az új kereskedelmi szerződések érvényessége alatt a vámbevételek is jóval nagyobbak lesznek, úgy, hogy az adóbevételeknél mutatkozó stagnálás aggodalmat nem okozhat, még pedig annyival kevésbé, mert a mezőgazdasági termelés érdekében folyamatba tett intézkedések az adóbevételeket is előreláthatólag fokozni fogják.

A szerb közgazdaság összképe a gazdasági élet minden ágazatában haladást mutat és arról tanuskodik, hogy Szerbia most már a felúton megállani nem fog, minthogy a gazdasági fejlődés számos félreismerhetlen jelét árulja el.

Az Osztrák-Magyar Bank és az üzletvilág. Több lapársunk ma azzal a hírrel áll elő, hogy kereskedői körökben feltűntetést keltett a jegybank egyik magyar fiókjának egy vidéki kereskedőhöz intézett levele, melyben arról értesíti a kereskedőt a bank, hogy az általa kibocsátott váltók elfogadótól, amennyiben egészen nem tudják beváltani a váltót, elfogad részlettelőrlését és a tartozás hátralevő részét új váltóval prolóngálja, a régi váltót nem óvatolja, hanem visszadja a kiállítónak. Az Osztrák-Magyar Bank — írják — eddig nem szokott váltókat prolóngálni s ezzel a kezdeményezéssel követendő példát mutat a többi bankoknak. Ez a hír valószínűleg tévedésen alapul, mert amint a fentiekben is említve van — a jegybank tényleg nem szokott prolóngálni és tudomásunk szerint ettől az elvtől ma sem tér el. Még új benyújtással sem lehet a lejárt váltót akár egészen vagy részben klegyenliteni, mert a váltófedezés és új benyújtás a banknál teljesen külön dolog. Minden váltólejáratot készpénzben követel be a bank és még a giró-számla terhére is csak úgy lehet váltókat beváltani, ha a váltóknak a giró-számla terhére való telepítésére, illetve honorálására vonatkozólag külön megállapodás létesül a bank és a fél között. Részlettelésztés egyáltalán nem divik a jegybanknál, még kevésbé a más bankoknál szokás készpénz nélkül, egyszerűen új váltóval való prolóngáció.

Fizetéseképtelenségek. A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetéseképtelenségeket közli: Gruder Henrik kereskedő Gyöngyös, Gyárfás József kereskedő Nagykároly, Eckstein P. kereskedő Nagybecskerek, Spitzer Ignác kereskedő Piume (csőd).

Tölténydoboz-szállítás. A honvédség részére évenként szükséges 700,000 darab 88. mintájú tölténydoboz szállításának 1908. január 1-től 1910. december 31-ig terjedő 3 év tartamára szerződésileg leendő biztosítása céljából versenytárgyalás tartatik. Ezen cikkeknek 80%-a a csepeli, 20%-a pedig a pozsonyi lőszergyárba szállítandó. A szabályszerűen kiállított, zárt levelekben elhelyezett ajánlatok — 5% bánatpénz letétele mellett — közvetlenül a m. kir. honvéd központi fegyvergyár parancsnokságához (Budapest, Úllői-ut honvéd gyalogsági laktanya) 1908. január 3-án délelőtt 10 óráig nyújtandók be.

Az új szövetségi törvény ismertetése. Az Országos Iparegyesület összes szakosztályainak hétfőn, december 9-én, délután 6 órakor az egyesület helyiségében (VI. ker., Gróf Zichy Jenő-utca 4. sz. I. emelet) tartandó ülésén Vikár Béla az új szövetségi törvényről előadást tart.

Gróf Szápary Pál az omnibusz-társaság igazgatója. A Székesvárosi Közlekedési Vállalat részvénytársaság legutóbbi igazgatósági ülésén gróf Szápary Pált beválasztotta az igazgatóságba. Az új igazgatósági tagnak ebbeli minőségét és cégjegyzési jogosultságát — mint értesülünk — a cégbiróság már tudomásul is vette.

Marharakodó állomás engedélyezése. Horvát-Szlavon- és Dalmátországek bánjának legutóbbi hirdetménye szerint, a m. kir. államvasutak kezelése

alatt álló, Dráva—Száva vidéki h. é. vasut Eszék Strizivojna—Vrpolje vonalán fekvő Cegin vasutállomás marharakodó állomásul engedélyeztetett.

Az Utipodgyász Biztosító személyi ügyei. Emelítettük, hogy az Európai Utipodgyász Biztosító R.-T., Engel Miksa, az igazgatóság tagja személyében új vezérigazgatót kapott. Most arról értesülünk, hogy Bánfi Oszkár, aki eddig a vezérigazgató mellett mint ügyvezető igazgató működött a társaságnál, legközelebb megváltik állásától.

Államsegély egy székely községnek. A földművelésügyi miniszter a Kaál községi (Maros-Torda-m.) vizrendészeti munkálatok költségeire a székelyföldi miniszteri kirendeltség föltérlesztésére újabban további 2400 korona államsegélyt engedélyezett, s így a múlt évben már engedélyezett 2500 korona állami segélylyel együtt a község a földművelésügyi tárca részéről a műszaki munkálatok tervezésén kívül 4900 korona államsegélyben részesült.

Személyi változások a német pénzügyvilágban.

Már hosszabb idő óta jönnek hírek Németországból, melyek a német pénzügyvilág vezető egyéniségei körében beálló változásokról tudnak. A Koch bankelnök távozásáról szóló hírek még mindig tartják magukat, most azonban már Rheinbaben porosz pénzügyminiszter és német birodalmi kincstári államtitkár távozásáról is beszélnek, sőt az is hirtül, hogy Dernburg, ki még csak nem is olyan hosszú idő óta viseli a gyarmatügyi államtitkári címet, szintén lemondott állásáról. Rheinbaben utódjául Mendelssohn-Bartholdy emlegették, kit az elmúlt hetekben már mint Koch bankelnök utódját is emlegették. Más részről Witting-et, a Nationalbank für Deutschland igazgatóját emlegetik Rheinbaben helyére. Koch lemondásáról még mindig sokat beszélnek pénzügyi körökben s a hante-finance körökben van egy párt, mely elégedetlen a mostani bankpolitikával s ez okból erősen dolgozik azon, hogy a bankelnököt elejtsék.

Kézbesíthetetlen áruk árverése. A Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság igazgatója közli, hogy a Margithid feletti budapesti ügynökségénél (balpart, újpesti rakpart) december 18-án reggel 8 órakor különféle számfeltes és kézbesíthetetlen árukat fog készpénzfizetés mellett az üzletszabályzat 70. §-a értelmében elárverezni és hogy a venni szándékozók az árverésre meghívja.

A tőzsdépalota fölavatása. Több ízben foglalkoztunk már azzal a furcsa dologgal, hogy az új tőzsdépalotát még mindig nem avatták föl. Már több mint két esztendő múlt el azóta, hogy a Mária Valéria-utcai házból átköltözött a börze az új palotába és eleinte — koncedáljuk, hogy arra ok volt, amint azt több ízben kifejtettük — nem mehetett végbe ez az ünnepség. Később már nagyon is itt lett volna az ideje a fölavatásnak, de érthetetlen huza-vona folytán még mind eddig nem történt több, mint hogy a márványtáblákat, melyeken egy csomó miniszterelnök és tőzsdetanácsos neve szerepel, elhelyezték az előcsarnokban. Eleinte októberre tervezték a fölavatást, később novemberre, majd decemberre prolóngálták ezt az aktust. Nemrégiben az a hír terjedt el, hogy tavasszal fogják ünnepélyesen fölavatni a tőzsdét, tehát tovább prolóngálták ezt az időpontot. Mindezekből arra lehet következtetni, hogy — amint azt már a múlt alkalommal említettük, mikor e tárgyról szólottunk — ama bizonyos kitüntetések miatt késik a tőzsdé fölavatása. A tőzsdén ugyanis már rég óta határozottan beszélnek, hogy az építési bizottság tagjait a fölavatás alkalmából magas kitüntetésben részesítik, de e kitüntetések elintézése még késik. Ily beállításban pedig igen furcsán fest ez a huza-vona s azt kell hinni, hogy az illetékesek a saját érdekeiket alárendelik a tőzsdéi intézmény érdekeinek, mert a tőzsdének határozottan káros ez a halasztás, már csak azért is, mert az egész intézmény negligálását jelenti és a tőzsdetagok határozottan sérelmet látnak a fölavatás elhúzódásában. Másrészt azt emlegetik a tőzsdén, hogy a tőzsdetanács a király megjelenését akarja kivinni s ez okból várnak a fölavatással. Ez

WIKUS

CHOCOLADE
BUDAPEST

WIKUS TÁTRA
FEJCSOKOLÁDE
WIKUS
CACAOBORS

a fáradság azonban, azt hisszük, hiábavaló, mert a felség nem igen szokta tekintetbe venni az ilyen kívánságokat, sőt még egy főherceget is aligha üdvözölhetünk majd körünkben ez alkalommal, dacára, hogy van az udvarnál egy, aki — amint az események igazolták — nem igen idegenkedik a tőzsdétől. Az udvar képviseltetésére tehát hiába várunk, azért legcélszerűbb lesz a tőzsdét, már csak azért is, hogy a tőzsdetagozók különféle kommentálásának elejét vegyék, s sürögősen fölavatni. Így kívánja ezt a tőzsdének, nemkülönben az egész magyar kereskedővilágnak az érdeke, mert az ellenkezőből, mindezek teljes negligálására lehet következtetni. Vagy talán csak nem akarnak az illetékesek addig várni a fölavatással, míg az új palotát már nem is illetheti meg majd ez a jelző?

A forgalom beszüntetése a kassa—oderbergi vasut miatt. A m. kir. államvasutak igazgatósága közli, hogy a kassa—oderbergi-vasuton beállott elegy-torlódás és az elegynek, nevezett vasut részéről való elégtelen átvétele miatt Zsolnán át a cs. kir. szab. kassa—oderbergi vasutra és azon túl rendelt kocsiakománya teherárak felvételét élő és romlandó kivételével a hó 7-től kezdve további intézkedésig beszünteti. Mihelyt a kassa—oderbergi vasut a feltartóztatott elegyet átvette, a korlátozást azonnal meg fogja a Máv. szüntetni.

Uj faipari részvénytársaság. Megirtuk annak idején, hogy Debreczenben új faipari vállalat van alakulóban, melynek célja: egy favágóval összekötött fűtőanyag-raktárt létesíteni, e végből szénét és kész tüzfát nagyban beszerezni, esetleg alkalmas erdővételek által tüzfát termelni, az erdőgazdaság útján termelt faanyagok különböző ipari feldolgozása s általában a fatermeléssel, fatermeléssel járó mindennemű üzletek kötése. Ez a társaság megalakult Debreczeni Faipari Részvénytársaság cég alatt 200.000 koronával. Az alapítók által kinevezett első igazgatóság tagjai: Kardos László, Békessy László, Vinnay Géza, Csóka Sámuel, Gyórfy Aladár, Sámy Béla, Simon Mihály, Török Gábor és Szabó Lajos, kiknek ebbeli minőségét és cégjegyzési jogosultságát most a cégbíró is tudomásul vette.

A „Közgazdasági Értesítő“ című hetilapnak, amely a kereskedelemügyi m. kir. miniszter kiadásában jelenik meg, ma jelent meg a 49-ik december 5-iki száma, közel 100 oldal, a magyar iparos- és kereskedővilágot közelről érdeklő tartalommal. Az Értesítőben a magyar külkereskedelmet érdeklő számos közlemény van s ezenkívül tartalmazza a kölni, drezdai, genouai, palermói, jassyi, janinai, moszkvai, tuniszi stb. konzulátusok havi jelentéseit is. Az Értesítő a m. kir. kereskedelmi muzeumi igazgatóságánál (Budapest, V., Akadémia-utca 3.) rendelhető meg; előfizetési ára egy évre 20 korona, félévre 10 korona. Mutatványszám ingyen.

A cukoradó leszállítása és a magyar kereskedelmi körök. Mai számunk külföldi rovatában is megemlékeztünk arról, hogy Korytowski osztrák pénzügyminiszter javaslatot terjesztett a kormány és törvényhozás elé a cukoradó leszállítása ügyében. A javaslat szerint a kormány három részletben tervezte a cukoradó leszállítását és pedig 1908. szeptember elsejétől hat koronával s 1917-ig még két ízben három-három koronával szállítanák le a cukoradót. Korytowski törvényjavaslata nagy riadalmat keltett ma magyar kereskedelmi körökben is. Így Spiegel Szigfried, a soproni kereskedelmi és iparkamara elnöke, a kamara legközelebbi teljes ülésén indítványozni fogja, hogy a kamara kéri fel a kormányt, terjesztesse a parlament elé a cukoradó leszállításáról az osztrák kormány javaslatának megfelelő törvényjavaslatot, mert különben nagymennyiségű cukor özönlenék be hozzánk Ausztriából.

Az Országos Iparegyesületből. Az Országos Iparegyesület acetylén-ipari szakosztálya most tartotta meg első teljes ülését Pfeiffer Ignác műegyetemi tanár elnöke alatt. Az elnöki megnyitót és az új tagok felvétele után foglalkozott a szakosztály azokkal a visszaélésekkel, amelyek az utóbbi időben nagyon gyakoriak és az acetylén-ipar érdekeinek súlyos sérelmével egyúttal a laikus közönség megtévesztésére is alkalmasak.

A zsámbéki állami szőlőművelés-tanfolyam. A zsámbéki állami szőlőművelés-képző szőlőművelésnek a szőlőművelésben és pinczekezelésben való gyakorlati kiképzésére pályázatot hirdetnek. Fölveszik az ép, egészséges, külső munkára alkalmas testalkattal bíró tizenhat évet betöltött, erkölcsi életben kitágastalan földműveseket. Születési bizonyítvánnyal felszerelt kérvényeket a budapesti m. kir. szőlészeti és borászati kerületi felügyelőhöz Budapesten, VIII., Murányi-utca 61. szám, december 31-ig kell benyújtani.

A lesoványodást

meggátolja, a testet, a gyermek husát egészségessé, erőssé fejleszti a SCOTT-féle Emulsió. Ez a szer a legjobb gyógyító- és erősítő táplálék gyermekek részére és az Ön gyermekét is meggyógyítja, mint ahogy

sok ezer gyermek meggyógyult

Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer vedjegyjét — a halászt — kérjük figyelmeztetni.

ez a szer használata által. A gyermekeknek életkedvet kölcsönöz. Ha betegeskedik a gyermek, úgy azonnal adjanak neki

SCOTT-fél Emulsiót. Minden üvegben egyenlő, finom hatásos alkatrészekből összeállított SCOTT Emulsió van, mindig egyenlő, a tudományos világ előtt elismert adagokban.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fill. Kapható minden gyógyszerárban.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE Gabonatózsdé.

Amerikából valamivel drágább kurzusok még jobban fejlesztették a nálunk uralkodó hausse-áramlatot és a határidőpiacon az összes árfolyamok ismét emelkedtek. A spekuláció, nem törődve az amugy is magas árakkal folytonos vásárlásaival egyre emeli az árakat, mert még lényegesen magasabb árakat vár. Hogy nem fogja-e nagy csalódás e merész operációkat követni, azt a közel jövő fogja megmutatni. Piacunk komoly és számottevő elemei egyelőre távol tartják magukat az üzletől. A készáru piacon forgalomba került 8000 métermázsa 20 fillérrrel magasabb árakat ért el.

A mezőgazdasági helyzet.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tudósítói jelentik december 5-iki kelettel:

Arad. Az időjárás ismét állandóan száraz jellegűtől pár éjjel erős fagy is volt, most azonban ismét enyhébbre fordult az idő. Az elvetett mag részben csirában van, részben még ki nem csirázott. Zöld vetést egyáltalában nem látni sehol sem.

Baja. Az időjárás nedves és enyhe, néha gyenge éjjeli fagyok. A vetések nagyobb része kikelt, a hátramaradt mezei munka mind bevégezett. Debreczen. Időjárás száraz, derült, kissé enyhére vált.

Győr. Az időjárás kedvező, enyhe és nedves, felváltva gyenge fagyokkal. A vetések kielégítő, főleg a késekre van az időjárás jó hatással.

Losonc. Az időjárás nappal enyhe, éjjel azonban fagy.

Léva. Az időjárás borus, hűvös és nedves, az őszi vetésekre igen jó, a tavaszi vetés alá a szántást igen megkönnyíti. Az elmaradt mezei munkát még mindenütt folytatják.

Miskolc. Az időjárás nappal enyhébb, nyirkos, éjjel hűvös fagy. A korai vetés között alig van szép, ritka, foltos és fejletlen, de a késői vetés többnyire jó, sőt sok szép zöld is van.

Nagykanizsa. Az időjárásban semmi változás, minden mezei munkát el lehet végezni, a vetések kielégítő.

Nagyszentmiklós. Az időjárás a vetésekre hasznos, remélhető, hogy a vetések megerősödve mennek át a télbe, ámbár esőre mindig szükségünk van, mert a föld kökeménységű. Egy erősebb fagyunk volt, mely idáig még éppen nem ártott.

Nagybecskerek. A legutóbbi napok enyhe, esős időjárása tagadhatlanul jó hatással volt a vetésekre, mindazonáltal a gazdák nincsenek megelégedve az őszielével, mert nem keltek ki egyenletesen s attól tartanak, hogy a beállható fagy a hótakaró híján nagy károkat idézhet elő a zsenge vetésekben.

Nyiregyháza. A vetések fejlődése megakadt, állandóan száraz és kevésbé hideg idő van. Csapadék e héten nem volt.

Nyitra. Az időjárás hideg, gyakran esik és közbe havazik, de a hó már esés közben elolvad. Az őszi és a nedves időjárás következtében javultak. Esőre még szükség van, mivel a földnek csak a felső rétege van átázva.

Pancsova. Az őszi vetés az eddigi enyhe, nedves időjárás következtében legtöbbször kikelt. Csak erős fagy ne álljon be, még minden jóra fordulhat.

Szatmár. Az időjárás fagyos hidegre változott s így a még egyre folyó őszi munkákat meg kellett szüntetni. A kikelt vetés általában gyenge, tehát rosszul megy a télnek, a legutóbbi vetések pedig, amelyek csirában vannak, a tulnedves földben megfagytak.

Szombathely. A hirtelen téli időjárás a mezei munkálatoknak véget vetett. Az őszi kedvező időjárás mellett a vetési munkálatokat a legtöbb gazda el tudta végezni s ha nem is sok, de az időközben hullott csapadék annyi nedvességet szolgáltatott, hogy az elvetett mag jól kikelt, a vetések és különösen a rozs szépen fejlődtek és bizony nem egy helyen annyira buja a rozsvetés, hogy erősebb hótakaró alatt könnyen kipálik. Az állategészségügy, kielégítő, rovarok és egyéb élősdiek által okozott kár eddig nem észlelhető.

Szolnok. A november havi időjárás az őszi vetésekre kedvező volt. A hosszú szárazság után a hó közepén és második felében beállott esők s melegek napok következtében a mag csirába indult s amennyiben száraz hidegek nem következnek be, a terméskültségek mindenesetre javulni fognak. Nagy kedvező télnek és tavaszknak kell azonban lenni, hogy az elmulasztott helyreépítésségek, mert a várhatóan még zöld vetés nincs. A nagyon korai vetések kivételével, ahol a mag kicsirázott, de a szárazság következtében a csira elszáradt, az elvetett magokban nagyobb hiba nincs. Az őszi takarmányfélékhez reményünk nincs. Terményárak állandóan magasak, a szarvasmarhákról nagyon leszálltak.

Temesvár. Két napi fagy után enyhe idő állt be, most esik. A vetések változatlanok, a mag még nem kelt ki.

Versecz. Az időjárás kedvező, csak esőre volna szükség.

Zenta. Éjjel fagyok vannak, buza 80%-a nem kelt ki.

Zalaegerszeg. Időjárás borus, hűvös, fagygyal váltakozó. A takarmányhiány erősen érzétteti hatását.

Állományok:

Buza. Tiszavidéki: 200 mm. 78 kg. 26.60 korona, 300 mm. 77.5 kg. 26.30 korona, 100 mm. 77 kg. 26.40 korona, 400 mm. 77 kg. 26.35 korona, 1000 mm. 77 kg. 26.30 korona, 350 mm. 77 kg. 26.30 korona, 100 mm. 76 kg. 25.50 korona (felső), 1000 mm. 76 kg. 26.25 korona.

Pestvidéki: 200 mm. 78.5 kg. 25.40 korona, 400 mm. 77 kg. 26.10 korona, 100 mm. 77 kg. 26.10 korona, 400 mm. 77 kg. 26 korona, 500 mm. 76 kg. 25.90 korona, 200 mm. 76 kg. 25.60 korona, 100 mm. 75 kg. 24.70 korona.

Fehérmegyei: 200 mm. 77 kg. 26 korona. Bácskai: 1945 mm. 73 kg. 23.60 korona. Tolnai: 300 mm. 77 kg. 26.10 korona.

Rozs: 100 mm. 24.65 korona (3 hó), 1000 mm. 24.50 korona (3 hó), 100 mm. 23.80 korona, 100 mm. 23.70 korona, 100 mm. 23.60 korona, 200 mm. 23.60 korona, mind kpl., par.

Zab: 100 mm. 17.30 korona, kpl. Az árak 100 kg.-kint koronákban értendők.

Budaapesti gabonaforgalom.

1907. december 4-től december 5-ig.

	Erkezett:	Elszállított:
Buza	8295	356
Rozs	1796	403
Arpa	2708	100
Zab	459	—
Tengeri	517	—
Liszi	238	17618
Korpa	—	3082

A határidőpiacon költetett:

Állományok:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):
Buza 1908. áprilisra 13.24, 13.30, 13.26, 13.28.
Buza 1908. októberre 11.44, 11.47, 11.41, 11.44.
Rozs 1908. áprilisra 12.47, 12.46, 12.48, 12.45.
Rozs 1908. októberre 10.40, 10.41, 10.36.
Zab 1908. áprilisra 8.64, 8.66.
Tengeri 1908. májusra 7.63, 7.62.

1 óra 30 perczkor zárúnak:

áprilisi buza	13.28 — 13.29
októberi buza	11.44 — 11.45
áprilisi rozs	12.46 — 12.47
októberi rozs	10.37 — 10.38
áprilisi zab	8.65 — 8.66
májusi tengeri	7.60 — 7.61

Délutáni forgalom.

Délután élénkebb forgalomra az árak emelkedtek.

4 óra 30 perczkor zárúnak:

Buza 1908. áprilisra	— — — — — 13.31 — 13.32
Buza új októberi	— — — — — 11.46 — 11.47
Rozs 1908. áprilisra	— — — — — 12.42 — 12.43
Rozs új októberi	— — — — — 10.42 — 10.43
Zab 1908. áprilisra	— — — — — 8.66 — 8.67
Tengeri 1908. májusra	— — — — — 7.60 — 7.61

SZÍNHÁZAK

Szombaton. 1907 december 7 én
Nemzeti színház Nepszínház-Vígopera

A forradalmár.

Társadalmi színmű 4 felvonásban. Irta: Pakots József.
Személyek:
Gimoth Bertalan Gál Szacsayné
Gimothné Szacsayné
Klára, unokahuga Márkus E.
Sékuti Sándor Adam Odry
Szentannay A. háro Nádai B.
Szentannayné V. Molnár R.
Borbély hadnagy Nádai B.
Gyuri, inas Rózsahegyi
Baróthy Mihály
Kezdeté fél 8 órakor

M. Kir. Operaház

A hugonották.

Nagy opera, 4 felvonásban. Szövegíró: Irtó Scribe, fordította Nádaskay Lajos.
Személyek:
Valois Margit Sándor E.
Valentine Krammer
Urban apród Payer
De Naugis Raul Lunardi
Marsel Földes
Rami Bris gróf Szomero
De Novers gróf Beck
Murevert Mihály
Tavannes Pichler
Ihor Hegedüs
Kezdeté 7 órakor

Várszínház

Zárva

A bálkirálynő.

Operett 2 felvonásban, szövegíró: Irtó Hicks Hamilton, zeneíró: Paylor, zenejét szerző: Ecelino Bakot és Hainoa Herbert. Fordította: Heitai Jenő.
Személyek:
St. Jermyns herceg Pázmán
Sir Johan Crystal Nagy
Angela Küry K.
Lonoría Szentgyörgyi
Hophia Szilágyi I.
Sord Dandrea Virág
Gibson Dobi
Kezdeté 8 órakor

Magyar színház

GRETCHEN.

Tréfa 3 felvonásban. Irta: Dawis és Lipschütz, fordította Hejő Sándor.
Személyek:
Von der Plein gróf Lőrinc I.
Dr. Schwegelmann Forrá R.
Moskó P. Tarnoki G.
Boinago Tarnay
Mili Hájós M.
Tilda Harmos I.
Gréta Gloom Mészáros G.
Francziska Kacsóh F.
Ó tetsző Csontos
Von Strehle Héthy
Emma Németh I.
Bis, polgármester Baross
Tobisch Körmenyi
Nieman Ratkay
Kezdeté fél 8 órakor

Surányi szalonczukorka

legfinomabb minőségben
1 kg. 4 K., 2 kg. 7 K., 4 kg. 12 K.
utánvétel mellett bérmentve.
Finom friss teasütemény is kapható
Surányi cukorkagyár
Nagy-Surány, Nyitramegye.

Ha brilliant függőt

gyűrűt vagy más ékszereket akar jutányos árbau vásárolni, keresse fel bizalommal
BLATT HENRIK ékszerüzletét
BUDAPEST, József-körut 59.

SCHMIDT M
szőgyártó, nyerges és bőrdobos
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 22. sz.
Ajánlja saját gyártmányú kocsizó- és lovasgöngyöket, szerszámait. Mindennemű utazó és kőzi bőröndök, póráz, szivar, cigaretták stb. árcsúli. - Árjegyzék bérmentve.

Nagy karcsonyi vásár
Szövet blons fűt 1-20-tól kezdve
Bársony flanel blons torint 2.25.
Selyem blons fűt 3.50-tól kezdve
a legfinomabb kivitelig.
Csipke blons fűt 6.50, 7.50, 9. -
foltos szövet méterek után is készülnék
Redlich J. Lipót, Bpest,
Andrássy-ut 58. és Andrássy-ut 50.
Odegon sarok.
Úri és női divat áruházában
Ugyanott csipkék, fűszelők és szövetek
mélter: a'áma is kaphatók.

»Hermes« levélrendezők,
»Hermes« számlarendezők,
»Hermes« gyorstűzők,
»Hermes« iratgyűjtők,
»Hermes« iratdobozok
minden jobb papírzületben kaphatók, hol nem,
ugy kérem közvetlenül hozzám fordulni.
Kertész M.
Irodai cikkek, különlegességek gyára.
BUDAPEST, VII., Hársfa-utca 12.
(saját házban), Telefon 27-43.
Képes árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve.

Nagy élvezetet nyújt a
»Világpanoráma«
Budapest, IV., Városház-tér 4. (Piaristák épületében. Jövő héten:
Niagara vízeseék, »Buffalo és panamerikai kiállítás.« Minden héten
új műsor. Nyitva reggel 9 óratól este 9 óráig. Belépti-díj 40 fillér,
tanulóknak 20 fillér.

Selyem Fűggöny Smyrna Vászón
és szövet u- égytarító és és Axminster és
donságok. paplan. szőnyegek. asztalneműk
Olcsó választék. Olcsó árak.
Rosenberg és Quitt
VII., Király-utca 32. szám.
Árjegyzék 1695.

HÁZTARTÁS
Kürthy Emilné lapja, a magyar gazdasszonyok néli
különböztetett közlönye 1908. januárban kezdi meg XIV
évtolyamat Mintegy 100 rovata a külső és belső háztartá
minden ágára kiterjed. Eventent ezernél több konyhabeszé
Előfizetési ára:
Negyedévre 3 kor. Félévre 6 kor. 1 évre 12 kor
Kiadóhivatal:
Budapest, VIII., József-körut 31/E
Tessék mutatványszámot kérni.

FŐVÁROSI ORFEUM
WALDMANN IMRE igazgató. VI., Nagymező-u. 17

Ma
Ruth St. Denis
a világhírű táncművésznő
és a rendkívüli kacagató, nagyszerű új műsor.
A páholyok és zenekari helyek árál mérsékeltten
fel vannak emelve.
Az előadás 8 órakor kezdődik.
Jegyelővétel a nappali pénztárnál 10-11-g és d. u. 3-6-g.
A tállkörtben reggeli 5 óráig VÖRÖS ELEK cigányzene-
kara hangversenyez.

TATRA-MULATO
VII., KIRÁLY-UTCA 77.
A főváros legszébb családi mulatója
1907. december hó 1-től kezdve
Teljesen új szenzációs monstre műsor.
Minden szám egy attrakció! Minden szám egy attrakció!
Különösen kiemelendők:
Bauer György actualis humorista és cabaretista
Les LATOURE's opera-parodisták
Robndorf Lola cabaret-diva a berlini „Intim-színházból“
HABER ELZA, WILKENS RÓSA, FEHÉR OLGA, FRITZ VILMA, szobalány. - FERENCZI KAMILLA, baritonistánő. JOSE ROSEITY spányol táncosnő. - KÖVÁCS VILMA átváltozó szobalány.
Az előadás kezdete 8 órakor.

SZÉP, ÜDE LEÁNYOK,
BÁJOS ASSZONYOK
arcuk ékeségét az Azaleakrémetnek, a modern kozmetika
ezen csodaszereinek köszönjük, mely rapid távolítja el a szeplőt,
pattanást a az arc-nak természetes, bájos üdösséget kölcsönöz.
Ára 3 korona. Utánvétel szótállkörti fővárosi: Borbás Gyula
gyógyász, kozmetikai laboratoriuma, Mezőcsát.

HÁZASULANDÓK FIGYELMÉBE!
JEGYÜRÜK
HÁZAJÁNDÉK-
TÁRGYAK
A
LEGELŐNYÖSEBBEN
POLGÁR KÁLMÁN
ÉKSZERÉSZ-és MŰÖRÁS-
üzletében szerezhetik be.
BUDAPEST, Erzsébet-körut 29.
VIDÉKI MEGRENDELÉSEKRE KÜLÖNÖS GONDOT FORDÍTOK.
ÁRJEGYZÉK 20 00 RAJZZAL INGYEN és BÉRMENTVE.

HETI MŰSOR.

December	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Víg-színház	Király-Színház	Nepszínház (Víg-Opera)	Magyar Színház	Vár Színház	Uránia
8	Vasárnap d. u. este	Rosenkranz és Goldenstern A forradalmár	Tisztán és Zolde	Takarodó. Coullisset ur, Tisztá fűska	V. rázkeringő	A fá u rossza A bálkirálynő	Katiles Gretchen	Az élet komédiája A babona

SZINHÁZAK

Szombaton, 1907. december 7-én

Vígyszínház

Az ördög. Vígjáték 8 felv. Irtá Molnár... Hegedűs Varsányi Fenyvesi Gázi M. Czikra Hegedűsné Győző Szerényi

Urania színház

Az országos színművészeti akadémia színikolájának gyakorlati előadása. Kezdeté fél 8 órákor

Király színház

Varázskeringő. Operett 8 felvonásban. Irták Dörriemann és Jacobson... XIII. Joachim Némethi Lohár Helena Niki Gusztáv Friderika Franzi Vendolin miniszter Sigismund lakaj

'APOLLO'-SZINHÁZ

III. orosz дума megnyitása. Texas Tex. — Varázsgalma A csempész boszúja. Opium szivo alma. — Néma kis leány. — Kis cowboy. — Pityu mamája. (Eneklő kép.) Mi történik egy amerikai álarozshálon? (Szenzációs amerikai életkép.) Kezdeté 5 órákor.

MODERN SZINHÁZ KABARET

Andrássy-ut 69. A Ferenovárosi angyal Helai Jenő és Molnár Ferencz revüje zenéjét szerette Szirmai Albert. — Modern gyermek Szomaházy István bohósága. — A horvátok. Színpadi jelenet Disznótör a Lipótvárosban. Pesti életkép, Irtá Molnár Ferenc. 21 mulatságos kabaretzám. Fellépnek: Medyasza Vilma, Vörösi III, Podr Lili, Urai Mollá, Kökény Ilona, Grogus Margit, Karos, Ilona, Déli Blanka, Szűcs Nelli, Nyáral, Kardos, Kabók, Solyom, Szentimrei, Barsony.

HELVÉZIA KÁVÉHÁZ

Andrássy-ut 35. szám.

Minden este cigányzene.

Sár- és hoczipók, vadászmeny, lábszavó, járdalőr, geralsoruház és kocsialkarok FÖLDVÁRY IMRÉNÉL, Kossuth Lajos-utca 18. és Rákóczi-ut 7. Arlegyzék bérmentve.

LOVÁS GYULA

okleveles vívómester kitünően felszerelt torna- és vívóterme VI. ker., Nagymező-utca 28. szám, II. emelet. Olasz rendszerű kard- és törvívás. Egyesületeknek és nagyobb csoportoknak kedvezmény. Beiratás énéz nap

Nászajándékok

jubileuma dísz tárgyak, evőeszközök, műtári cikkek

részletfizetésre is kaphatók jutányos áron POLGÁR KÁLMÁN

műorás ékszertelepén Budapest, Erzsébet-körut 29. l. em. Arlegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

Ne vásároljunk külföldön!

A karácsonyi ragyogó éksége: olcsóbb és jobb, mint a külföldi utánzatok.

„Gloria angyalharangocská”

75 kr.

1895 t. e. 6. törv. vedve kizárólag Plökl és Haas-nál. Fényár közepéi ragyogva a karácsony közepétét hirdetik. Fényvel harangolja az egész karácsonyt. A 8 yeriya meigetői a lelső kerék forgásba jön s a róla lecsúszó patent kalapacok az szelharanghoz vedve egyszerre többféle, kel emes, tisztá szszhangot hallatnak így a fényár közepét ragyogva a sz n jászhoz vonuló nyúl csöngőre emlékeztetve a belülről elvadászó erejevel áhítatba ej bennünket és gyermekeinket. A kályhára állítva is különösen működik. A Plökl és Haas-féle „GLORIA ANGYALHARANGOCSKA” keragobozban, díszes kivitelben, használható utánzásal 75 kr. 8 drb 2 frt 05 kr. 4 drb 2 frt 85 kr. 6 drb 3.90 kr. 12 drb 7.25 kr.

Plökl és Haas sportüzletének karácsonyiadás időnyosztálya Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 13. szám. Ezerféle gyönyörű fadisz ujdonság, 12 drb egy dobozban 20, 25 és 30 kr. Gloria- és karácsonyi-gyertyák 50 drb 24 kr. stb. finomabb és díszített darabja 2 kr.

Két vegyész vélemény!

I. Bizonyítvány.

Ezennel bizonyítom, hogy az Erényi Béla budapesti gyógyszerész ur által forgalomba hozott DIANA sóborszeszt megvizsgáltam és megállapítottam, hogy az az egészségre ártalmas alkatrészeket nem tartalmaz. A vegyi összetétel szerint, vizsel higitva belsőleg és változatlan alakban külsőleg, a legjobb hatású gyógy sóborszesznek jelentem ki.

Budapest, 1907. márczius hó 12.

Dr. Telbisz János

kir. kereskedelmi törvénytészi hités vegyész.

II. Bizonyítvány.

Allított ezennel bizonyítom, hogy az Erényi Béla gyógyszerész ur, budapesti lakostól eredeti palackban bemutatott Diana-sóborszeszt megvizsgálva, azt kellemes illatú, ártalmatlan, éterikus teste kel kevert bor szesz sódlatnak találtam, amely kisebb mennyiségben (cseppekben) avagy vizsel higitva belső, továbbá változatlan alakban külső használatkor ártalmas vagy mérgező anyagokat nem tartalmaz, miért is egy belsőleg mint külsőleg alkalmazható sóborszesznek minősítendő és így mint háziszor, annak forgalombahozatala kifogás alá nem esik.

Budapest, 1907. III. 5.

Nyilvános vegykísérleti állomás

Dr. Neumann Zsigmond m. p.

kir. keresk. és váltótörvénytészi hités vegyész

Esténként

miért használják oly előszeretettel?

DIANA sóborszeszt

minden házban?

Aki egész nap dolgozik, jön-megy, kifáradt, testileg és szellemileg meg van erőtelve, annak okvetlen szükség, hogy lefekvéskor jól masszirozza be magát a

DIANA sóborszeszszel

Mert erősíti és edzi a testet. Mert erősíti és edzi a csontokat. Mert erősíti és edzi az inakat. Mert erősíti és edzi az ereket. Mert a bedörzsölés által a véredények mozgásba jönnek miáltal felrészül az egész szervezet. Mert a nyomott kedélyhangulatra nagyon kellomesen hat Mert az általános gyengeséget rögtön megszünteti. Mert a hágy masszirozása által a szkelet teljesen rendbe jön Mert bágyadság a homlok bedörzsölése által végképen elmúlik. Akik egész nap az asztal mellett ülnek, görnyednek, dolgoznak, olvasnak, irnak; rendszeren hátfájásuk van, ezeknek mozgíthatetlen egy jó bedörzsölés a valódi

DIANA sóborszeszszel

mely a fájdalmat már a masszirozás alatt szünteti meg

Egyedül készíti:

ERÉNYI BÉLA gyógyszerész

Budapest, Károly-körut 5.

(Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvétel mellett.)

Minden üvegnek plombálva kell lenni.

Table with 3 columns: Üveg típusa, Ár, Megjegyzés. Row 1: Egy üveg Diana sóborszeszt, 40 fillér. Row 2: Egy nagy üveg Diana sóborszeszt, 1. korona. Row 3: Egy legnagy. üveg Diana sóborszeszt, 2. korona.

Vigyázzon jól az utánzatokra, mert csak az a valódi, amely üvegen látható felülőn e két szó DIANA-SÓBORSZESZ.

FOLIES CAPRICE.

RÉVAY-UTCZA 18.

Igazgatók: LEITNER és KELETI. Rendező: ROTT SANDOR

Az előadás kezdete 9 órákor. Ma, 1/4 10 órákor: Leánynézőben.

Bohózat Irtá: Satyr. Rendező: Rott Sándor

1/4 11 órákor! Ujdonság! 1/4 12 órákor! „Kirándulás a szabadba”

(Ein Ausflug in's Freien) (Cabarets) előadja a Folies Caprice egész személyzete. Rendezték: Geiger Izó ügyviteli-mester és Rott Sándor

11 órákor Terbitsch Sándor új szolójával

Végül „Ländliche Unschuld”

Burlesk bohózat Irtá: Satyr. Rendező: Werner Mauo. Nappali pénztár 9—12-ig és délután 3—6 óráig. Az 1-ső emeleti Casino de Paris-ban minden este 1/2 12-től angol és francia különlegessége: fellépte

BUDAPESTI Cabaret Tere-körut 28.

(BONBONNIERE). Minden este 9-től 12-ig nagy előadás. A nagyszerű, teljesen új decemberi műsor. Kis színdarabok: László Fülöp műtermében. A pesti kávéház. Egy válópor-története. Színpadi tréfák: A szász esztiendős jóvédő mondó. A Valda Wagner zenérei. A modern házaspár Huszonöt új cabaretszám. Az édv katonája. Lovó a szanatoriumból. Montignoso-Björnson kiróti macsa. Jakob palirarka. Kossuth Ferencz komorvnyika. A teleplezett Hajdiberg. Az abba és a gróf. Aktuális tréfák, stb. Fellépnek: László Rózi, Nagy Endre, Ferenozsy Károly, Kepl Jolán, Balogh Bóka, Bihor Olga, M. Chabauty, Huzsár, Sáfó, Mahr, Gabányi, Kövály stb. Jegyok: BARD, Kossuth Lajos-utca és Andrássy-ut, Zipser-nél Andrássy-ut 4. és a Cabaret pénztáránál.

Varieté-Színház

ezelőtt: Nemzetközi Orfeum. BUDAPEST, VIII., Rákóczi-ut 63. szám. Decz. hó 1-től szenzációs új műsor. The original Morillo Compagnie. Egy karnevál él, e burlesque némajáték. A. SHELDON orsz. ének és tánczosport. Iluzionista. Azonkívül az összes újonnan szerződött attraktiók és magánzámok fellépte.

A mintaszűzek énekes boh Irták: Gara, Kardos, Vécsei. — Az előadás kezdete este 8 órákor. — Minden ünnep- és vasárnap délután 1/4 4-kor előadás mersékelt helyarákkal.

A télikerben reggeli 5 óráig HEGEDUS GYULA elsőrendű cigány zenekara hangverseny.

NAGY BALL MABILLE

Veszek zálogcédulákat

elzalogosított briliánsokat, aranyat, ezüstöt, gyönyöröket és ékszereket a legmagasabb összegig költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem

DEUTSCH ALFRED ÉKSZERKERESKEDŐ BUDAPEST, Király-utca 34. Poló-utca sarok

Gőzeke-, BÁRDI.
 kocsi-, Spritzbogen-, kézi-, udvari- és asztali.
**Acetylen-
 lámpák**
Bárdi József
 RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNÁL,
 Budapest, VI., Mozsár-u. 9.
 (Fővárosi Orfeum mellett).
 Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Mindenütt kapható a legfinomabb
Weider tejszín és Zsolna csokoládé
 Csokoládé desszert bonbonok.
Weider Ármin' és Béla
 csokoládé és cukorkagyár ZSOLNA.

KEDVES NAGYPAPA!
**HOL VETTED A SZÉP
 HÁLÓKÖNTÖSÖDET?**
**OTT, A HOL
 A
 GYÖNYÖRŰ
 RUHÁDAT!**
**NEUMANN-M.
 CS. ÉS KIR. UDV.
 SZÁLLITÓNÁL
 BUDAPEST
 MUZEUMKÖRŰT
 ÉS 3.**

ARJEGYZÉK
 BÉRMENTVE.

Most jelent meg közel 400 lapon az **ATHENAEUM**
Nagy Képes Naptára 1908. szököévre.
 A Nagy Képes Naptár tartó, kemény félévazonkötésben **2.60 koronáért** megrendelhető minden hazai könyvkereskedésben és a kiadó **ATHENAEUM Irodalmi és nyomdai részvénytársulatnál** (Budapest, VII., Rákóczi-út 54.)

Mindenekelőtt érdeklő bőveges tartalommal jelent meg az **ATHENAEUM NAGY KÉPES NAPTÁRÁNAK** 49-ik évfolyama, melynek minden sora fontos és érdekes tudnivalót mond. Tiszti Címháza pontos, hivatalos adatok alapján készült, melyek a nyomás napjára tüzetes kijavítottak. Tartalmából a következőket emeljük ki: Bélyegilleték, csillagászati naptár, nevezetes korszakok és korszakjelölések, Törvénykezési szünetnapok, Országos szünet napok, Urakodóház. Az elmúlt év őszes eseményei, országos szünet napok, Urakodóház. Gazdag tartalmu ismeretterjesztő rész. Szépirodalmi részét a legnevesebb írók szolgáltatták. Közhasználati részében a legfontosabb tájékoztató Budapesti kalauz, Sorsolási értesítő, Posta- és távirat-szabályi Tudnivalók a postatelegráf-pénztárról, Bérkocsiszabályrendelet külföldi utalások, Névnapijegyzék Törvénykezési bélyeg- és illeték-szabályok, Érepenz- és utmérték összehasonlító táblázat stb.

MEGCSALT ASSZONYOK.
 — REGÉNY. —
Irla: E. GABORIAU.

34

Felugrott, megragadta a fegyvert és a homlokára illesztette. De a jég hideg cső érintésére megrázkódott; erőlenül hanyatlott le a karja. Nem tudok, nem tudok!
 Még egy félóra haladékot adott magának, midőn az letelt, még egy órát és még egyet és amellet kint a félelem, hogy elmulik az éjszaka és ő neki nem lesz bátorsága véget vetni az életének.
 Miért is választotta éppen ezt a halálnemet? Miért nem inkább mérget? Elaludna és többet fel sem ébredne — azt nagyon szeretné, de nem fizikai fájdalmat, ezt nem tudja elviselni — most, a jelenlegi állapotában még egy tüszurást sem bírna el!
 Csak az idegek, ezek engedetlenek, biztatta Hektor önmagát, meglesz mindjárt!
 De az izgatottsága nem akart csillapodni, sőt minden negyedórával jobban fokozódott. Nyugtalanul járt kelt a szobában, a kezeit tördelte, a haját tépte — és százszoros halált szenvedett, mert iszonyu halálfélelmet állt ki. Midőn virradni kezdett, az ajtón kopogtak. A pinczér volt, aki kérdeznél jött, vajon nem paracsol valamit.
 A pinczér megjött a vendég láttára, aki halálsápadt volt s a ruhái rendetlenül lógtak rajta.
 — Nem, nincs szükségem semmire, szól Hektor a pinczér kérdésére, már megyek!
 Éppen csak annyi pénze volt, hogy a számlát ki tudta fizetni. Azután elhagyta azt a házat

melyben életének legrettenetesebb óráit töltötte. Találomra járkált az utcákon czéltalanul, a gondolkodnia, hogy valami elhatározáshoz jusson.
 Beteg vagyok, mondta önmagának, össze kell kissé szednem magam; ez az idegyöngeség elmulik néhány nap múlva és akkor keresztülviszem a szándékomat.
 Néhány napig még élni? Igen, de miből?
 Amint hirtelen felemelte lehorgasztott fejét, szemébe ötlött egy felírás:
 „Zálogkölesző intézet”.
 Ez Isten ujmutatása volt. Meg volt még az értékes órája és egy gyűrű. Belépett a komor épületbe. A hivatalnok a két értéktárgyra tizenkétszáz frankot kínált.
 Ezerkétszáz frank! Nagy öröm fogta el Hektort. Hiszen ez egy vagyon volt, ezzel hosszabb ideig kihuzhatja, élhet, élhet!
 Ezalatt egy másik hivatalnok leszámolta a pénzt és kiállt:
 — Kie a tizenkétszáz frank?
 — Az enyém! — felelte Hektor és előlépett.
 — A neve?
 A gróf habozott. Lehetetlen, hogy régi neves nevét ilyen helyen megemlítsé. Végül így szólt:
 — Durand.
 — Mutassa meg a papírjait.
 — Milyen papirokat?
 — Igazoló papírjait, vagy a passzust, vagy más elhez hasonló írást.
 — Nincs nálam semilyen papír.
 — Akkor hozza el őket, vagy hozzon két szavahihető tanut.
 — De...
 — Kérem, ne tartson fel hiába. Látja, hogy más emberek is vannak itt!
 — Akkor adja vissza az értékeimet!
 A hivatalnok gúnyosan nézett

— Sajnálom, amit egyszer beirtunk, csak igazolás után adhatjuk ki.
 A körülállók nevettek, a gróf pedig keserűséggel távozott. Ez a csalódás iszonyu volt. Egy pillanatig mosolygott rá a remény — és most ilyen kegyetlenül megsemmisült.
 Most igazán vége volt mindennek és neki még csak az a dicsőség sem maradt, ami még volt tegnap, hogy önként megy a halálba. Nem, ma már kényszerítette őt a legszomorubb közönséges szükség.
 És hirtelen szépek látta az életet, érdemesnek a megélésre. Még fiatal volt, sokféle örömet, ami mind ismeretlen volt előtte.
 De a sajnálkozás nem segített, meg kell halnia. Az elhatározása visszavonhatatlanul erős volt.
 A nap ismét sugárzó szép volt és az a gondolat, hogy szabad mezőn haljon meg, nem hatott olyan iszonyuan, mint tegnap. Eszébe jutott egy szép kis hely a Viroflay erdőben, ahol egyszer párbaft vivott, — ott fog életének véget vetni. Persze már gyalog kellett ezt az utat megtennie, de az idő szép volt és a Szajna mentén gyönyörű az ut.
 Az utca hemzsegett a sok embertől; az asszonyok gyerekeket vittek a karjukon, vagy nagy kosarakat cipeltek tele enniával; a férfiak, akik az oldaluk mellett szaladtak, néha elvették a terhet. Nevetgéltek, csevegtek.
 És Hektor némi irigységet érzett e szegény emberek iránt, akik munkások lévén, ezt a szép napot kirándulásra használták fel. Hiszen olyan vidámak, boldogok voltak. Csak ő volt a szerencsétlen.
 (Folyt. köv.)

10.000 korona jutalom

szakállalanoknak s kopaszoknak!

„Szakállt és haját tényleg 8 nap alatt megőszített a valódi dán „Mos-balzsam”. Öreg és fiatal, urak és hölgyek csak „Mos-balzsam”-ot használtak szakáll-, szemöldök-, és haj előidézésére, mert be lett bizonyítva, hogy a „Mos-balzsam” a modern tudomány egyetlen svére, mely 8-14 nap alatt a hajpajzslakra való hatása által, azokat oly módon befolyásolja, hogy a haj azonnal nőni kezd. Ártalmatlanságáért jótállás.

Ha ez nem igaz:

10.000 koronát készpénzben

fröcsk minden szakállalanak, hajkopaszknak vagy ritkahajúnak aki a „Mos balzsamot 6 hétig eredménytelenül használta.

Figyelem! Mi vagyunk az egyetlen cég, mely ily jótállást vállalt. Orvos felírások és ajánlások. Utánzásoktól behatóan óvunk mindenkit.

A „Mos-balzsam”-mal való kísérletemre vonatkozólag értesíthetem, hogy a balzsammal teljesen meg vagyok elégedve. Már nyolcz nap mulva észrevehető hajnövekedés jelentkezett s dacára annak, hogy a haj világos és puha volt, mégis elég erőteljes volt. Két hét múlva a szakáll lassankint megkapta természetes színét s csak ekkor tűnt szemből az Ön balzsamának rendkívüli kedvező hatása. Köszönettel maradt J. C. Dr. Tverg, Kopenhága

Mos-Magasinet, Kopenhagen K 339. Dania.
(Levelezőlapok 10 filléres és levelek 25 filléres bélyeggel bérmentesítendő)

Ki nem hallotta még híret!!

Takats' világhíri szabadalmazott állítható gyomorvédő-öve és gyomor- és hátvédő öve, igazán áldásos hatásának, amely a gyomorbajt köeli, gyomorgörcsöt, hasmenést, haszkargást rögtön megszünteti. De mint egészséges biztositót is nagyon sokan egész családok is viselik, de ott azán nincs is betegség hanem csupa öröm és vigasz, mert minden járvány és minden betegség egyedül biztos ellenszere. A gyomorvédő öve ára 11, száma mely legjobbkor 4 koronára 4 kor. 11. száma mely legjobbkor 5 koronára 5 koronára. Hátrédével, gyomor-, has-, hát- és derekvédő 1. sz. 6 kor. 50 fill. 11. sz. 8 koronára 50 fill., ezt nagyon sokan viselik alsó in helyett is, különösen az intelligens osztály, mert hasznosabb, kényelmesebb és csezszerűbb is, mert melegítő és szabályozható és rem behatásos, rendelésnél a derek körméretét és férfi vagy női irandó. A kiolapra hivatkozik, a pénz elvezetésen megküldi bérmentve ksjja, külföldről 2 kor.-nyi többlet küldendő be. Szétküldi a világ minden részébe, a feltöltő ó czime TAKATS DANIEL NAGYVARAD, Sorompó-utca E czim megőrizendő.

Gramofonok

kizárólag eredeti elsőrangú gyártmányok,

részletfizetésre is kaphatók.

MAGYAR IPAR ÉS KERESKEDELM B. T.
BUDAPEST,
Király-utca 98/h,
— Kérjen árjegyzéket —

Már megjelent és kapható!!

Grammofon beszélőgéphez
a szenzációs

Varázskeringő operett

(„Primás kisasszony”) legszebb részletei
A világhírű

„Favorite” lemezek.
Favorite grammofon-lemezek magyarországi vezérképviselősége

Aufrecht és Goldschmied
hangszerárúháza

Budapest, VII., Rákóczi-ut 26.
Specziális magyar műsor.

Tessék árjegyzéket kérni.

TUDOMÁNYOS ZSEBKÖNYVTÁR

201-203
Egyes száma 60 fill. : szám : Kapható mindenütt

MOST JELENT MEG

Dr. KOVÁCS GÁBOR

A szociálizmus

E munka teljesen kimerítő képet ad a szociálizmus mibenlétéről és történeti fejlődéséről. A jelenkor e nagy mozgó kérdésében tájékozva kell lenni minden dilampolgárnak. Ez a tájékoztatás e nem nagyterjedelmű, de teljes és közérthetően megírt munkából meríthető legjobban. **Ára 1 kor. 80 fill.**

Elsőrendű uri-szabó üzlet

Kizárólag mérték szerint

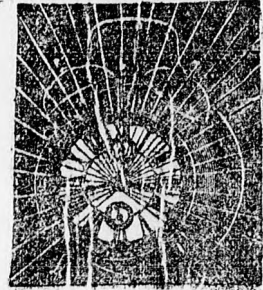

Oszi zakó öltöny
Raglán v. téli-kabát
40 és 50 kor.-ért
Dus választék bel- és
külföldi szövetekben.
Nyáron készült egész
rinom télikabátok **50**
koronáért kaphatók.
Mechlovits és Fái
törv. bej. uri szabók,
Budapest,
V., Váci-körút 76.

Magyarnak Péce!

Hémetnek Bécs!

Ne hűljük pénzünkét külföldre.
Kockázat kizárva.
Nem tetsző árut kicserélek vagy a pénzt adom vissza. — Csak általam szabályozott, kipróbált órákat szállítok.
Legnagyobb raktár! Legolcsóbb árak!

«Kortos» ébresztő óra különös szerkezettel, 1 haranggal ————— K 8.—
Dupla csengős ————— » 4.—
Éjjel világító számlappal, 1 haranggal ————— » 4.—
Vasutas ébresztő, legjobb minőségben ————— » 5.—
Toronyharang ébresztő óra, kétféle csengésű fali óra ————— » 7.—
J. Ostrák vagy esek ár 1 koronával olcsóbb.
Megrendelés legelőszörább postai utalványon eszközölni.
Ez ezen lapra hivatkozik, megküldje 3000 ábrájú árjegyzékemet ingyen és bérmentve.

Schönwald Imre órásmester és Pécs órásgyártója

958. sorozat **Bon** 028. szám
Polgár Sándor
m. kir. szab. nyert orvosi mű-és kötszész Budapesten, VII., Erzsébet-körút 50 sz. köteles ezen utalvány beküldése mellett minden megrendelőnek 1500 azaz tízezer szálaléknyi árkedvezményt adni az eredeti **F. Bergerand fils** párisi különlegessegék részletek gyártmányából kimerítő képes árjegyzék díjmentesen zárt levelekben küldetik.
Kiváratott az „Egyetértés”-ből. 2578

A MÜLLER J. L.-féle
Kalippos
FÜGYELŐ FOGPÉP
Az egész országban mindenütt kapható.
felülmunkálatlan, s 100%-os kat fahérről és ópen tartója
Kis tubus 80 fillér, nagy 1 koronára
MÜLLER J. L.
40 kor. száraz szárazított
Bpest, Károlyvárosi-utca
Mindenütt kapható

Hollandi

életbiztosító részvénytársaság
Algemeene Maatschappij van Levensverzekering en Lijfrente.
Amsterdam.
Magyarországi igazgatóság:
BUDAPEST, VIII., RÁKÓCZI-UT 1. SZ.
Az 1907-ik év végén:
a biztosítások összege a 300.000.000 koronát meghaladta.
a díjtartalékok összege 92.748.430,52 korona.
Liberális feltételek. Legolcsóbb díjak.
Prospektusokkal és felvilágosításokkal szívesen szolgál az igazgatóság és a társaság hivatalnokai valamint képviselői az ország egész területén.

E hirdetés rovátban minden szö... egyszerű beiktatása közönséges... betűkből 4 fillérrel, kompakt... betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovátban minden szö... egyszerű beiktatása közönséges... betűkből 4 fillérrel, kompakt... betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények használtak és újak, rendkivüli olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrény raktárban. Budapest, V. Sálvány-utca 6/C. 288

Polgári, gimnáziumi, kereskedelmi, real, magánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészít (hölgyeket is). Kerekes, Almássy-tér 16. sz. II. em. 18. sz. Válaszbélyeg 25465

Dió, garantált ideit, egészséges, fehérbélű nagyszemű vékonyhéjú, métermázsánként 50, huszonötötől 13, ötötől mintakosárral 3.20 koronáért utánvétellel bérmentetlenül szállít Mihajlovits György, Monor. 27441

Finom őszi juhturót 5 kg. bődön 6 koronáért bérmentve Svájci téglasajt kilója 1.60 fill.-ért szállít közvetlen a Felső Magyarországi hegyi juhturógyár, Nagyszabos, Gömörmegye.

Parketagyár Gyöngyösi ajánlja gyártmányait.

Üzletvételt és átadást minden irányban ingyen közvetít Huszár, Budapest, Gresham-palota. Csak levéltel. (Válaszbélyeg). Elsőrangú ajánlások.

Allást mindenkinek minden irányban ingyen közvetít Huszár, Budapest, Gresham-palota. Csak vidékieknek. Válaszbélyeg). Elsőrangú ajánlások.

BEHURUT, (hasmenés) gyomorgörcs legjobb gyógyszere a BARTA-féle PEKETE-ATONYA GYÖGYÖR gyógyszerek és füszerekkel 1 üveg ára K 1.60, 5 üveget 8. - koronáért bérmentve szállít a FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepes-m. 26971

18 forinttól mérték után készült a legelőgátsabb férfi-öltönyt, télikabátot, felöltőt francia, angol és hazai zövekből. 28 forinttól szalon, Ferencz József, frank és szakköltönyt a legfinomabb krepp vagy hirtanál-szövetekből. Budapesti évi lakóknak kedvezményes ári részletekre is. Kedvő öltöny készpénz rendelésű szabásunkat nagy mintagyűjteménnyel vidékre is küldjük.

Grossmann B. és Társa Budapest, Nagydiófa-utca 3.

BUTOR Alkalmi vételt Butorvásárlók figyelmébe ajánlom legjobb minőségű butoraimat. Háló-, ebéd- és uriszobák, valamint egyes butordarabok, oszlopaltos olcsón, minden elfogadható áron kaphatók PECHNER N. butor - nagykereskedő Király-u. 23. az udvarban. TELEFON 38-71.

Ha köhög vagy rekedt, Réthy-féle cukorkát vegyen 60 fillérért. 25721szó

Butor új és használt beraktározásból visszamaradt, csillárok, lámpák, irodalberendezés, pénzszekrények bámulatos olcsón eladó. Beraktározási vállalat tulajdonos Landsman Sámuel Központi városház épület Gerlőczy-utca 2 raklár 10-11-12.

Magánkutató iroda Rákóczi-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal úgy magán, mint családi ügyekben. Kossa-Magyar Géza. Telefon 67-47. 26703

Kereskedősegédek, könyvelők, iroda- és raklárszemélyzet, mezőgazdasági és ipari személyzet biztos sikerrel pályáznak a Magyar pályázati értesítő és munkaközvetítőben megjelent hirdetésekre. Egyes szám ára 40 fillér. Kiadóhivatal: Csáky-u. 4.

Építkezéseket! Gyárak lakóházak tervezését, felépítését, átalakítását bárhol előnyösen elvállalja, tehermentes tevékeny tevékeny felépítési tanácsokkal szolgál Borsody építésiroda Bpest, Rákóczi-ut 71. 782

Alkalmi vételt. Butorok, visszamaradt szönyvek, kényesített körülmények miatt eladó: mahagoni hálószoza 180 ft., íróasztal könyvszekrényvel, olajfestmények 2 ft. nagy perzsaszönyvek, lámpák, 3 áru villany 14 ft. Arverési butoreladás. Dob-utca és Holló-utcai sarokpincze. 26618

Pénzkölcsönt magánpénzt azonnal, takaréktól legyorsabban ingatlanra, bekebelezésre, felévi utólagos 6 százalékos kamatra, bármilyen kölcsönért tessék hozzájárulni. Tarácsky Ferenc, Rottenbiller utca 5/b. Válaszbélyeg. 27428

SZÜLŐKNEK és gyermeknevelőknek fontos kézikönyv. Akicsinyek foglalkoztatása, a játékos tanítás, a zélszerű nevelés könyve: Magyar kisdudó. A kisdudó összes foglalkozásainak gyűjteményes vezérlőkönyve. Szerkesztették: Peres Sándor, Stepanko Albert, Halász Sarolta, Hankovitsné Fehér Irma, öz. Székely Gáborné. Második bővített kiadás. Budapest székesfőváros tanácsa által pályadíjjal koszorúzott munka. Ára 4 kor. 80 fill. Kapható: LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r. t. Budapest, VI., Andrassy-ut 21. és minden könyvkereskedésben.

Zalogcédulákat, brillantokat aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket legmagasabb áron vesznek. Brillantokért többet fizetnek, mint utjonnan kerültek. SINGER JAKAB ékszerkereskedő, Budapest, Király-utca 91. Izabella-u. sarkán.

Fenyőborovicska (Antiperus) BARTA-féle. 3 liter a 7.50, 4 liter K 9. - bérmentve. FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepes-m. 26973

BUTOR átvérésről, finom és egyszerű butor, hálószoza és garson szobák Szalon börtölekk, gyönyörű tükör, diván, börszék, íróasztal, porzsaszozgy és egyes darabok; Földes B, VII. Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.

Polgári iskolai realiskolai, gimnáziumi, kereskedelmi, egyéves önkéntességre képesítő vizsgákra, valamint mindenféle javító és pótló vizsgákra legrovidebb idő alatt a legjobb sikerrel előkészít. Tanár Budapest, Thököly-ut R. L. em. 3. ajtó 26814

Jókai összes műveit, Pallastextikont és csoportos szépírodalmi munkákat veszek készpénzért olcsó áron. Ajánlatok állapot és ár kiüntetésével. „Könyvedvel” jelleg alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

Polgári árak! Pontos kiszolgálás! Kitűnő szabás! Vidékre mintát küldök, nagyobb rendelésnél természetesen elmegek. ZELISZKA JÁNOS angol uriz asztaltermés BUDAPEST, Andrassy-ut 58. I. em. Allandó választék a legdivatosebb angol és bel-földi szövetekből.

Názak, villák, telkek, gyáriraktárak, gyártelepek a főváros minden részéből eladásra vagy kiberlésre előjegyzésben. Huszár Budapest, V. Gresham-palota Elsőrangú ajánlások. Telefon 81-08.

Zalogcédulákat, brillantokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket legmagasabb áron vesznek. Brillantokért többet fizetnek, mint utjonnan kerültek. SCHILLER ISIDOR, Sip-utca 8. 26318

Szöliböltványok simák és gyökerekek kaphatók Lázár József szölibő nagykereskedőnél, Nagymaros, Hontmegye. Árjegyzék bérmentve.

Jogi, politikai szigorlatokra, alap-és államvizsgákra (egy-és két tárgyból is) Kolozsvárra; Budapestre ugyszintén államszámvetéltani államvizgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít. Jogi szeminárium; Budapest, VI., Bóza-utca 44. III; 8

Lakást, butorozott szobát, bármely célra, berendezéssel is, mindenféle berhelyiséget gyorsan, csekély díjért közvetít a lakásberhelyiség közvetítő csak V., Gresham-palota Merleg-utca 2. sz. Telefon 81-08. Minden berhelyiség nyilvántartva.

Magán építő iparos iskola előkészít építő, kőműves és kőfaragó vizsgához biztos sikerrel. Szerény díjazás mellett elfogad tervek készítését, felülvizsgálatokat és statisztikai számításokat, Vagi József műépítész igazgató, Budapest, VII. ker., Baross-tér 17. 27225

Verecsafonyabefött BARTA-féle, 5 kilós postakosárüveg 6. - koronára FELFA, KONZERVGYÁR Felka, Szepes-m. 26972

Csemegecsöllöt legnemesebb fajokban, fagymentesen csomagolva, 5 kilós postakosárankint 4 koronáért, valamint saját méhészeteimből garantált liszta színű 5 kilós bádögcsödbömbökben 7 koronáért szállít Röttmann Hermin Kiskunhalason.

Minden versenyt felülmuló legfinomabb erdélyi csemegealmák kaphatók nagyban és kicsiben; karácsonyra való szállításra előjegyzéseket már most elfogad, igen pontosan eszközöl az alábbi árakban: Baul, Ranett, Parmen 46 korona, Ponyik, Brassaypiros, Jeges-alma 36 kor. százkilónkénti alma súly után számítva; 5 kilós postakosár vegyes alma 3 kor. Marink, Lajos, Sárosberke, Erdély. 27420

Szepességi csemegek BARTA-féle verecsafonya befött, málna-, szálnóca-, csipkegyözt, gomba- és huskoczerveket, pástetomokat alant a FELKAI KONZERVGYÁR Felka, Szepes-megye. Kerjen árjegyzéket.

Férfi-gyöngeség ellen kezesség mellett allandó azonnali segély! Orvosi szakvélemények. Használati utasítást zárt borítékban 40 fillér bélyeg ellenében küld 27373 FRIEDRICH MÜCKE gummigyára Weisensee-Berlin.

Modern urasági butorok alkalmi vétele és eladása háló-, ebéd-, szalon-, uriszoba és irodai teljes berendezések Dus raktár szönyvek, függönyök, terítők, csillárok, vas-és rézbutorokban. GROSZ SANDOR és társa Budapest, Lizi Ferenc-tér 8. sz. ezeltől Gyár-utca Telefon 14-09.

Saját gyártmányu vas-és rézbutorok Rézagy --- -- 45.- irt Vaságy matracczal 8.50 - Gyermekágy --- -- 11.50 - Sodronyagy-betét 3.50 - Vas-és rézbutorok gyári árban.

WEISZ LIPÓT Király-utca 99 szám. TELEFON 57-01

Ki a YES-OUI-SI címü lapot megrendeli, játsza minden megeröltetés nélkül és önállóan az

angol és francia nyelveket alaposan megtanulhatja. Előfizetési ár negyedevenként minden kiadásra 3 korona. Megrendeléseket elfogad és mutatványsszámokat küld a kiadóhivatal. Budapest, Andrassy-ut 97. szám.

Urasági butorokat, szönyeget, csillárokat és legteljesebb berendezéseket (gyárakat és tleket is) veszek és eladok. Nagy Zsigmond VI, Lázár-utca 3 (a Váci-körut mellett).

Gyönyörű választék a legfinomabb modern és stilszerű matt és fényezett mahagoni pliszander vagy másfajta háló, ebéd-, uriszoba és szalonbutorokban. Rézhálószoza, börgarnturák és kárpitosfélékben Perza, smyrna és más szönyvekben és függönyökben, modern bronzcsillárokkal, gáz, villamos stb.-hez.

Stenográfia Díjtalan gépirásoktatás az összes írógéprendszerben. Magyar, német gyorsírás, kereskedelmi szaktantárgyak elsörendű tanerök vezetése mellett Sokszorosító tanfolyamok. Copying Office. A sokszorosító osztály elvállal költsegtételek, levelek, kéziratok stb. leírását és sokszorosítását. Mérsékelt árak, pontos és szép munka. Prospektusokat küld a Stenografia orsz. Gabelsberger gyorsíró-és gépiróiskola Váci-körut 33. Azeltől Kazinczy-utca 8. (A 054)

Az ATHENAEUM r.-társ. könyvkiadóhivatalában: (Budapest, VII. Rákóczi-ut 54. szám) megjelent:

AZ ÚJ HELYESÍRÁS IRTA

SIMONYI ZSIGMOND.

Egyetlen magyarzatos kiadás, mely a helyesírási szabályoknak hiteles hivatalos szövegét teljesen magában foglalja.

Ára vászonborítékban 1 korona 60 fillér. Kapható a kiadóhivatalban, valamint minden hazai könyvkereskedésben.

Gallérok, kézelők, legszebben tisztítottak. Hattenberger Béla gőzmosógýarában Kassa.

Ajtók ablakok, VASREDÖNYÖK, VASRÁCSOK, kapuk használ-lak és újak olcsón kaphatók.

Lefkovits Jakabnál Bpest, V., Csáky-utca 26. Korall-utca sarok. Lipót-körut közelében

Kolozsvári jogtudományi és államtudományi szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiismeretesen készítünk elő a legrovidebb idő alatt kiprobált módszerünkkel, igen szerény díjazással. A vizsga sikerét biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Valtójogból speciális tanfolyam melyre korlátolt számban veszünk fel hallgatókat. Csakis utólagos vizsga sikere után igen csekély díjazással. Levélbeli érdeklődésekre ki merítően válaszol Dr. Erös Vilmos, Kolozsvár, Magyar-u. 2.

Börszékkipar Börsajtolás és börfaragás

KENDI ANTAL Budapest, IV., Károly-utca 2 az evangélikus iskolaépületben. Nagy raktár valódi börszék és karosszékben, jóval olcsóbb áron, mint eddig. Használt székek átalkításá börszékre olcsó árakban. Legolcsóbb börfutorok és álványok.

Urasági butor Eladok és veszek; mahagoni hálószoza, ebéd-, szalonok, rézbutorok, zongorákat, perzsák és szmíra szönyeget, függönyöket, üveg-és bronzcsillárokat, petróleum-lámpákat, bronzszorok, olasz faragványokat, képeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket, üzlet berendezéseket.

Nagy és Fia Allandó nagy lakberendezés kiállítása

IV., Semmelweis-(Ujvilág-) utca 21., kapubejárát. Az egész házban. Telefon 17-77.

Fróküzet nincs n. 26618